



Miljøgodkendelse inkl. tilladelse til direkte udledning af spildevand

For:

Arla Foods amba Nr. Vium Mejeri, Sønderupvej 24, 6920 Videbæk



Matrikel nr.: 1 ad, 1 n, 1 ax m. Sønderup Gde., Nr. Vium samt 1 æ Egeris Gde., Nr. Vium
CVR-nummer: 25 31 37 63
P-numre: 1.003.024.571
Listepunkt nummer: F 105 Virksomheder for behandling og forarbejdning af mælk eller flydende mælkefraktioner, når den modtagne mængde mælkebaseret råvare er på mere end 200 tons pr. dag i gennemsnit på årsbasis. Eksempelvis mejerier og virksomheder for fremstilling af ost, tørmælk, smør og smørblandsprodukter. (i) (s)

Godkendelsen omfatter:

Godkendelse af renseanlæg med udledning af spildevand til Vorgod Å. Renseanlægget er en biaktivitet til Arla Foods amba Nr. Vium Mejeri, der modtager og behandler spildevand fra Arla Foods driftstederne Arla Foods amba Nr. Vium Mejeri, Arla Foods Ingredients Group P/S Danmark Protein og Arla Foods amba ARINCO.

Dato: 6. december 2011

Godkendt:

	
Anne Mette Kloster Biolog 72544374 amklo@mst.dk	Christina Ellegaard Funktionsleder 72544398 chell@mst.dk

Annonceres den 6. og 7. december 2011
Klagefristen udløber den 4. januar 2012
Søgsmålsfristen udløber den 7. juni 2012
Revurdering påbegyndes senest i 2019

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING	4
2. AFGØRELSE OG VILKÅR	7
2.1 Vilkår for miljøgodkendelsen	7
A Generelle forhold	7
B Indretning og drift	8
E Spildevand	8
G Affald	12
I Jord og grundvand	12
K Indberetning/rapportering	13
M Driftsforstyrrelser og uheld	14
O Ophør	15
3. VURDERING OG BEMÆRKNINGER.....	16
3.1 Begrundelse for afgørelse.....	16
3.2 Miljøteknisk vurdering.....	20
3.2.1 Planforhold og beliggenhed.....	20
3.2.3 Indretning og drift	20
3.2.4 Luftforurening.....	21
3.2.5 Lugt	21
3.2.6 Spildevand – kvælstof, fosfor og organisk stof	21
3.2.7 Spildevand – miljøfarlige stoffer og salt	28
3.2.8 Spildevand - temperatur	37
3.2.9 Udledning fra Arla Foods Kørselscenter Vest	38
3.2.10 Virkninger på Natur og Miljø	39
3.2.11 Støj	43
3.2.12 Affald.....	43
3.2.13 Overjordiske olietanke	43
3.2.14 Jord og grundvand.....	43
3.2.15 Til og frakørsel	43
3.2.16 Indberetning/rapportering	43
3.2.17 Driftsforstyrrelser og uheld.....	44
3.2.18 Risiko/forebyggelse af større uheld.....	44
3.2.19 Ophør	44
3.2.20 Bedst tilgængelige teknik.....	44
3.3 Udtalelser/høringssvar.....	44
3.3.1 Udtalelse fra andre myndigheder	45
3.3.2 Udtalelse fra borgere mv.....	45
3.3.3 Udtalelse fra virksomheden	45
4.1 Lovgrundlag.....	47
4.1.1 Miljøgodkendelsen	47
4.1.2 Listepunkt	47
4.1.3 Revurdering.....	47
4.1.4 VVM-bekendtgørelsen	47
4.1.5 Habitatdirektivet	47
4.1.6 Juridisk vurdering af sammenlægning af 3 renseanlæg	47
4.2 Øvrige afgørelser	48
4.3 Tilsyn med virksomheden	48
4.4 Offentliggørelse og klagevejledning	48
Søgsmål	49
4.5 Liste over modtagere af kopi af afgørelsen.....	49
5. BILAG.....	51
Bilag A Teknisk notat - Dimensionering og stofudledning.....	51
Bilag B Vurdering af påvirkningen på Natura 2000-områder, Ramsar-områder, Bilag IV-arter	58

Bilag C	Grænseværdier for klorid.....	67
Bilag D	Tilstanden i Vorgod Å samt påvirkninger fra udledningen	69
Bilag E	Fortyndingsberegninger 1	74
Bilag F	Fortyndingsberegninger 2.....	75
Bilag G	Kemikalieforbrug.....	76
Bilag H	Temperaturberegninger	77
Bilag I	Miljøteknisk beskrivelse	78
Bilag J	Kort over virksomhedens beliggenhed i 1:25.000.....	96
Bilag K	Virksomhedens omgivelser (temakort)	97
Bilag L	Natur (temakort).....	98
Bilag M	Lovgrundlag - Referenceliste.....	99
Bilag N	Liste over sagens akter.....	101

1. INDLEDNING

Arla Foods amba Nr. Vium Mejeri (herefter benævnt Nr. Vium Mejeri) er beliggende Sønderupvej 24, 6920 Videbæk.

Til mejeriet hører et renseanlæg, der modtager spildevand fra de tre Arla driftssteder Arla Foods amba Nr. Vium Mejeri, Arla Foods amba ARINCO (herefter benævnt ARINCO) og Arla Foods Ingredients Group P/S Danmark Protein (herefter benævnt Danmark Protein). Renseanlægget blev sat i drift i 2007.

Før 2007 havde de tre Arla driftssteder separate renseanlæg og udledning af spildevand. I 2006 var der i en periode desuden udledning via kommunale renseanlæg.

Det fælles Arla renseanlæg, der levede op til den tids bedste tilgængelige teknologi (BAT), blev etableret efter en godkendelse truffet af Ringkøbing Amt den 19. maj 2006. Godkendelsen gav samtidig tilladelse til en udvidelse af spildevandsmængden på 17,5 % til i alt 8230 m³ vand pr døgn. Udledningen fra renseanlægget hører til blandt de største industripunktkilder i Danmark.

I forbindelse med en ansøgning i 2010 om udvidelse på Danmark Protein, gennemgik Miljøstyrelsen renseanlæggets godkendelse fra 2006. Gennemgangen viste, at der ikke var blevet foretaget den nødvendige vurdering af projektets påvirkning på internationale naturbeskyttelsesområder. Godkendelsen af 19. maj 2006 er derfor ugyldig.

Nærværende afgørelse erstatter godkendelsen af 19. maj 2006. Afgørelsen indeholder en vurdering af projektet ift. habitatbekendtgørelsen, ændrede vilkår for maksimal koncentration af næringsstoffer og organisk stof i det udledte spildevand, samt vilkår vedr. egenkontrol og indlevering af drifts- og egenkontrolldata. Derudover er relevante vilkår fra 2006-afgørelsen ajourført og overført.

Tidligere havde de tre separate renseanlæg tilsammen tilladelse til udledning af 25,6 ton organisk stof (BI5), 24 ton kvælstof (N) og 3 ton fosfor (P). Med denne godkendelse får Nr. Vium renseanlæg tilladelse til udledning af 18 tons BI5, 12 tons kvælstof og 0,9 tons fosfor. Vilkårene for udledningen er fundet på baggrund af en vurdering af hensynet til de sårbare recipienter spildevandet udledes til, de udløbskoncentrationer renseanlægget har præsteret i drift siden etableringen i 2007, udledninger fra lignende store offentlige renseanlæg og de niveauer der betragtes, som BAT for renseanlæg.

Vurdering ift. Natura 2000-områder

Spildevandet fra det fælles renseanlæg udledes til Vorgod Å.

Vorgod Å løber ud i Natura 2000-området Skjern Å, der løber videre ud i Natura 2000-området Ringkøbing Fjord. Projektet er dermed omfattet af

bestemmelserne i habitatbekendtgørelsen om beskyttelse af internationale naturområder.

Denne godkendelse giver tilladelse til en maximal udledning af kvælstof og fosfor der svarer til 0,3 % af den totale kvælstof belastning og 0,7 % af den totale fosfor belastning af Ringkøbing Fjord.

Med afgørelsen om godkendelse af renseanlægget er der foretaget en foreløbig vurdering¹ i forhold til habitatreglerne. jf. habitatbekendtgørelsens² §§ 6 og 7 og Miljøministeriets vejledning til habitatbekendtgørelsen. Formålet med den foreløbige vurdering er at tage stilling til om en nærmere konsekvensvurdering er påkrævet. Den foreløbig vurdering er udtryk for om der på grundlag af et kvalificeret skøn kan afvises at projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt.

Denne godkendelse reducerer den tilladte udledning af fosfor med 70 %, udledning af kvælstof med 50 % og udledningen af organisk stof med 40 % i forhold til 2006-godkendelsen. Udledningen bidrager med mindre end 1 % af den samlede tilledning af P til Ringkøbing Fjord og resulterer i variationer i bestandsstørrelser, der er væsentligt mindre end de naturligt forekommende. Samtidig er der sket en betydelig forbedring af miljøtilstanden i de berørte vandløb. På denne baggrund har Miljøstyrelsen konkluderet, at projektet ikke er af væsentlig betydning for miljøtilstanden i området eller af væsentlig betydning for bevaringsmålsætningen for udpegningsgrundlaget jf. Miljøministeriets vejledning om habitatbekendtgørelsen. Der skal dermed ikke foretages en egentlig miljøkonsekvensvurdering af udledningens påvirkning på Natura 2000-områderne.

Vilkår

Vilkår for udledningen er i denne godkendelse formuleret, så de er i overensstemmelse med niveauet for den faktiske udledning fra renseanlægget og fra lignende store kommunale renseanlæg. Da anlægget blev etableret levede det op til BAT, bedste tilgængelige teknologi (BAT) for renseanlæg, og denne anlægstype er også i dag at betragte som BAT. Med de godkendte vilkår for udledning må udledningens størrelse betegnes som et BAT-AEL (BAT-associated emission level). De generelle principper i godkendelsesbekendtgørelsens § 13 er fulgt, idet der gives godkendelse til de udledningskoncentrationer, som renseanlægget forventes at kunne præstere..

Nr. Vium Mejeri får væsentligt skærpede vilkår for maksimal udledning af en række stoffer fra renseanlægget i forhold vilkår i den godkendelse (2006-godkendelsen), som renseanlægget blev etableret efter i 2007. Derfor har Miljøstyrelsen fundet det rimeligt, at efterkomme Arlas ønske om at give Nr. Vium Mejeri en overgangsperiode frem til 1. april 2013 til at optimere renseprocesser og øvrige forhold således, at de nye vilkår med sikkerhed kan

¹ "Foreløbig vurdering" er det ordvalg, som bliver benyttet i miljøministeriets vejledning til habitatbekendtgørelsen, og som derfor bliver benyttet i denne afgørelse.

² Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 01/05/2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

overholdes. I overgangsperioden gælder således vilkår, der er skærpede i forhold til 2006-godkendelsen, men lempeligere end de fremtidigt gældende.

Miljøstyrelsen har også foretaget en gennemgang af miljøforholdene omkring udledning af salt, temperatur og miljøfarlige stoffer og stillet relevante vilkår.

Arla amba har udover Nr. Vium Mejeri og Danmark Protein en vaske- og vedligeholdelsesplads for transportmateriale (Transportcenter vest) på Sønderupvej i Videbæk. Spildevand herfra ledes til Danmark Protein og derfra videre til renselanlægget. Der er derfor stillet vilkår for kontrol af spildevandets indhold af bla. olieholdige komponenter.

Der er stillet vilkår om, at renselanlægget som en del af egenkontrollen fremover skal måle udledningen af N og P med en målefrekvens på 24 gange pr. år. Denne målefrekvens er i overensstemmelse med spildevandsbekendtgørelsen, idet udledningen fra renselanlægget har en størrelse, der fordrer en øget overvågning, samt foregår til en følsom recipient, der er belastet af tilførsel af næringsstoffer.

Der er indført vilkår om forøget målefrekvens af indholdet af miljøfarlige stoffer, med henblik på at undersøge om der skal fastsættes vilkår for udledningen.

2. AFGØRELSE OG VILKÅR

På grundlag af oplysningerne i afsnit 3 og Bilag I (miljøteknisk beskrivelse) samt supplerende oplysninger godkender Miljøstyrelsen hermed Nr. Vium Mejeri renseanlæg og udledning af rensed spildevand til Vorgod Å. Renseanlægget må modtage processpildevand fra de tre Arla driftssteder Nr. Vium Mejeri, ARINCO og Danmark Protein.

Miljøgodkendelsen og udledningstilladelsen meddeles i henhold til § 33, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven. Godkendelsen meddeles som et tillæg til godkendelse af Nr. Vium Mejeri af 15. juli 2004.

Godkendelsen erstatter følgende regulering i de tre driftssteders miljøgodkendelser, der herved udgår:

- Miljøgodkendelse af den samlede virksomhed Arla Foods amba – Danmark Protein af 3. december 2005, vilkårene i afsnit 4.
- Miljøgodkendelse af den samlede virksomhed Arla Foods amba – Nr. Vium Mejeri af 17. juli 2004, vilkårene i afsnit 4.
- Miljøgodkendelse af den samlede virksomhed Arla Foods amba – ARINCO af 23. december 2000, vilkårene i afsnit 4.

Godkendelsen erstatter Ringkøbing Amts afgørelse af 19. maj 2006, der er fundet ugyldig, fordi der ikke er foretaget en vurdering efter habitatbekendtgørelsen.

Godkendelsen gives på følgende vilkår:

2.1 Vilkår for miljøgodkendelsen

A Generelle forhold

- A1 Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. Driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold.
- A2 Virksomheden skal holde tilsynsmyndigheden orienteret om, hvem der er miljømæssigt driftsansvarlig for anlægget.
- A3 Driftsansvarlige skal senest 6 måneder efter ansættelse være tilmeldt uddannelse som driftsleder på renseanlæg jf. bestemmelserne i "Bekendtgørelse om undervisning af personale, der betjener renseanlæg for spildevand"³
Personale, der allerede er ansat som driftsansvarlig, skal indenfor 2 år fra denne godkendelses dato have gennemført samme uddannel-

³ Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1446 af 11/12/2007 eller senere revideringer.

se med mindre det inden 3 mdr. er dokumenteret, at uddannelsen allerede er gennemført.

B **Indretning og drift**

- B1 Omfangsdræn og kontrol af nedgravede anlægstanke jf. miljøteknisk beskrivelse.
- B2 Virksomheden skal hvert døgn måle tilførslen af spildevand til renseanlægget fra de enkelte spildevandsproducenter. Målingerne skal omfatte mængde, pH, COD og temperatur.
- B3 Virksomheden skal hvert døgn foretage driftsmålinger på det udledte spildevand omfattende følgende parametre: mængde, pH, COD, SS, $\text{NH}_4^+\text{-N}$, $\text{NO}_3\text{-N}$, orthofosfat samt temperatur. Driftsmålingerne indgår ikke i virksomhedens egenkontrol af.

E **Spildevand**

- E1 Følgende delstrømme må ledes til renseanlægget:
Processpildevand fra følgende produktionsenheder iht. de respektive godkendelser:
- Nr. Vium Mejeri (CVR-P nr. 1.003.024.571) herunder overfladevand fra tankgrave
- Danmark Protein (CVR-P nr. 1.001.971.408). Afledningen fra Danmark Protein inkluderer afledning fra Arla Foods Kørselscenter Vest (CVR- P.1.012.350.674) samt innovationsafdelingen beliggende på matrikel 1n, Sønderup Gde., Nr. Vium.
- ARINCO (CVR-P nr. 1.003.029.585), herunder evt. forurenede overfladevand fra mælkeindvejningsområde. Kondensat og kølevand skal ledes til biostyr-reseanlægget på ARINCO.

Desuden overfladevand fra tagarealer og andre befæstede arealer fra Danmark Protein. Ønskes denne udledning foretaget udenom renseanlægget, skal projekt for dette fremsendes og godkendes af tilsynsmyndigheden, før afledningen ændres.

Overfladevandsstrømning, filterskyllevand fra vandværker eller andre delstrømme, som ikke er nævnt her, må ikke ledes til renseanlægget.

Nr. Vium Mejeri, Danmark Protein og ARINCO skal til enhver tid begrænse tilledningen til renseanlægget mest muligt.

Udlederkrav

- E2 Følgende maksimale krav til udledningen skal være overholdt ved virksomhedens egenkontrol af udledningen.

PARAMETER	KRAVVÆRDI	KONTROLREGEL			
		Kontroltype	Analysemetode 1)	Detektionsgrænse	Analysefrekvens
Vandmængde	< 8230 m ³ /dg	Absolut	2)		Kontinuert
BI5.	< 6 mg/l	Tilstand	M045 jf. reflat metode 2	0,5 mg/l	12/år
	< 30 mg/l	Absolut			
COD	< 25 mg/l	Transport	M016	6 mg/l	24/år /år
	< 50 mg/l ⁴⁾	Absolut			
SS	< 10 mg/l	Tilstand	M040	2 mg/l	24/år
	< 45 mg/l	Absolut			
NH ₃ /NH ₄ ⁺ -N	< 4 mg/l	Tilstand	M004	0,01 mg/l	24/år
	< 12 mg/l	Absolut			
Total-N	< 4 mg/l < 5 mg/l ⁴⁾	Transport	M010	0,05 mg/l	24/år
Total-P	<0,3 mg/l <0,4 mg/l ⁴⁾	Transport	M011	0,03 mg/l	24/år
Klorid ³⁾		Overvågning	2)	1,5 mg/l	12/år
Bly ³⁾		Overvågning	M013	1 µg/l	12/år
Chrom ³⁾		Overvågning	M013	1 µg/l	12/år
Kobber ³⁾		Overvågning	M013	1 µg/l	12/år
Zink ³⁾		Overvågning	M013	5 µg/l	12/år
Oliekomponenter ³⁾		Overvågning	SM 503 C eller DSR 209 5)		12/år
PAH ³⁾		Overvågning	2)		12/år
pH	6,5-8,5	Vejledende	2)		12/år
Iltmætning	> 60 %	Vejledende	2)		12/år
Temperatur	≤ 25,0 °C	Vejledende	2)		24/år

1) Analysemetoden henviser til referencelaboratoriets metodeblade. Der skal vælges et laboratorium eller en metode, der kan overholde den detektionsgrænse, der fremgår af skemaet.

2) For stoffer, hvor der ikke er angivet analysemetode, skal minimumskravene angivet i bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger⁴ overholdes.

3) se vilkår E3

4) se vilkår E5

5) Der er metodefrihed for detektion af oliekomponenter, under forudsætning af at der vælges en metode med samme detektionsgrænse som de her nævnte.

Ved kontroltype forstås:

Absolut: Kravværdien må ikke på noget tidspunkt overskrides.

Tilstand: Kontrol med overholdelse af kravværdien beregnes ud fra målte koncentrationer. Jf. DS 2399

⁴ Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 900 af 17/08/2011, Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger

"Afløbskontrol Statistisk kontrolberegning af afløbsdata".

Transport: Kontrol med overholdelse af kravværdien K beregnes ud fra vandføringsvægtede koncentrationer. Kontrolværdien C findes som produktet af den målte koncentration og den målte vandføring divideret med den gennemsnitlige vandføring af alle de vandføringsmålinger, der indgår i kontrollen. Jf. DS 2399 "Afløbskontrol Statistisk kontrolberegning af afløbsdata".

Overvågning og vejledende:

På baggrund af målingerne kan tilsynsmyndigheden ved påbud fastsætte grænseværdier for udledningen af disse stoffer.

E3 Første kontrolperiode træder i kraft med datoen for denne afgørelse.

E4 Følgende gælder for parametrene klorid, olie, PAH og tungmetaller mærket: 3) i vilkår E2.

Der skal i en tidsbegrænset periode på minimum 12 fortløbende måneder, startende inden for 3 måneder fra godkendelsens ikrafttræden, i hver kalendermåned og med minimum 14 dages mellemrum foretages disse analyser på udløbsvand fra renseanlægget.

Efter den tidsbegrænsede periode bortfalder kravet.

Metallerne skal analyseres efter gældende standard, og både totalmængde samt opløst fraktion jf. bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger skal kvantificeres. Miljøstyrelsen kan efter de første 4 månedlige prøver vurdere om det for de sidste 8 prøver vil være relevant at fortsætte med målinger for total mængde.

E5 Grænseværdier markeret med (4) i vilkår E2 er tidsbegrænsede og gælder indtil 1. april 2013.

Kontrol af direkte udledning af spildevand

E6 Krav til målinger

Alle prøver skal udtages som flowproportionale døgnprøver, medmindre helt særlige analysemæssige forhold betinger andet. Virksomheden skal skriftligt anmode om det, og tilsynsmyndigheden skal acceptere det, førend der kan afviges fra reglen om flowproportionale døgnprøver.

Udtagning, analyse og opbevaring af afløbsprøver skal ske i henhold til de til enhver tid gældende retningslinier i Miljøstyrelsens tekniske anvisning for punktkilder og/eller gældende metodeblad fra statens referencelaboratorium, pt. DS ISO 5667-10⁵, samt forskrifter i be-

⁵DS ISO 5667-10:2004. Vandundersøgelse – Prøvetagning – Del 10: Vejledning omprøvetagning af spildevand

kendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger eller senere ændringer medmindre andet er aftalt skriftligt med tilsynsmyndigheden.

Prøverne skal udtages og analyseres af et firma, der er akkrediteret af DANAK⁶ til de aktuelle analyser, medmindre andet er skriftligt aftalt med tilsynsmyndigheden. Enhver ændring i procedure for prøveudtagning og –analyse skal være skriftligt godkendt af tilsynsmyndigheden, inden ændringen træder i kraft.

Som udgangspunkt kan virksomheden ikke selv forestå udtag af akkrediterede vandprøver til analyse⁷.

Detektionsgrænserne for analyserne må i alle tilfælde højst være 10 % af grænseværdierne.

Prøver med krav om 12 prøver pr år skal udtages hver måned med minimum 14 dages mellemrum.

Prøver med krav om 24 prøver pr år skal udtages to gange pr måned med minimum 1 uges mellemrum,

Transportkontrol og overholdelse af grænseværdier.

Kontrolperioden er fastlagt til 12 måneder. Kontrol efter DS 2399 udføres løbende efter hver prøvetagning på de sidste 12 måneder bagud i tid.

Udføres der akkrediterede analyser på spildevandsprøver ud over det i vilkår E2 og E3 beskrevne, fx ved krav om yderligere egenkontrolmålinger eller på tilsynsmyndighedens foranledning, indgår disse i kontrollen af om kravværdien er overholdt.

- E7 Virksomheden skal sikre, at analyseresultater fra egenkontrollen (vilkår E2) løbende inddateres i spildevandsdatabasen WinSPV eller senere afløseres for samme, samt at analyseresultater fremsendes til tilsynsmyndigheden senest 2 uger efter, at analyse på laboratorium er afsluttet.

Kilder til udledning af miljøfarlige stoffer og klorid

E8 Metaller

Virksomheden skal senest 6 måneder efter denne afgørelse træde i kraft fremsende redegørelse for kilder til tungmetallerne kobber, zink og bly, medmindre Miljøstyrelsen på baggrund af analyserne bestemmer andet.

Redegørelsen skal dokumentere, fx ved analyser eller beregninger,

⁶ jf. akkrediteringsbekendtgørelsen BEK nr. 1353 af 11/12/2006 eller senere ændringer

⁷ Prøvetagning og analyse er pt. omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 900 af 17/08/2011 om kvalitetskrav til miljømålinger.

hvilke kilder der er til metaller i udledningen, samt kvantificere kilderne.

E9 Klorid

Renseanlægget/virksomheden skal senest 6 måneder efter denne afgørelse træde i kraft fremsende en teknisk-økonomisk redegørelse for muligheden for at nedbringe udledningen af klorid på det eller de mest relevante anlæg, der bidrager til udledningen.

E10 Oliefilm

Der må ikke udledes synlige mængder af olie/fedt med spildevandet. I tilfælde af oliehinde på spildevandet, i recipienten eller andre indikationer af, at en udledning af stofferne finder sted, skal virksomheden straks udtage prøver af spildevandsudledningen til analyse for indhold af olie/fedt (analysemetode SM 503 C).

Tilsynsmyndigheden skal orienteres hurtigst muligt og senest førstkommande hverdag.

G Affald

G1 Hvis olieaffald og andet farligt affald ikke bortskaffes via kommunal indsamlings- eller afleveringsordning, skal kopi af dispensation fra kommunen indsendes til tilsynsmyndigheden på forlangende.

G2 Der skal føres journal over produceret slam med angivelse af bortskaffelsesform og modtager.

I Jord og grundvand

I1 Tanke og beholdere er omfattet af det generelle vilkår 3.2.15 i Miljøgodkendelse af 15. juli 2004 af Nr. Vium Mejeri.

Spildevandsslam

I2 Opbevaring af slam på renseanlægget må ikke give anledning til nedsivning af forurenende stoffer til undergrunden.

Revner og utætheder i slamlagerbassin eller slamlagertanke skal omgående reparereres.

Reparationer skal beskrives i en inspektionsrapport, der sendes til tilsynsmyndigheden. Der skal vedlægges tegning, hvor placeringen af reparationsstedet er angivet.

I3 Slamlagerbassiner skal være forsynede med en dobbelt membran, hvor imellem der er udlagt et drænsystem med afløb til separat inspektionsbrønd, der kontrolleres hver 14. dag.

Kontrollen skal føres til protokol og fremvises tilsynsmyndigheden på forlangende.

I4 Slamlagertanke skal inspiceres mindst hver 10. år. Kontrollen skal udføres af en sagkyndig på området, der har autorisation iht. til Miljøstyrelsens ordning for beholderkontrol eller med

kvalifikationer, der kan accepteres af tilsynsmyndigheden.

Der skal udarbejdes en rapport over inspektionen af tanken, der indeholder en beskrivelse af undersøgelsesernes omfang, beholderens tilstand og eventuelt observerede revnedannelser i beholderen, samt andre forhold, der kan give anledning til risiko for udsivning.

Rapporten skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter inspektionen er gennemført.

- 15 Ved slamlagertanke skal der være etableret foranstaltninger til sikring mod overløb. Tankene skal være forsynet med alarm.
- 16 Tilsynsmyndigheden kan kræve, at virksomheden skal kontrollere, at nedgravede sandfang/opsamlingsbrønde på spildevandssystemet/rørledninger og spildevandsledninger er tætte. Kontrollen skal foretages senest 3 måneder efter, tilsynsmyndigheden har meddelt kravet.

Tæthedskontrollen skal udføres efter Dansk Ingeniørforenings "Norm for tæthed af afløbssystemer i jord", Dansk Standard DS 455, 1. udgave, januar 1985 med ændringer af 13. oktober 1990. Kontrollen skal udføres efter "normal tæthedsklasse".

Tæthedskontrollen skal foretages af et uvildigt og dertil kvalificeret firma. Firmaets beskrivelse, af hvordan tæthedsprøvningen er foretaget og resultatet, skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, kontrollen har fundet sted. Konstateres der utætheder, skal dette dog straks meddeles til tilsynsmyndigheden, og lækagen skal udbedres snarest muligt. Tilsynsmyndigheden kan kræve yderligere tæthedskontrol. Der kan maksimalt kræves tæthedskontrol én gang hvert år. Alle udgifter forbundet med kontrollen og evt. udbedringer betales af virksomheden.

K Indberetning/rapportering

Eftersyn af anlæg

- K1 Der skal føres journal over eftersyn af renseforanstaltninger/anlæg, med dato for eftersyn, reparationer og udskiftninger samt oplysninger om eventuelt forekommende driftsforstyrrelser.

Fx hvornår og hvordan, der er ført tilsyn med omfangsdræn om tanke.

Forbrug af råvarer og hjælpestoffer

- K2 Der skal føres journal over anvendte mængder af råvarer herunder modtaget spildevand opgjort for hvert af de tre mejerier, og hjælpestoffer, inklusivt forbrug af olie/gas/el.
Der skal endvidere føres journal over producerede mængder affald.

Specifikt skal der føres journal over det ugentlige forbrug af bundfældningskemikalier og polymerer.

- K3** Kontrol med kontinuert måleudstyr
Der skal føres journal over kontrollen med det kontinuerte måleudstyr, dvs.:
- garantiafprøvning/kvalitetskontrol
 - kalibreringer/parallelmålinger
 - løbende vedligeholdelse og justeringer

Herunder flowmålere og COD-målere.

- K4** Opbevaring af journaler
Journalerne skal være tilgængelige for og på forlangende indberettes til tilsynsmyndigheden.
Journalerne skal opbevares på virksomheden i mindst 3 år.

- K5** Årsindberetning
Én gang om året skal virksomheden sende en opgørelse til tilsynsmyndigheden med følgende oplysninger:
- Forbrug
 - o Opgørelse over spildevand modtaget fra de enkelte leverandører pr. måned
 - o Kemikalier pr måned.
 - o Brøndvand
 - o Energiforbrug
 - Resume af udvikling i virksomhedens udledning afbilledet grafisk, kravoverskridelser, driftsforstyrrelser og uregelmæssigheder jf. vilkår E2.
 - Journal over de alarmer, som virksomhedens driftsmålinger jf. vilkår B2 og B3 har givet anledning til.
 - Journal over virksomhedens driftsmålinger af indgående spildevand for parameteren COD fra de 3 mejeridriftsteder.
 - Affald fra renseanlægget – hvilke typer slam og i hvilket omfang.

Materiale skal, som supplement til en låst udgave, fremsendes i et redigerbart elektronisk format, enten på excel-format (.xls), som kommasepareret fil (.csv), tekstfil (.txt) eller open office (.ods). Ønsker virksomheden at aflevere på andre formater, skal der foreligge skriftlig accept fra tilsynsmyndigheden.

Frist for indberetning

Rapporten skal være tilsynsmyndigheden i hænde samtidig med virksomhedens grønne regnskab idet udviklingen i udledningen senest skal foreligge 1. marts det følgende år.

M Driftsforstyrrelser og uheld

- M1** Ved driftsuheld, væsentlige driftsforstyrrelser og uheld af miljømæssig betydning skal tilsynsmyndigheden orienteres hurtigst muligt og senest førstkommande hverdagsmorgen. Senest 7 dage efter uheld skal virksomhedens indsende skriftlig redegørelse for hændelsen til tilsynsmyndigheden, der beskriver uheldets omfang og indsatsen

mod miljømæssige skader, samt beskrivelse af forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

Virksomheden skal have en til enhver tid opdateret beredskabsplan for håndtering af uheld. Kopi skal sendes til tilsynsmyndigheden.

Underretningspligten fritager ikke virksomheden for at afhjælpe akutte uheld.

O **Ophør**

- O1 Ved ophør af driften skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at imødegå fremtidig forurening af jord og grundvand og for at bringe stedet tilbage i en miljømæssig tilfredsstillende tilstand. En redegørelse for disse foranstaltninger skal fremsendes til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder, før driften ophører helt eller delvist.

3. VURDERING OG BEMÆRKNINGER

3.1 Begrundelse for afgørelse

Miljøstyrelsen har med denne godkendelse givet tilladelse til drift af spildevandsrensaneanlæg ved Nr. Vium Mejeri. Mejeriet må ud over eget spildevand modtage og behandle spildevand fra to andre Arla driftsteder, ARINCO og Danmark Protein.

Miljøstyrelsen vurderer, at renseanlægget kan drives uden væsentlige påvirkninger af natur og miljø.

Afgørelse 2006

Renseanlægget er etableret og taget i brug i 2007 baseret på en godkendelse fra Ringkøbing Amt (19. maj 2006). Godkendelsen omfattede sammenlægning af de separate spildevandsrensaneanlæg for Nr. Vium Mejeri, ARINCO og Danmark Protein og en udvidelse af spildevandsmængden på 17,5 %. Tilladelsen var oprindelig givet til Danmark Protein, men senere overdraget til Nr. Vium Mejeri (brev fra Arla d. 3. december 2010).

Renseanlægget blev godkendt til udledning af 8230 m³ vand pr døgn, og den faktiske udledning hører til blandt de største industripunktkilder i Danmark.

I forbindelse med en ansøgning i 2010 om udvidelse på Danmark Protein, viste en gennemgang af mejeriernes sagsakter, at der fejlagtigt ikke er foretaget en vurdering af det nye renseanlæg i forhold til habitatbekendtgørelsen. Godkendelsen af 19. maj 2006 er derfor ugyldig. Arla har efterfølgende fremsendt opdateret miljøteknisk materiale, som grundlag for en fornyet behandling af sagen.

Vilkår for spildevand

Idet godkendelsesprocessen for renseanlægget på ny tages op, er situationen den, at det projekt som skal godkendes allerede er i drift og emissionerne derfra forholdsvist veldokumenterede.

Maksimalt tilladte stofmængder og koncentrationer fra 2006-godkendelsen er vurderet og fundet for høje i forhold til den reelle udledning og renseanlæggets teknologi.

Tidligere havde de tre separate renseanlæg tilsammen tilladelse til udledning af 25,6 ton organisk stof (BI5), 24 ton kvælstof (N) og 3 ton fosfor (P). Med denne godkendelse får Nr. Vium renseanlæg tilladelse til udledning af 18 ton BI5, 12 tons kvælstof og 0,9 tons fosfor. Vilkårene for udledningen er blevet ændret, så de svarer til de niveauer, der kan opnås ved anvendelse af BAT og niveauet for den faktiske udledning samt under hensyntagen til at der er tale om udledning til en sårbar recipient.

Nr. Vium Mejeri får med denne godkendelse væsentligt skærpede vilkår for maksimal udledning af en række stoffer i forhold til vilkår i den godkendelse (2006-godkendelsen), som renseanlægget blev etableret efter i 2007. Derfor har Miljøstyrelsen fundet det rimeligt, at efterkomme Arlas ønske om at give Nr. Vium Mejeri en overgangsperiode frem til 1. april 2013 til at optimere renseprocesser og øvrige forhold således, at de nye vilkår med sikkerhed kan overholdes. I overgangsperioden gælder således vilkår, der er skærpede i forhold til 2006-godkendelsen, men lempeligere end de fremtidigt gældende.

Miljøstyrelsen har benyttet denne lejlighed til også at gennemgå miljøforholdene omkring udledningen af salt, temperatur og miljøfarlige stoffer og stille relevante vilkår.

Derudover er der sket ændringer i enkelte vilkår vedr. egenkontrol og indlevering af drifts- og egenkontrollvilkår.

Det vurderes, at de ændrede vilkår ikke vil medføre urimelige udgifter eller ændret drift for renseanlægget, idet der er tale om ændringer til et niveau, som de sidste 3 års drift har vist, at renseanlægget kan overholde.

Øvrige vilkår

Der er stillet generelle vilkår for indretning og drift, egenkontrol og afrapportering samt opdaterede vilkår for støj.

BAT

Da anlægget blev etableret levede det op til BAT, bedste tilgængelige teknologi (BAT) for renseanlæg, og denne anlægstype med aktivt slam anlæg er også i dag at betragte som BAT. Med de godkendte vilkår for udledning, må udledningens størrelse betegnes som et BAT-AEL (BAT-associated emission level).

Samlet vurdering af det nye renseanlæg.

Indtil 2007 foretog de tre mejerier rensning af spildevand på separate renseanlæg under separate godkendelser. Miljøstyrelsen vurderer, at det fælles renseanlæg har givet en mere robust drift med en mere ensartet udledning i forhold til de tidligere anlæg. Etableringen af det nye anlæg er samlet set en miljømæssig forbedring:

- Den forbedrede grad af overvågning på spildevand, som ledes ind på renseanlægget, giver en mere sikker og robust håndtering af spildevandet end tidligere.
- Den termiske påvirkning fra udledningen af spildevand Nr. Vium Mejeri, som var problematisk i virksomhedens separate udledning, mindskes ved opblanding med spildevandet fra de andre udledninger. Temperaturpåvirkningen vurderes ikke længere at være problematisk.

- Udløbskoncentrationen af iltforbrugende stof og kvælstof er reduceret efter etablering af anlægget, mens fosfor koncentrationen er på samme niveau som tidligere.

Recipient – Vorgod Å

Natur- og miljøkvaliteten i Vorgod Å umiddelbart nedstrøms udledningen har ændret sig markant i den periode, det nye renseanlæg har fungeret. Forbedringen kan ud over ændringerne i udledningen fra renseanlægget tilskrives, at der er mere vand i åen, fordi Nr. Vium dambrug har mindsket sit vandindtag fra Vorgod Å.

Vurdering habitatområder og natur

Renseanlægget udleder til Vorgod Å, som løber ud i Skjern Å, der udmunder i Ringkøbing Fjord. Skjern Å og Ringkøbing Fjord er udpeget til Natura 2000-områder og dermed er projektet omfattet af bestemmelserne i habitatbekendtgørelsen om beskyttelse af internationale naturområder.

Med afgørelsen om godkendelse af renseanlægget er der foretaget en foreløbig vurdering⁸ i forhold til habitatreglerne. jf. habitatbekendtgørelsens⁹ §§ 6 og 7 og miljøministeriets vejledning til habitatbekendtgørelsen. Formålet med den foreløbige vurdering er at tage stilling til om en nærmere konsekvensvurdering er påkrævet. Den foreløbig vurdering er udtryk for om det på grundlag af et kvalificeret skøn kan afvises, at projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Det er vurderet, at gennemførelse af projektet, renseanlæg samt udledning fra renseanlægget, med de aktuelle grænseværdier, ikke vil resultere i en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget jf. Miljøministeriets vejledning om habitatbekendtgørelsen. Der skal dermed ikke foretages en egentlig miljøkonsekvensvurdering af udledningens påvirkning på Natura 2000-områderne.

Begrundelse for vurderingen:

For de dele af Natura 2000-områderne, som udgøres af vandløb, kommer den mulige påvirkning primært fra de iltforbrugende stoffer i udledningen. Allerede ved den første målestation i vandløbet umiddelbart nedstrøms udledningen ses en meget høj kvalitet i faunasammensætningen. På den baggrund og sammenholdt med den store fortyndingseffekt, vandløbets selvrensende effekt samt afstanden på ca. 10 km fra udledningen til det første habitatområde (H 61 Skjern Å), vurderes det, at udledningen ikke vil påvirke hverken miljøtilstand eller de akvatiske habitatarter og naturtyper, der har dannet grundlag for den akvatiske del af habitatområderne.

⁸ "Foreløbig vurdering" er det ordvalg, som bliver benyttet i miljøministeriets vejledning til habitatbekendtgørelsen, og som derfor bliver benyttet i denne afgørelse.

⁹ Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 01/05/2007 om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

For Natura 2000-områderne i Ringkøbing Fjord (H62 og F43) er især den prioriterede naturtype *kystlagune (1150)* følsom overfor påvirkning fra næringsstofholdige og iltforbrugende udledninger.

Påvirkning fra udledningen på naturtypen kystlagune er næringsstoffer og iltforbrugende stof. Næringsstofferne kan hæmme undervandsvegetationen ved at bevirke periodevise masseopblomstringer af søsalat og stor produktion af mikroalger, som reducerer lystilgængeligheden i fjorden og dermed planternes udbredelsesområde. Iltforbrugende stoffer kan medvirke til øget iltsvind mv., som også kan reducere udbredelsen af undervandsvegetationen.

Iflg. DMU (Jens Würgler 22. juli 2011) og Naturstyrelsen Vestjylland Vand (mail af 31. august 2011) er Ringkøbing Fjord fosfor-begrænset i store dele af året. Det betyder, at tilførsel af fosfor vil medføre øget algevækst i de perioder af året, hvor fosfor er den begrænsende faktor. Det vil derfor have størst effekt for bevaring/forbedring af fjordens miljøtilstand at begrænse tilledningen af fosfor til fjorden.

Den godkendte udledning af kvælstof (N) svarer til 0,3 % af den samlede belastning af Ringkøbing Fjord mens den godkendte udledning af fosfor (P) svarer til 0,7 % af den totale fosforbelastning til fjorden.

Udsvingene i indholdet af næringsstoffer i vandet i Ringkøbing Fjord, eksempelvis som følge af resuspension af sedimentbundet fosfor, er langt større end den koncentrationsforøgelse, den godkendte udledning fra Nr. Vium renseanlæg medfører, jf. koncentrationsmålinger fremsendt til sagen (Naturstyrelsen Vestjylland Vand 31. august 2011). Det betyder, at det ikke kan afgøres, hvorvidt forringelser i natur- og miljøkvalitet i fjorden som følge af forhøjede koncentrationer af P i vandsøjlen skyldes udsving forårsaget af naturfænomener eller påvirkningen fra renseanlæggets udledning.

I vejledning til habitatbekendtgørelsen (juni 2011) er væsentlighedsbegrebet udfoldet. Det fremgår bl.a. at en påvirkning ikke skal betragtes som væsentlig, hvis den indebærer udsving i bestandsstørrelser, der er mindre end de naturlige udsving, der anses for at være normale for den pågældende art eller naturtype.

Denne godkendelse reducerer den tilladte udledning af fosfor med 70 %, udledning af kvælstof med 50 % og udledningen af organisk stof med 40 % i forhold til 2006-godkendelsen. Udledningen bidrager med mindre end 1 % af den samlede tilledning af P til Ringkøbing Fjord og resulterer i variationer i bestandsstørrelser, der er væsentligt mindre end de naturligt forekommende. Samtidig er der sket en betydelig forbedring af miljøtilstanden i de berørte vandløb. På denne baggrund har Miljøstyrelsen konkluderet, at projektet ikke er af væsentlig betydning for miljøtilstanden i området eller af væsentlig betydning for bevaringsmålsætningen for udpegningsgrundlaget jf. Miljøministeriets vejledning om habitatbekendtgørelsen. Der skal dermed ikke foretages en egentlig miljøkonsekvensvurdering af udledningens påvirkning på Natura 2000-områderne.

3.2 Miljøteknisk vurdering

3.2.1 Planforhold og beliggenhed

Renseanlægget er etableret i et område, der er udlagt til virksomheder med særlige beliggenhedskrav iht. regionplan og kommuneplan. Området reguleres på detailniveau af lokalplan nr. 10, tillæg nr. 1, der er identisk med det område, der er reguleret af Videbæk Kommuneplans tillæg nr. 2 (1997).

Ved den ansøgte udnyttelse af erhvervsområdet har driftstederne måttet overveje tre beskyttelseshensyn iht. naturbeskyttelseslovens bestemmelser:

Syd for renseanlægget er registreret en gravhøj med en beskyttelseslinie på 100 meter. Det tidligere Danmark Protein renseanlæg var placeret delvist indenfor beskyttelseslinien. De nye arealer som blev lagt til det fælles renseanlæg blev placeret udenfor beskyttelseslinien.

Egeris Mølleås bredder er mod nordøst i området registreret til § 3-område ferske enge. Området bliver ikke berørt af anlægsaktiviteterne.

Egeris Mølleå er omfattet af en beskyttelseslinie på 150 meter. En del af det tidligere Danmark Protein renseanlæg var beliggende indenfor beskyttelseslinien, idet afstanden mellem å og hegn var ca. 15 meter. Udbygningen af det fælles renseanlæg er sket indenfor beskyttelsesafstanden på 150 meter, men blev ikke placeret tættere på vandløbet end det tidligere Danmark Protein renseanlæg. I lokalplan nr. 10, tillæg nr. 1 er et område blevet overført fra landzone til byzone, hvorfor det har været nødvendigt at Videbæk Kommune dispenserede fra åbeskyttelseslinien iht. naturbeskyttelseslovens § 65, stk.6, jf. lovens § 16, stk. 1.

Videbæk Kommune oplyste i 2006 til Ringkøbing Amt, at de havde intentioner om at meddele dispensation mht. de nødvendige bygværker, der blev etableret indenfor åbeskyttelseslinien.

Naturbeskyttelsesinteresser og Natura 2000-områder er omtalt under afsnittene 3.2.10 og Bilag B.

3.2.3 Indretning og drift

Indretning og drift af renseanlægget er ikke ændret siden 2007 udover etablering af en ny slamdekanter, der kan tørre slammet bedre end det tidligere maskinel.

Renseanlægget er indrettet som beskrevet i 2006-godkendelsen samt som beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse i denne afgørelse (Bilag I).

Nr. Vium Mejeri har ansvaret for renseanlægget og det juridiske ansvar for at renseanlægget overholder miljølovgivning, vilkår i miljøgodkendelse og udledningstilladelse. Miljømyndigheden har ikke indflydelse på, hvordan tilledningen af urensset spildevand til renseanlægget bliver fordelt mellem virksomhederne.

3.2.4 Luftforurening

Renseanlægget bidrager ikke med væsentlige luftafkast i forhold til mejeriets generelle udledning.

3.2.5 Lugt

Det kan ikke udelukkes, at renseanlægget og tilhørende slambede kan give anledning til et vist diffust lugtbidrag. Forholdet vurderes at være dækket af de generelle lugtvilkår i den samlede godkendelse af 15. juli 2004 af Nr. Vium Mejeri (vilkårene 3.3.15, 3.3.16, 3.3.17 og 3.3.18). Der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

3.2.6 Spildevand – kvælstof, fosfor og organisk stof

Grænseværdier

Da der med de sidste 3 års drift ligger god viden om de faktiske og muligt opnåelige emissionsniveauer fra renseanlægget, og der er tale om en udledning til en sårbar recipient (se afsnit 3.2.10), har Miljøstyrelsen vurderet, at det vil være i overensstemmelse med de generelle principper i godkendelsesbekendtgørelsens § 13 samt principperne om renere teknologi og BAT, at stille nye vilkår for udledningen svarende til, hvad anlægget forventes at kunne præstere. Da der er tale om et nyt og moderne anlæg er det Miljøstyrelsens vurdering, at anlægget bør kunne rense på linje med de bedste danske kommunale renseanlæg.

Vilkårene for grænseværdier i denne godkendelse er således lavere end vilkårene i 2006-godkendelsesbehandlingen.

For kvælstof (N) er grænseværdien fastsat, således at den faktiske udledning i 2009 og 2010 ville have overholdt vilkåret (**Figur 1**). Det er valgt at se bort fra 2008, idet der i 2008 i flere enkelttilfælde og længere perioder var markant forhøjede koncentrationer i det udledte. Det har ikke været muligt at få klarlagt baggrunden for de højere koncentrationer, men da der er tale om tidsmæssigt afgrænsede perioder, må årsagen formodes at være driftsforstyrrelser og ikke et udtryk for renseanlæggets reelle præstationsniveau. De høje værdier adskiller sig markant fra alle målingerne i 2009 og 2010, og giver et billede af en høj udledning, også sammenlignet med værdierne fra de tidligere renseanlæg og med renseanlæg i Danmark generelt.

Grænsen for N er sat til 4 mg/l, hvilket svarer til at renseanlægget skal rense lige så godt som de 80 % bedste danske renseanlæg (**Figur 1**), og da der er tale om et helt moderne renseanlæg, vurderes det ikke at være forbundet med udgifter eller at være problematisk for renseanlægget.

For fosfor (P) er de nye vilkår fastsat således, at udledningen i 2008 og 2009 ville kunne overholde vilkåret.

Grænsen for P er sat til 0,3 mg/l, hvilket svarer til et niveau som mere end 60 % af alle renseanlæg i 2009 kunne overholde. Miljøstyrelsen vurderer, at det er en grænseværdi, der ikke er problematisk at overholde for renseanlægget, renseanlæggets størrelse og indretning taget i betragtning.

Arla har på Rødkærsbro Mejeri et renseanlæg, der siden miljøgodkendelse 25. august 2000 har haft en grænseværdi for P på 0,3 mg/l. Dette renseanlæg modtager udelukkende spildevand fra osteproduktionen på Rødkærsbro, og er derfor ikke fuldstændigt sammenligneligt med renseanlægget i Nr. Vium, som modtager spildevand både fra osteproduktion og mælke- og proteinpulverproduktion.

Vilkåret for iltforbrugende stof (BI5) er fastsat til 6 mg/l, hvilket svarer til en værdi som de fleste renseanlæg overholder.

Grænseværdien for udledning af COD er ændret fra tilstandskontrol til transportkontrol, idet miljøpåvirkningen fra COD typisk er i søer og hav eller tilsvarende slutrecipient, i det konkrete tilfælde Ringkøbing Fjord. Den lokale effekt af iltforbrugende stof i åen er sikret med tilstandskontrolvilkår for BI5.

For suspenderet stof er det anlæggets meget stabile hidtidige præstation, der er lagt til grund for denne afgørelses grænseværdier. De seneste 3 år er den højeste registrerede koncentration 13 mg/l, og den største kontrolværdi C er på knapt 7,2 mg/l. Der er foretaget supplerende beregninger af C, således at der for hver af de eksisterende målinger er foretaget en beregning af kontrolværdien, og virksomhedens udledning er dermed bedre beskrevet, end med udelukkende de 3 eksisterende, årlige beregninger af kontrolværdien. De nye vilkår er fastlagt til en maksimal koncentration på 20 mg/l, og en kontrolværdi C på 10 mg/l.

Godkendte mængder

Renseanlægget er med denne afgørelse godkendt til at udlede maksimalt 12 tons N og 0,9 tons P om året.

Den godkendte stofmængde fra de tidligere godkendelser (2006-godkendelsen og summen af de tre separate mejeriers godkendelser) var langt højere end den reelle udledning fra renseanlægget.

Tablel 1 viser maksimalt godkendte udledninger for de tre tidligere anlæg (summeret) samt de godkendte udledninger for det nye anlæg. Derud over er den største målte årlige udledning vist.

Tabel 1. Godkendt maksimal udledning, samt højeste faktiske udledning af næringsstoffer og organisk stof.

* gennemsnit for 2009-10 idet der er set bort fra 2008, som i en periode havde forhøjet koncentration af N i det udledte.

	Godkendt maksimal udledning	Største målte udledning i perioden 2008-10	Maximalt tilladt udledning før etableringen af det fælles renseanlæg (i alt for de tre anlæg)	Maximalt godkendt udledning jf. ikke gældende godkendelse af 19. maj 2006
	ton/år	ton/år	ton/år	ton/år
BI5	18,0	5,2	25,6	30,0
COD	75	50,7	192,0	225,0
SS	30,0	12,9	38,3	45,1
N	12,0	7,6*	20,4	24,0
P	0,9	1,0	2,6	3,0

Målte mængder og koncentrationer

Analysér af stofkoncentrationer i det udledte spildevand samt beregninger af udledte stofmængder både i den nuværende situation og før etableringen af det fælles renseanlæg er beskrevet i teknisk notat Bilag A.

Følgende konklusioner er baseret på et samlet vandføringsvægtet gennemsnit af udledningen fra de tre separate renseanlæg i årene 2005-06 og et vandføringsvægtet gennemsnit for perioden 2008-10 for udledningen fra det fælles renseanlæg.

Stabilitet

Før etableringen af det nye renseanlæg var der store forskelle i udløbskoncentrationerne af næringsstoffer og organisk stof mellem de tre renseanlæg og på de enkelte anlæg. Det fælles anlæg har betydet en mere ensartet koncentration i udledningen.

Fosfor

Den gennemsnitlige koncentration af fosfor (P) i det udledte spildevand var i perioden 2005-06 0,37 mg/l, mens den efter etableringen af det fælles renseanlæg var 0,35 mg/l. Tallene for perioden 2008-10 dækker over meget store variationer mellem årene og en stigning fra 2008 til 2010. I 2008 var koncentrationen af P i det udledte spildevand 0,23 mg/l, i 2009 var den 0,36 mg/l og i 2010 var den 0,45 mg/l. Medianen af alle de årlige prøver er mere end fordoblet fra 2008 til 2010, og halvdelen af alle prøver i 2010 har højere værdier end den næsthøjeste måling i 2008.

Der er sket en stigning i den samlede udledning pr. år fra 626 kg i gennemsnit for 2005-06 og 735 kg i gennemsnit for perioden 2008-10.

Kvælstof

Før etableringen af det nye renseanlæg var der store variationer i koncentrationen af kvælstof (N) i det udledte spildevand fra det enkelte anlæg og mellem anlæggene. På det nye renseanlæg har der, bortset fra det første

år, 2008, været en lav og stabil koncentration i det udledte (vedr. 2008, se ovenstående afsnit om grænseværdier). I perioden 2005-06 var den gennemsnitlige udløbskoncentration 3,7 mg/l, i perioden 2009-10 var den 3 mg/l. Den totale udledte stofmængde er på samme niveau i perioden 2005-06 og 2008-2010 idet den øgede vandføring modvirker faldet i koncentration.

Organisk stof

Efter etableringen af det fælles renseanlæg er der sket et fald i den udledte koncentration af BI5 (organisk stof) fra 3,1 mg/l i perioden 2005-06 til 2 mg/l i perioden 2008-10. Den udledte stofmængde er også mindre dog ikke i samme størrelsesorden idet der i samme periode er sket en forøgelse i den udledte vandmængde.

Gennem perioden 2008-10 er der sket en stigning i koncentrationen af BI5 fra 1,5 til 2,3 mg/l.

Der er sket et fald i COD koncentrationen efter etableringen af det fælles renseanlæg, men som følge af den øgede vandmængde er resultatet en lille stigning i den udledte mængde COD.

Perspektivering – BAT

Renseanlæggets faktiske udledning er blandt de største industrielle punktkilder i Danmark. I 2009 var den udledte stofmængde af P den 5. største, COD-udledningen var den 6. største, N den 11. største og BI5 den 14. største, når der sammenlignes med tal fra miljøministeriets punktkilderrapport (Punktkilder 2009, BLST¹⁰). Det er meget relevant at sikre, at udledningen fra denne kilde er i niveau med BAT for renseanlæg generelt, dvs. at udledningen skal mindst svare til BAT-AEL (BAT-associated emission level).

Renseanlægget er meget sammenligneligt med de mest moderne offentlige renseanlæg i opbygning og rensemetode.

Faktaboks - kontrolværdier

Når der stilles vilkår for koncentration i udledt spildevand, er der flere forskellige metoder afhængigt af hvilken parameter, der er tale om. For de 4, der her er omtalt, stilles der typisk vilkår om, at en statistisk beregnet størrelse, kontrolværdien C, skal være under en kravværdi K.

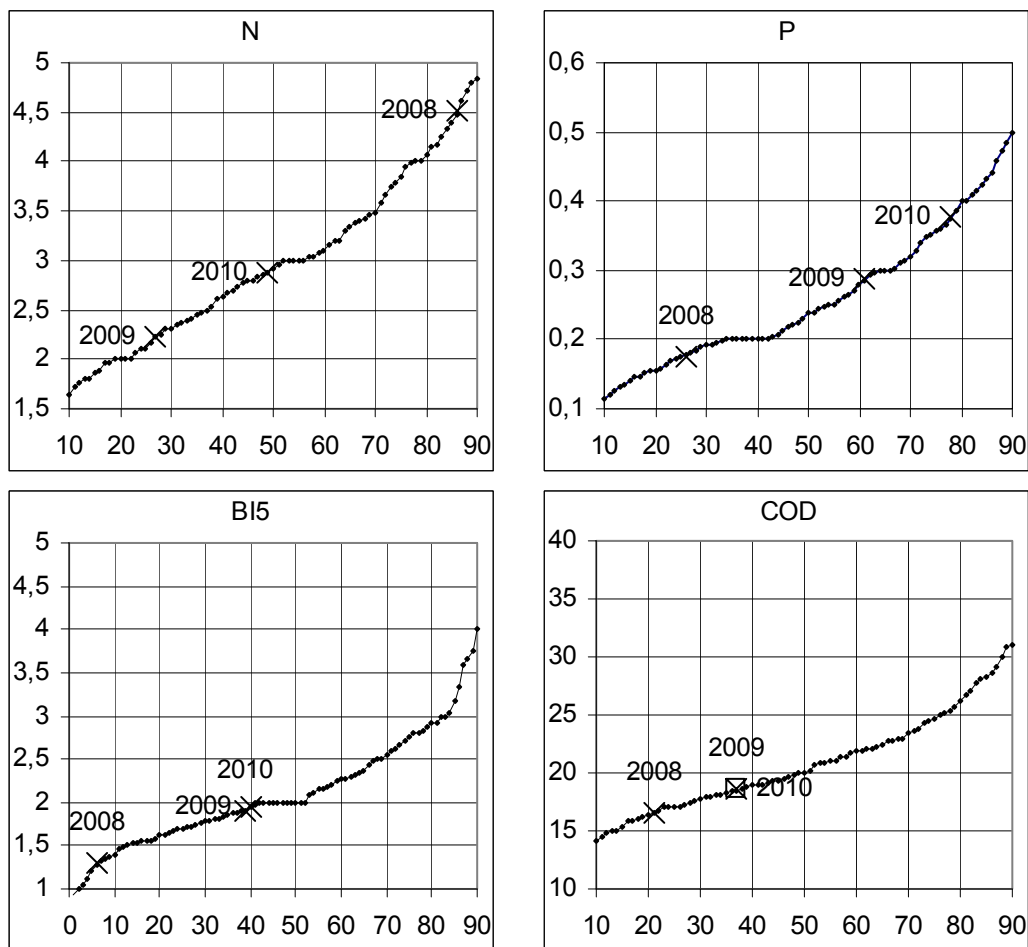
Kontrolværdien C beregnes typisk med statistik efter dansk standard DS 2399. Statistikken er konstrueret således, at kontrolværdien C er lavere end den reelle udledning, for at sikre at en evt. vilkårsoverskridelse registreret på baggrund af virksomhedens egenkontrolprogram er en reel overskridelse og ikke en statistisk fejl, således at evt. håndhævelse overfor virksomheden er baseret på en meget sikker viden om at der er sket en reel overskridelse. Virksomhedens egenkontrolprogram består typisk af 12 eller 24 døgnprøver, og da der er tale om stikprøver kan disse prøver give et forkert billede, og derfor er der den ekstra sikring for virksomheden i DS 2399.

¹⁰ <http://www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/10B91A8A-3937-4AB8-A246-12F0DB5C2126/119653/punktkilder20091.pdf>

På **Figur 1** er data for kontrolværdien C for renseanlæg i Danmark i 2009 opsamlet (oplysninger fra Naturstyrelsen Aalborg) og sammenlignet med de tilsvarende beregnede kontrolværdier fra det fælles renseanlæg. Det ses, at den udledte BI5 koncentration i 2008 var blandt de 10 % laveste, og at både BI5 og COD for alle 3 år er blandt de laveste 50 %.

Udledningen af N ligger lige akkurat i den bedste halvdel (når der ses bort fra det problematiske år 2008).

P varierer en del i perioden 2008-2010.



Figur 1. Kontrolværdien C for danske renseanlæg i 2009 samt for Nr. Vium Mejeris renseanlæg 2008-2009-2010 som markeret med X.

X-aksen er % af alle renseanlæg, y-aksen er kontrolværdien C i mg/l.

Eksempel: Egenkontrolmålingerne af P fra 50 % af alle renseanlæg kunne i 2009 overholde en kontrolværdi C på 0,25 mg/l.

Bemærk: Der er tale om kontrolværdien C, som er en statistisk beregnet størrelse til brug for sikring af overholdelse af vilkår, og derfor underestimerer den faktiske koncentration i udledningen.

Målefrekvens

Spildevandsbekendtgørelsen¹¹ fastsætter regler for offentlige renseanlæg, og Miljøstyrelsen betragter bestemmelserne i bekendtgørelsen som retningsgivende også for private renseanlæg.

Bekendtgørelsens § 18 stk. 2 (og bilag 1) fastsætter prøvetagningsfrekvensen for offentlige renseanlæg med en kapacitet større end 50.000 PE til minimum 24 analyser pr år på udløb, plus 12 gange pr år på indløb.

Renseanlægget er dimensioneret til 195.000 PE. Miljøstyrelsen tager derfor udgangspunkt i, at kontrollen med virksomhedens udledning bør baseres på minimum 24 stikprøver og statistik med DS2399.

Miljøstyrelsen har i forbindelse med sagsbehandlingen bedt Arla kommentere, at det var en mulighed, at analysefrekvensen ville blive sat op.

Arla gør i brev af 19. maj 2011 opmærksom på, at:

"i modsætning til kommunale renseanlæg kan vi foretage risikovurderingerne af indløb til renseanlæg fra de tre driftssteder. Vi har implementeret procedurer, der træder i kraft ved et evt. uheld på et af driftsstederne, så der er en høj sikkerhed. På den baggrund finder Arla Foods ikke anledning til at ændre kontrollen. Endelig skal Arla Foods henlede opmærksomheden på vejledning om virksomheders egen kontrol med ydre miljøforhold nr. 2 2010"

Miljøstyrelsen er enig med Arla i, at den gode overvågning af kvaliteten af det spildevand, der løber ind på renseanlægget er med til at sikre kvaliteten af det spildevand, der løber ud af renseanlægget.

Miljøstyrelsen finder dog, at når renseanlæggets størrelse, dokumenterede hidtidige drift og recipienternes sårbarhed tages i betragtning, er det proportionalt at sætte analysefrekvensen for N og P mfl. til minimum 24 målinger pr. år.

For BI5 vurderer Miljøstyrelsen, at der med den nuværende udlednings størrelse ikke er behov for at øge analyse frekvensen til 24 pr. år, idet faunakvaliteten i Vorgod Å nedstrøms udledningen viser, at belastningen med organisk stof ikke er miljømæssigt problematisk, da naturkvaliteten i vandløbet er høj. Der er fundet et dyreliv med en sammensætning svarende til DVFI 7. Faunaprøver er en robust og retvisende bioindikator for, hvor stor påvirkning med iltforbrugende organisk materiale (BI5), et givet vandløb er udsat for i løbet af en længere periode.

Viser det sig ved senere undersøgelser af vandløbet, umiddelbart nedstrøms udledningen, at naturkvaliteten nedstrøms udledningen bliver påvirket, vil der være grundlag for at tage egenkontrolvilkåret, samt evt. grænseværdier, op til fornyet behandling.

¹¹ Bekendtgørelse nr. 1448 af 11/12/2007

3.2.7 Spildevand – miljøfarlige stoffer og salt

I henhold til bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav for vandområder¹² § 23 skal miljømyndigheden træffe foranstaltninger for at sikre, at vilkår og godkendelser mm. bringes i overensstemmelse med bestemmelserne i bekendtgørelsen.

Salt betragtes ikke som et miljøfarligt stof, men udledningens effekter skal vurderes efter samme kriterier og efter samme fremgangsmåde som andre stoffer (se også Bilag C).

Det skal sikres, at miljøkvalitetskravene jf. bekendtgørelsen til enhver tid overholdes. Derfor skal der ved beregninger tages udgangspunkt i et worst-case-scenarie med maksimal udledning fra renseanlægget (maksimal vandføring med maksimal koncentration) og minimal vandføring i vandløbet, med højest tilførsel af forurening fra andre kilder.

Fortynding i Vorgod Å

For at kunne beregne påvirkningen på åen fra udledningen af miljøfarlige stoffer og salt, er det nødvendigt at kende størrelsesforholdet mellem vandføring i udledningen og vandføringen i åen.

Som regel bruges medianminimumsvandføringen (Q_{mm}) til beregninger omkring tålegrænser i vandløb. Medianminimumsvandføringen er medianen af årets mindste vandføring over et døgn. Medianen er her den af værdierne over en årrække, der er karakteriseret ved, at der er lige mange værdier, der er større end og mindre end medianen.

De gamle rapporter om synkronmålinger, den seneste "Bestemmelse af vandføringens medianminimum i Skjern å, Omme å samt Ellebæk (Ringkjøbing Amt 2004)" har ikke målinger/beregninger i det specifikke udledningspunkt.

Der foreligger en skrivelse fra 16. marts 2005 fra Ringkjøbing Amt 16. marts 2005, som på baggrund af målinger i 1993 fastsætter en Q_{mm} ved udløbet af spildevandsledningen til 1930 l/s.

Naturstyrelsen Vestjylland har meddelt (telefonkommunikation 24. februar 2011), at Q_{mm} "ikke er over 1900 l/s" i det pågældende punkt.

Da der ikke er foretaget en beregning af Q_{mm} på baggrund af de seneste målinger (udgivelsen i 2004) og de seneste oplysninger (at Nr. Vium Dambrug har stoppet et meget væsentligt vandindtag) har Miljøstyrelsen benyttet en værdi for Q_{mm} på 1800 l/s i overslagsberegningerne ud fra en betragtning om at være tilstrækkeligt konservativ. Hvis beregninger og overslag, der er foretaget i denne sagsbehandling viser, at udledningen af miljøfarlige stoffer mv. ikke er problematisk, kan det med meget stor sikkerhed konkluderes.

¹² Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1022 af 25/08/2010, Bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet

deres, at det forholder sig sådan. Viser overslagsberegninger mv., baseret på de 1800 l/s, at der kan være problemer forbundet med udledningen, betyder det ikke nødvendigvis, at der skal stilles vilkår til udledningen, men blot, at der skal foretages mere detaljerede beregninger, evt. med mere avancerede modeller, førend det med sikkerhed kan afvises, at udledningen er problematisk.

Ud fra ovenstående tal, maksimal udledning på 8230 m³/døgn og minimalt flow i vandløbet på 1800 l/s kan det beregnes, at ved en worstcase situation udgør udledningen fra renseanlægget godt 5 % af den totale vandføring i åen.

I en worstcase situation bliver udledningen altså fortyndet knapt 20 gange i Vorgod Å, når der er sket fuld opblanding.

Miljøstyrelsen har benyttet en simpel model til beregning af, hvornår der er opnået fuldt opblanding af spildevandet i Vorgod Å (Bilag E). Ved worstcase er der tæt på fuld opblanding ca. 110 m nedstrøms udledningen, og der er 10 ganges fortynding ca. 24 m nedstrøms udledningen.

Andre kilder til miljøfarlige stoffer

Miljøklagenævnet har med afgørelse af 26. marts 2008 (J.nr. MKN-104-00120) truffet en principiel afgørelse om, at andre udledere af miljøfarlige stoffer skal inddrages i sagsbehandlingen om miljøgodkendelse, der involverer miljøfarlige stoffer.

Miljøstyrelsen har 19. september 2008 (J.nr. MST-1250-00014) uddybet klagenævnets afgørelse: Alle kilder til et givet stof i et vandområde skal indgå i sagsbehandlingen.

Tablet 2 viser oversigt over industri i hovedopland Ringkøbing Fjord med potentiel udledning af de samme stoffer som udledes fra Nr. Vium Mejeri jf. udkast til vandplan for vandområde 1,8 Ringkøbing Fjord, Tabel 2.2.6.

Tablet 2 Oversigt over industri med udledning til Ringkøbing Fjord ud over den udledning, som behandles i denne godkendelse. Data fra forslag til Vandplan Hovedvandopland 1.8 Ringkøbing Fjord, tabel 2.2.6 (høring okt.2010).

Industri i Hovedvandopland Ringkøbing Fjord		
Industri	Vandområde	Tilsynsmyndighed
Arla Foods amba, ARINCO	Herborg Bæk	Miljøstyrelsen
Arla Foods amba Troldhede Mejeri	Pårup Bæk	Miljøstyrelsen
Skjern Papirfabrik A/S	Ganer Å	Miljøstyrelsen
Skjern Tricotage-Farveri A/S	Ganer Å	Ringkøbing-Skjern Kommune
A/S Hvide Sande Skibs og Bådebyggeri	Ringkøbing Fjord	Ringkøbing-Skjern Kommune
Fjølstervang Farveri A/S	Fjølstervang Bæk	Ringkøbing-Skjern Kommune
Dansk A-Træ A/S2	Brande Å	Ikast-Brande Kommune

Udover de her nævnte er der en række andre kilder, eksempelvis de ca. 50 dambrug i Skjern Å systemet. Dambrug benytter kobber samt i stigende grad salt som miljøvenlig substitut for andre midler.

På grund af tilstedeværelsen af andre kilder, vil der være mindre "råderum" for hver enkelt kilde, også Arlas renseanlæg, til at udlede miljøfarlige stoffer, idet de andre kilder også forurener vandløbet med de pågældende stoffer.

Ringkøbing-Skjern Kommune har fået udarbejdet en "*Risikovurdering for Skjern Å systemet, incl. Ringkøbing Fjord*" hos Niras, der beskriver risikoen for at der sker en overskridelse af miljøkvalitetskravene for dambrugsrelevante miljøfarlige stoffer, herunder salt.

Rapporten indeholder en fordelingsnøgle til forurening med miljøfarlige stoffer fra dambrug. I fordelingsnøglen er der foretaget beregninger på hvert enkelt dambrug og hver enkelt vandløbsgren, således at den størst mulige forureningskvote, som ikke giver overskridelse af miljøkvalitetskravene, tildeles hvert dambrug.

Imidlertid har nævnte publikation fra Niras ikke regnet med, at der kommer signifikante bidrag af dambrugsrelevante miljøfarlige stoffer fra andre kilder end dambrug, hvilket i denne sammenhæng er problematisk, idet fx udledningen i denne afgørelse også indeholder dambrugsrelaterede stoffer (kobber og salt).

Siden Niras rapporten blev færdiggjort er Herborg Dambrug i Herborg bæk lukket, hvilket betyder at den forureningskvote med miljøfarlige stoffer og salt, som dambrug og andre virksomheder nedstrøms Herborg Bæks udløb kan benytte til at fylde op, bliver en vis grad større.

Det nærmeste punkt i vandløbssystemet, hvor der i Niras-rapporten er foretaget en vurdering af forureningskvote er Nr. Vium Dambrug, som udleder en forholdsvis kort strækning nedstrøms udledningen fra Arla. Ved det pågældende punkt i vandløbet er Nr. Vium Dambrug tildelt en forureningskvote på 30 % af miljøkvalitetskravet.

Nedenfor er de enkelte miljøfarlige stoffer vurderet enkeltvis. Det er for de ikke-dambrugsrelevante stoffer overordnet vurderet, at da der er forholdsvis stor margen i forhold til miljøkvalitetskravene, er det ikke relevant at inddrage evt. kumulativ effekt fra øvrige kilder for disse stoffer.

Metaller

I godkendelse fra 2006 er der opstillet et måleprogram med henblik på at opsamle viden om koncentrationen af metaller og klorid i udledningen. Der er stillet krav om, at der skal måles 4 gange årligt på udledningen af metallerne bly, krom, kobber og zink. **Tabel 3** viser den højest målte koncentration af tungmetaller (ud af 11 prøver). Målingerne viser meget varierende koncentrationer.

Tabel 3 Højeste målte koncentration af metaller i udledningen efter sammenlægningen af de 3 renseanlæg, miljøkvalitetskrav samt krav til fortynding. Koncentrationer i µg/l.

Koncentrationer i µg/l	Bly	Krom	Kobber	Zink
Maks. koncentration 2008-2010	4,6	3,4	6,1	25
Miljøkvalitetskrav (MKK)	0,34	3,4 ²	1 ³	3,1 ⁴
Hvor meget skal udledningen fortyndes ¹ for at overholde MKK (2008-2010)	13,5	1	6,1	8,1

1) Under antagelse af uforurenede vand, hvilket ikke er tilfældet.

2) MKK for Cr IV. Grænseværdien for Cr III er højere, men da Miljøstyrelsen ikke har oplysninger om sammensætningen af den registrerede krom, er det blevet valgt at være konservative af hensyn til Arlas muligheder for på sigt at udvide.

3) Tilføjet værdi. Summen af udledt kobber fra alle menneskeskabte kilder må ikke overstige dette MKK.

4) kravet gælder for blødt vand. Miljøstyrelsen har også her anlagt en konservativ betragtning for at være sikker på at virksomheden har det råderum, der er nødvendigt.

Miljøkvalitetskravene er formuleret som krav til koncentrationen i opløsning, dvs. den opløste fase af en vandprøve, der er filtreret gennem et 0,45 µm filter eller behandlet tilsvarende. Virksomhedens egenkontrolmålinger er foretaget på den totale koncentration af tungmetal i udledningen. Det betyder, at de foreliggende målinger formodentlig overestimerer udledningens indhold af opløst metal.

Det opsamlede talmateriale viser dog den reelle udledning af metal, som miljømyndigheden skal forholde sig til, og derfor skal renseanlægget fortsat måle den totale koncentration af metal i udledningen.

Det fremgår af **Tabel 3**, at ved worstcase koncentration i det rensede spildevand skal udledningen fortyndes minimum 13,5 gange i uforurenede vand, førend miljøkvalitetskravet for bly er overholdt. 13,5 ganges fortynding opnås efter 42 m (Bilag E og Bilag F).

Det ses af bilaget, at fanen, der har en koncentration højere end 13,5 ganges fortynding strækker sig ca. 2 m ud i åen, og et overslag over den geografiske udstrækning af zonen beregnet på baggrund af bilagene viser, at det drejer sig om ca. 80 m².

I en situation, hvor der ikke er andre kilder til udledning af miljøfarlige stoffer i vandløbet, medfører udledningen fra renseanlægget at der efter total opblanding er et indhold af bly på 68 % af det maksimalt tilladte (**Tabel 4**) under antagelse af, at der ikke er andre kilder til udledning af bly til vandløbet.

Tabel 4 Højeste teoretiske koncentration i åen ved worstcase-udledning og uforurenede åvand, dvs. uden andre kilder. Koncentrationer i µg/l.

Koncentrationer i µg/l	Bly	Krom	Kobber	Zink
Koncentration i åen ved worstcase fortynding, uden andre kilder	0,23	0,17	0,31	1,25
%-del af MKK brugt	68,0	5,0	30,7	40,5

Imidlertid kan der som ovenfor nævnt være andre kilder til udledning af metaller i vandløbssystemet, som kan medføre forøget koncentration af de miljøfarlige stoffer i åen.

Blandt de 4 undersøgte tungmetaller fra renseanlægget er det kun kobber, der er relevant i forhold til udledning fra dambrug. Renseanlægget fylder op med forurening til 30 % af MKK for kobber, hvilket er samme forureningskvote, som Nr. Vium Dambrug er blevet tildelt.

Miljøstyrelsen vurderer, at en udbredelse på 80 m² i vandløbet med koncentrationer, der i absolut worst case scenariet (højest målte koncentration af miljøfremmed stof og mindste fortynding) ligger over miljøkvalitetskravet, er af en så underordnet størrelse, at der ikke på det foreliggende datagrundlag er baggrund for at stille krav til udledningen.

Viden om andre kilder til metaller i vandløbet er begrænset. Det vurderes derfor, at hvis der på det foreliggende grundlag stilles krav til udledningen, er det ikke sikret, at kravet er proportionalt i forhold til andre kilder både hvad angår størrelsen af udledningen og de investeringer der eventuelt ville kræves for at nedbringe udledningen.

For at underbygge vurderingerne af udledningen fra Nr. Vium Mejeris renseanlæg er der stillet vilkår om, at der i løbet af et år skal foretages 12 månedlige målinger af ovennævnte metaller, både koncentration af filtreret fraktion og total koncentration. Se også efterfølgende afsnit om målefrequens.

Kilder til tungmetaller i udledningen fra Nr. Vium Mejeri

I sagsbehandlingen, der ligger forud for den oprindelige godkendelse af 19. maj 2006, fremgår det at miljømyndigheden har været bekymret for udledningen af tungmetaller på baggrund af risikoen for urenheder i jernsulfatklorid. Derfor har Miljøstyrelsen foretaget beregninger på den potentielt største udledning fra denne kilde, baseret på oplysninger om urenheder i varen som angivet på leverandørens produktblad og oplysninger fra virksomheden om årligt forbrug af jernsulfatklorid.

Under antagelse af worstcase (hvor man antager at jernsulfatkloriden indeholder størst mulig mængde urenheder¹³), og under antagelse af et forbrug på 314 tons jernsulfatklorid (største årlige forbrug opgivet i miljøteknisk be-

¹³ Produktdatablad for Jern(III)kloridsulfatopløsning vedlagt som bilag i miljøteknisk beskrivelse bilag I

skrivelse) og et flow på 2,2 mio. m³ (største årlige flow) og at mængder og flow er jævnt fordelt, fås værdierne i **Tabel 5**.

Tabel 5 Indholdet af metal i jernkloridsulfat, det årlige maksimale forbrug, samt andel af den målte mængde metal i udledningen.

	mg/kg	g/år	µg/l	max målt µg/l	% af målt
Bly	0,3	94,2	0,042	4,6	0,9
Kobber	0,6	188,4	0,084	6,1	1,4
Krom	7	2198	0,98	3,4	29
Zink	53	16.642	7,4	25	30

Det ses, at forbruget af jernsulfatklorid kan betegnes som en væsentlig kilde for krom og zink, mens det ikke er tilfældet for bly og kobber.

Miljøstyrelsen har i sagsbehandlingen bedt Arla redegøre for, hvilke kilder til metal, der er i produktion og renseprocesser mv.. Arla har 19. maj 2011 svaret, at kilder til tungmetaller kan være råvaren, dvs. mælk.

Miljøstyrelsen vurderer, at da udledningen af især bly og kobber er af en sådan størrelse, at det er relevant at undersøge nærmere, hvilke kilder der er til metaller i udledningen.

Miljøstyrelsen vurderer bl.a. på baggrund af oplysningerne i **Tabel 5**, at det ikke er fyldestgørende at konkludere, at kilder til tungmetal er råvaren. Derfor er der stillet vilkår om, at renseanlægget skal udarbejde en fyldestgørende redegørelse for kilder til tungmetaller, samt vilkår om at der skal føres journal over det ugentlige forbrug af bundfældningskemikalier og polymerer.

Salt/klorid

Salt eller klorid er ikke omfattet af bekendtgørelsen om miljøkvalitetskrav til vandområder. Saltets indhold af klorid er skadelig i ferskvandsmiljøet og toksisk overfor visse organismer, og derfor skal miljømyndigheden forholde sig til udledningen af klorid som til ethvert andet forurenende stof i en udledning. I det gældende landsplandirektiv for området (regionplan 2005, Ringkøbing Amt) er der fastsat en grænseværdi for klorid på 100 mg/l i vandløbet.

Da der ikke foreligger nogen endelig central udmelding om fastlæggelse af grænser for klorid, har Miljøstyrelsen i denne sagsbehandling valgt at vurdere udledningen i sig selv i forhold til en grænse på 50 mg/l i recipienten se Bilag C.

Tabel 6 viser data for klorid i udledningen fra virksomhedens egenkontrolprogram.

Tabel 6 Data om udledningen af klorid fra virksomhedens egenkontrolmålinger.

	Cl ⁻
Højeste koncentration i egenkontrolmålingerne 2008-2010	600 mg/l.
Koncentration i åen ved worstcase fortynding, uden andre kilder (ved fuld opblanding ca. 110 m nedstrøms udløbet)	~30 mg/l

Udledningen vil i worst case (dog uden at medregne andre kilders tilførsel af klorid til åen) medføre, at et mindre område indenfor 12 m fra udløbet (se **Figur 2** herunder, del af det med rødt markerede) vil være påvirket af koncentrationer højere end 100 mg/l.

Koncentration i åen uden andre kilder	Afstand fra bredden (m)	Afstand nedstrøms udledningen (m)																											
		2	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40	44	48	52	56	60	64	68	72	76	80	84	88	92	96	##		
		> 50	>100	>100	>100	82	71	64	58	54	51	48	46	43	42	40	39	38	37	36	35	35	34	34	33	33	32	32	
	0,40	>100	>100	>100	82	71	64	58	54	51	48	46	43	42	40	39	38	37	36	35	35	34	34	33	33	32	32		
	0,80	>100	>100	93	78	69	62	57	53	50	47	45	43	41	40	39	38	37	36	35	34	34	33	33	33	32	32		
	1,20	91	96	83	73	65	60	55	52	49	46	44	42	41	39	38	37	36	35	35	34	34	33	33	32	32	32		
	1,60	48	70	71	66	60	56	52	49	47	44	43	41	40	38	37	36	36	35	34	34	33	33	33	32	32	32		
	2,00	22	47	58	57	54	52	49	46	44	43	41	40	38	37	36	36	35	34	34	33	33	33	32	32	32	32		
	2,40	8	29	45	49	48	47	45	43	42	40	39	38	37	36	35	35	34	34	33	33	32	32	32	31	31	31		
40 – 50	2,80	2	16	34	40	42	42	41	40	39	38	37	36	35	35	34	34	33	33	32	32	32	31	31	31	31	31		
	3,20	0	8	24	32	35	36	36	36	36	35	35	34	34	33	33	33	32	32	32	31	31	31	31	31	31	31		
	3,60	0	4	16	25	29	31	32	33	33	32	32	32	32	32	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	30		
	4,00	0	2	11	19	23	26	28	29	29	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30		
	4,40	0	0	7	14	19	22	24	25	26	27	28	28	28	29	29	29	29	29	29	29	30	30	30	30	30	30		
	4,80	0	0	4	10	14	18	20	22	23	24	25	26	26	27	27	28	28	28	29	29	29	29	29	29	29	30		
30 – 40	5,20	0	0	2	7	11	14	17	19	21	22	23	24	25	26	26	27	27	27	28	28	28	28	29	29	29	29		
	5,60	0	0	0	4	8	11	14	16	18	20	21	22	23	24	25	26	26	27	27	28	28	28	28	29	29	29		
	6,00	0	0	0	3	6	9	11	14	16	18	19	21	22	23	24	25	25	26	27	27	27	28	28	28	29	29		
	6,40	0	0	0	2	4	7	9	12	14	16	18	19	21	22	23	24	25	25	26	27	27	27	28	28	28	29		
	6,80	0	0	0	0	3	5	8	10	13	15	17	18	20	21	22	23	24	25	26	26	27	27	28	28	28	28		
	7,20	0	0	0	0	2	4	7	9	12	14	16	18	19	21	22	23	24	25	25	26	26	27	27	28	28	28		
< 30	7,60	0	0	0	0	2	4	6	9	11	13	15	17	19	20	21	23	24	24	25	26	26	27	27	28	28	28		
	8,00	0	0	0	0	2	4	6	8	11	13	15	17	19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	27	28	28	28		

Figur 2 Saltpåvirkning som følge af renseanlæggets udledning af klorid ved worst-case (mindste fortynding).

Miljøstyrelsen vurderer med baggrund i ovenstående og det øvrige foreliggende grundlag, at der er forholdsvist god sikkerhed for, at udledningen af klorid fra renseanlægget ikke i sig selv er af et omfang, der overskrider en grænseværdi på 100 mg/l, eller har signifikant miljømæssig betydning.

For klorid er der ikke fastsat et MKK, men der er i gældende landsplandirektiv fastsat en grænseværdi for klorid på 100 mg/l, og i ovennævnte Niras-rapport opereres også med en grænseværdi på 100 mg/l.

Renseanlægget fylder op med forurening til 30 % af denne grænseværdi for klorid, hvilket er samme forureningskvote, som Nr. Vium Dambrug er blevet tildelt. Det betyder, at det kan være påkrævet med en mere detaljeret beregningsmodel, førend det med sikkerhed kan siges, at den nuværende udledning af klorid ikke overskrider miljøkvalitetskravene.

Der er ikke på det foreliggende grundlag absolut sikkerhed for, at udledningen kumuleret med andre udledninger ikke overskrider bekendtgørelsens miljøkvalitetskrav.

Mulighed for nedbringelse af udledningen af klorid

Da Niras' beregninger for dambrugene ikke inkluderer kloridudledningen fra andre industrier end dambrug, som fx Arlas renseanlæg betyder det, at dambrugene i Vorgod Å har mulighed for at lede mindre klorid ud end Niras' beregninger ellers viser.

Tabel 6 viser, at renseanlæggets udledning ved worstcase fylder op med forurening med klorid svarende til 30 % af den grænseværdi, som Ringkøbing-Skjern Kommune benytter i ovennævnte rapport.

Miljøstyrelsen gør i den forbindelse opmærksom på, at virksomheder også i tidligere sagsbehandling på godkendelse af udledning af klorid fra mejerier (fx godkendelsen af Arlas produktionssted, Trolhede Mejeri, renseanlæg) er blevet bedt om at udarbejde en teknisk økonomisk vurdering af mulighederne for at nedbringe udledningen af klorid.

Nr. Vium Mejeri har derfor ligeledes fået vilkår om at sikre, at den eller de mest relevante af de virksomheder, der bruger renseanlægget, skal udarbejde en teknisk-økonomisk redegørelse for nedbringelse af udledningen af klorid.

Andre miljøfarlige stoffer

Virksomheden benytter hypochlorit og brintoverilteprodukter, der begge kan give en række metabolitter, der også er kategoriseret som miljøfarlige.

Miljøstyrelsen er undervejs med et undersøgelsesprojekt, der skal afdække, hvorvidt disse metabolitter forekommer i spildevand fra levnedsmiddelvirksomheder i et omfang, der bør medføre vilkår om egenkontrol, målinger mv. Da dette projekt er undervejs, og det fælles renseanlæg er en af udledningerne, der potentielt vil skulle indgå i undersøgelsen, er der ikke stillet specifikke vilkår for hypochlorit og brintoverilteprodukter.

Udover de nævnte stoffer benyttes en lang række kemikalier, der er godkendt til brug i levnedsmiddelvirksomheder. Kemikalierne benyttes altoversvejende til rengøring og desinficering.

I Bilag G er kemikalieforbruget i 2010 på virksomhederne, der leder spildevand til renseanlægget, skematiseret. Udover bilagets mængder er der et forbrug af øvrige stoffer som vist i **Tabel 7**.

Tabel 7 Øvrige rengøringsmidler. Alle mængder i kg. De sidste 2 kolonner viser Arlas og Miljøstyrelsens beregning af indholdsstoffer i den forbrugte handelsvare.

	Forbrugt	Mængde indholdsstof	
	mængde		
	Handelsvare	Arlas tal	Miljøstyrelsens tal
Danmark Protein			
Hypochlorit 15 %	1.880	376	282
Hydrogenperoxid 35 %	48.580	17.003	17.003
Natronlud 27,7 %	877.297	243.011	243.011
Salpetersyre 62 %	984.446	610.357	610.357
Saltsyre	798.753		
Fosforsyre	63.000		
NaCl	27.000		
ARINCO			
Myresyre 85 %	4.440	1.230	3.774
Natronlud 27,7 %	1.388.240	384.542	384.542
Natronlud 46 %	291.920	80.862	134.283
Salpetersyre 62 %	781.244	216.405	484.371
Ethanol 70 %	408	113	286
Nr.Vium			
Salpetersyre 62 %	254.270	70.433	157.647
Natronlud 27,7 %	30.598	8.476	8.476
Hypochlorit 15 %	1.440	399	216

Der er tale om meget store mængder af aktivstof, men alle stofferne (undtaget måske hypochlorit) er fuldstændigt nedbrydelige i renseanlægget. Urenheder i hjælpestofferne kan evt. bidrage til indhold af metaller i det udledte.

Virksomheden har hidtil haft krav om 4 årlige målinger af anioniske detergenter som en del af egenkontrolprogrammet. Ingen af egenkontrolprogrammets målinger viser indhold over detektionsgrænsen på 100 µg/l. Anioniske detergenter er en samlebetegnelse, hvor blandt andet LAS indgår. For LAS er der fastsat et miljøkvalitetskrav på 54 µg/l i ferskvand. Da spildevandet fra Arla i worstcase fortyndes ca. 20 gange, er der ingen risiko for, at udledning af anioniske detergenter vil medføre overskridelser af miljøkvalitetskravene, og Miljøstyrelsen har derfor vurderet, at det ikke vil være relevant fremover at måle spildevandets indhold af anioniske detergenter.

Målefrekvens, miljøfarlige stoffer og klorid

Da de hidtidige målinger viser ganske store udsving, vurderer Miljøstyrelsen, at der er behov for en yderligere karakterisering af spildevandet. Der er derfor stillet tidsbegrænsede vilkår om 12 månedlige målinger af de relevante parametre. Vilkåret falder bort efter disse 12 sæt analyser.

Der er desuden stillet vilkår om, at virksomheden skal redegøre for tungmetallernes herkomst.

Det skal med redegørelsen være belyst, fra hvilke kilder på virksomheden tungmetallerne stammer, og det skal være belyst, hvilke muligheder der er for nedbringelse af udledningen, således at tilsynsmyndigheden kan vurdere, om det er proportionelt at stille krav om nedbringelse af udledningen.

Miljøstyrelsen anbefaler, at der foretages analyser på råvand fra egne boringer med samme detektionsgrænse som på spildevandsanalyserne, for at belyse, om grundvandet kan være en kilde.

3.2.8 Spildevand - temperatur

Der har verseret en klagesag vedr. temperaturen i den tidligere direkte udledning fra Nr. Vium Mejeri, fra før sammenlægningen af renseanlæggene.

Klageinstansen har ved klagesagsbehandlingen stadfæstet den påklagede afgørelse¹⁴. Miljøstyrelsen har benyttet de samme antagelser som klageinstansen i de vurderinger og overslagsberegninger, der er blevet foretaget omkring temperaturpåvirkningen fra udledningen.

Ved sammenblanding i renseanlægget af Nr. Vium Mejeris spildevand med spildevandet fra de to andre virksomheder, bliver betydningen af temperaturen af Nr. Vium Mejeris spildevand mindsket.

I det gældende landsplandirektiv, der dækker Vorgod Å (den daværende regionplan for Ringkøbing Amt) er det bestemt, at temperaturstigning som følge af en udledning ikke må være på mere end 1 °C.

Der har i 2006-godkendelsen hidtil været en vejledende grænse for temperatur i udledningen fra renseanlægget på 25 °C. Egenkontrollerne for renseanlæggets udledning (23 analyser 2008-2010) viser, at temperaturen i udledningen i kun et enkelt tilfælde overskrider 25 °C.

Beregningerne i Bilag H viser, at temperaturstigningen i vandløbet som følge af udledning fra renseanlægget i worstcase ikke overstiger landsplansdirektivets grænseværdi. Det fremgår også af beregningerne, at såfremt der ikke var blevet foretaget investeringer i miljømæssige omlægninger på Nr. Vium Dambrug, ville der ikke være plads til den eksisterende udledning fra Arla.

Med den nuværende godkendelses vandmængde på 8230 m³/døgn skal temperaturen i udledningen op på 32 °C. førend temperaturstigningen i vandløbet er på mere end 1 °C.

Miljøstyrelsen vurderer, at de 23 foreliggende temperaturmålinger er tilstrækkelige til at vurdere, at der ikke er basis eller behov for at lempe den vejledende grænseværdi på 25 grader, Miljøstyrelsen vurderer, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at indføre et regulært vilkår, men fastholder det vejledende vilkår, idet det er muligt for virksomheden at holde udledningen under 25 °C. Miljøstyrelsen finder, at det ikke vil være proportionalt at tillade

¹⁴ Miljøstyrelsens afgørelse 20. april 2005, journal nr., M 133/F05-0002

en lempelse i vilkårene for termisk udledning, da det udelukkende skyldes miljømæssige tiltag og investeringer på en anden virksomhed, at der kan findes plads til at Arlas renseanlæg yderligere ville kunne fylde op.

Med udledningens godkendte størrelse og den nuværende vandføring i åen påvirker den godkendte temperaturpåvirkning ikke åen i uacceptabel grad, hverken i sig selv eller kumuleret med andre kilder til termisk påvirkning.

3.2.9 Udledning fra Arla Foods Kørselscenter Vest

Under sagsbehandlingen kom der oplysninger om, at der ledes spildevand til renseanlægget fra en kilde mere end de 3 mejerier, der er nævnt i den eksisterende godkendelse af 2006.

Det drejer sig om "Arla Foods Kørselscenter Vest", hvor der foregår autoværkstedaktivitet, samt en vaskehal. Der benyttes sæber i vaskehallen.

Arla oplyser (brev af 19. maj 2011), at der på Arla Foods Kørselscenter Vest vaskes ca. 50 sættevogne pr døgn og at der produceres en spildevandmængde på ca. 100 m³/døgn. Spildevandsmængden fra Transportcenter Vest indgår i opgørelsen over spildevand fra Danmark Protein.

Arla oplyser (brev af 13. juni 2011), at spildevand fra vaskehallen løber gennem et sandfang (2500 l) samt en olieudskiller med koalescensfunktion (Neutra-star QU2 med gennemløbskapacitet på 20 l/s), og at evt. spildevand fra autoværkstedet løber gennem et tilsvarende sandfang (2500 l) samt en konventionel olieudskiller (3 l/s).

Der er ikke foretaget analyser på spildevandets sammensætning, inden det ledes til renseanlægget, men delstrømmen indgår i spildevandet fra Danmark Protein, hvor der måles pH og COD.

Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke er stor risiko for at spildevandet indeholder oliekomponenter i større mængder idet olieudskilleren på afløbet fra vaskehallen har en størrelse og funktionsmåde (koalescensudskiller), der er tilstrækkelig, og som må betragtes som BAT.

Da der ikke foreligger dokumentation for indhold af olie og PAH, der kan komme fra et transportcenter, er der dog sat vilkår om orienterende målinger for disse parametre.

3.2.10 Virkninger på Natur og Miljø

Stofudledningen i forhold til den samlede belastning

I de efterfølgende vurderinger er det denne godkendelses maksimalt godkendte stofmængder og koncentrationer der anvendes som vurderingsgrundlag i forhold til natur- og miljøpåvirkninger.

Udledninger svarende til de tilladte værdier fra 2006-godkendelsen er også med i omtalen som reference, med henblik på at illustrere nødvendigheden af de BAT og Renere Teknologi-relaterede stramninger, der er indført i udlederkravene. For begge godkendelsers tilfælde er det godkendelsernes fulde størrelse, der er vurderet på.

Den bedste viden om den samlede belastning af Ringkøbing Fjord fra industrikilder er vist i **Tabel 8**. Tallene stammer fra Miljøministeriets udkast til vandplan¹⁵ og må betragtes som den bedste foreliggende viden om belastningen af Ringkøbing Fjord. Udledningen fra Nr. Vium Mejeris renseanlæg indgår i delmængden "industri".

Tabel 8 Samlet belastning af Ringkøbing Fjord 2005 samt fordeling af belastningen på punktkilder.

	Total	Punktkilder					
		Total punktkilder	Industri	Alle renseanlæg	Regnbetingede udløb	Dambrug	
N	4647	359	9	68	25	257	ton/år
P	125	34	1	6	6	21	ton/år

Den faktiske udledning af N fra renseanlægget var i 2009 på 5 ton og i 2010 på 7,5 ton (se også **Tabel 12** i Bilag A). Der ses bort fra 2008 idet de høje koncentrationer i 2008 vurderes, at skyldes driftsforstyrrelser jf. afsnit 3.2.6.

Den faktiske udledning af P fra renseanlægget udgjorde i 2010 mere end 100 % af de i vandplanudkastets kendte industri-punktkilders estimerede tilførsel af P til Ringkøbing Fjord, mens udledningen i 2008 udgjorde ca. halvdelen.

Størrelsesordenen af renseanlæggets påvirkning er opsummeret i **Tabel 9**, hvor denne afgørelses godkendte udledning sammenlignes med vandplanudkastets tal for de samlede punktkilders tilførsel af stof til fjorden, og den samlede tilførsel af stof til fjorden.

¹⁵ Forslag til Vandplan Hovedvandopland 1.8 Ringkøbing Fjord - Høring, oktober 2010, tabel 2.2.10.

Tabel 9 Renseanlæggets andel af vandplansudkastets anslåede belastning af Ringkøbing Fjord.

	% af punktkilder	% af total belastning
N	3,3	0,3
P	2,7	0,7

Den godkendte udledte stofmængde i 2006-godkendelsen fra det fælles renseanlæg udgjorde 0,52 % af den samlede N-belastning og 2,4 % af den samlede P-belastning af Ringkøbing Fjord. Hvis renseanlægget udnyttede 2006-godkendelsen fuldt ud, ville det medføre en betydelig merbelastning fra punktkilder, end forudsat i vandplanerne.

I forbindelse med godkendelse af husdyrbrug er det praksis at vurdere en udledning af N som ubetydelig, når udledningen er under 1 % af den samlede udledning af N til et vandområde.

Vandplaner

Da vandplanerne er i udkast, og ikke kan forventes klar til et specifikt tidspunkt, er det udelukkende baggrundsdata fra vandplanerne og generelle bestemmelser fra den gældende bagvedliggende lovpakke, der har indgået i denne sagsbehandling.

- Af udkast til Vandplan 1.8 Ringkøbing Fjord s. 48 fremgår det:
Afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3, 4 og 5 om dambrug og andre erhvervs-mæssige aktiviteter skal sikre, at vandplanens miljømål, herunder baselineforudsætninger og supplerende reduktionskrav til påvirkning af overfladevand, overholdes. Kommunerne skal især være opmærksomme på godkendelser og revurdering af godkendelser vedr. udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet og på udledninger fra dambrug, som ikke er miljøgodkendt.

Dette indebærer, at tilladelse til øget påvirkning af vandmiljøet i et opland, hvor miljømål er opfyldt, som udgangspunkt først kan meddeles, når det er godtgjort, at tilladelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden, og at tilladelse til øget påvirkning af vandmiljøet i et opland, hvor miljømål ikke er opfyldt, som udgangspunkt først kan meddeles, når det er godtgjort, at miljømålet uanset tilladelsen kan nås ved hjælp af andre tiltag.

Af udkast til Vandplan 1.8 Ringkøbing Fjord fremgår det, at Ringkøbing Fjord ikke forventes at nå målopfyldelse i 2015, uden at der iværksættes supplerende tiltag (s. 165), og at kravet til indsats for reduktion af påvirkning af Ringkøbing Fjord i første planperiode er 561 tons N/år og 11,7 tons P/år.

I det tekniske baggrundsnotat til udkast til vandplan 1,8 Ringkøbing Fjord er nævnt, at udledningen fra Arla-mejerierne er udpeget som den eneste kilde i oplandet til Ringkøbing Fjord, hvor der er behov for en indsats. Den foreslåede indsats er udbygning af anlægget med efterpolering. Udpegningen af udledningen er sket på baggrund af tal fra før etableringen af det fælles anlæg.

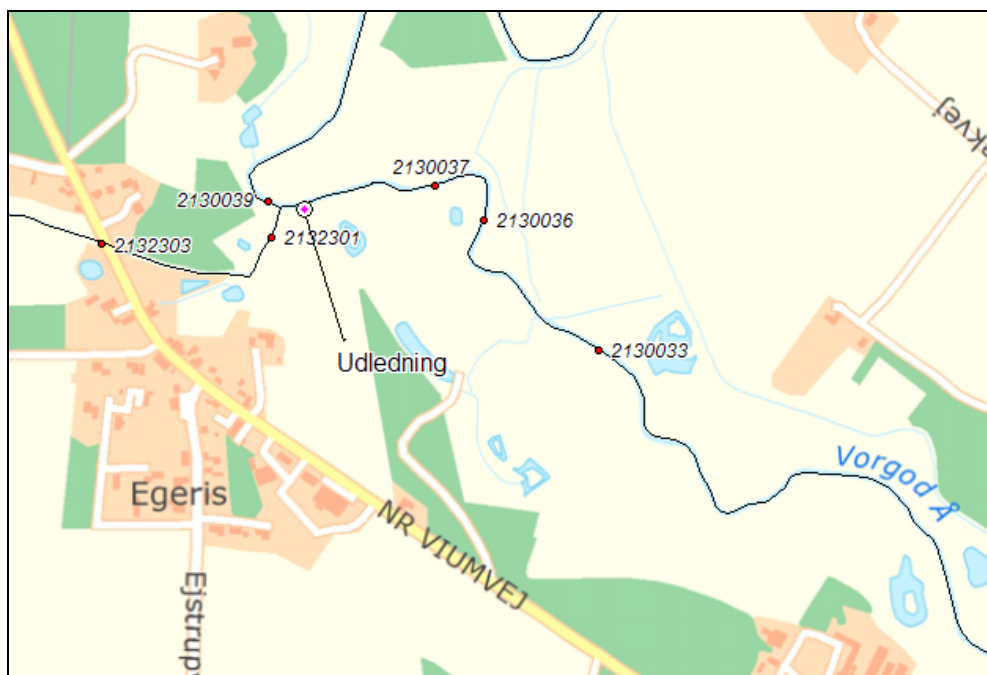
Kravet om indsats ift. udledningen fra Arla mejerierne beskrevet i udkast til vandplanen forventes fjernet, idet Vorgod Å nu opfylder den forventede

målsætning (notat fra Naturstyrelsen Vestjylland vand den 31. august 2011).

2006-godkendelsens mulighed for udledning af 3 tons P pr år var ikke foreneligt med baseline for vandplansudkastet. Med denne godkendelse vurderes vandplansudkastets baseline at være overholdt.

Naturområder

Spildevand fra Nr. Vium Mejeris renseanlæg løber sammen med spildevandet fra Videbæk Kommunale renseanlæg ud i Vorgod Å umiddelbart nedstrøms tilløbet fra Egeris Mølleå. Vorgod Å løber ud i Skjern Å (**Figur 3**).



Figur 3 Udledningens placering i Vorgod Å umiddelbart nedstrøms udløbet fra Egeris Mølleå.

Skjern Å systemet er Danmarks mest vandrige vandløbssystem og afvander 11 % af Jylland. Den udspringer nord for Vejle og løber mod vest, hvor den udmunder med delta i Ringkøbing Fjord.

Ringkøbing Fjord er slutrecipient for udledningen fra renseanlægget, og det samlede vandløbsopland udgør 15 % af Jyllands areal.

Habitatområder, Ramsarområder og bilag IV arter

Renseanlægget udleder til Vorgod Å, som løber ud i Skjern Å, der udmunder i Ringkøbing Fjord. Skjern Å og Ringkøbing Fjord er udpeget til Natura 2000-områder og dermed er projektet omfattet af bestemmelserne i habitatbekendtgørelsen om beskyttelse af internationale naturområder.

Med afgørelsen om godkendelse af renseanlægget er der foretaget en foreløbig vurdering¹⁶ i forhold til habitatreglerne. jf. habitatbekendtgørelsens¹⁷ §§ 6 og 7 og miljøministeriets vejledning til habitatbekendtgørelsen.

Natura 2000-områder, Ramsarområder og bilag IV-arter er behandlet i Bilag B.

Vorgod Å

Med hensyn til udledning af spildevand til Vorgod Å er iltforbrugende stof (især BI5) den parameter, der har størst betydning for miljøtilstanden. Den fraktion af iltforbrugende stof, der ikke er omsætteligt efter 5 døgn vurderes ikke at have nogen betydning i forhold til Vorgod Å, men medvirker derimod til iltforbrug på bunden af Ringkøbing Fjord.

I årene op til og med foråret 2007 har faunaprøver udtaget umiddelbart nedstrøms udløbet haft en sammensætning med DVFI 4-5, der viser en vis forureningspåvirkning. Både opstrøms og nedstrøms udledningen findes der fauna med en sammensætning svarende til DVFI 7. I foråret 2010 blev der igen foretaget undersøgelser i åen, der viste en fauna med en sammensætning med DVFI 7.

Det ses både ud af virksomhedens egenkontrolprogram (sammenlign **Figur 5A** med **Figur 5B** i Bilag A) samt ved måling på iltfølsomme bioindikatorer (DVFI-målingerne omtalt ovenfor), at der er sket en forbedring af forureningspåvirkningen.

Mest væsentligt i den sammenhæng er det, at der er en meget mere stabil drift på det nuværende renseanlæg end på de tidligere, hvilket betyder færre enkeltudledninger med meget høje koncentrationer. Enkelte døgn med høje koncentrationer af iltforbrugende stof kan være fatale for vandløbsfaunaen, og den gode diversitet i faunaen illustrerer fint, at der ikke har været målbare negative effekter af iltforbrugende stof i udledningen.

Vandføringen i åen er desuden øget siden 2006, som følge af at Nr. Vium dambrug har reduceret sit vandindtag betragteligt. Det betyder blandt andet, at udledningen fra renseanlægget i sommermånederne, som er de mest kritiske for overlevelsen af fauna, nu bliver opblandet i næsten dobbelt så meget vand ved worstcase-situationer som før ombygningen af dambruget.

Ombygningen af dambruget har medført en meget væsentlig forbedring af miljøforholdene omkring udledningen fra Arlas renseanlæg.

Beregningerne i Bilag D viser, at den hidtidige drift på renseanlægget, og denne godkendelses grænseværdier for BI5 med god margin sikrer, at der fortsat vil kan opretholdes en faunasammensætning med en meget høj naturkvalitet (DVFI 7).

¹⁶ "Foreløbig vurdering" er det ordvalg, som bliver benyttet i miljøministeriets vejledning til habitatbekendtgørelsen, og som derfor bliver benyttet i denne afgørelse.

¹⁷ Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 01/05/2007 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Beregningerne i tabel 15 i Bilag D er foretaget med udgangspunkt i median vandføringen i Vorgod Å, på baggrund af data fra DMU ved Peter Wiberg-Larsen, notat fra 1. juli 2011 (vedlagt som Bilag I).

Øvrig natur

Det er vurderet, at der ikke er yderligere naturområder, der kræver særskilt vurdering.

3.2.11 Støj

Støj fra renseanlægget er reguleret af vilkår om støj i den samlede godkendelse af Nr. Vium Mejeri af 15. juli 2004. Støj fra Nr. Vium Mejeris renseanlæg indgår dermed i det samlede støjbillede fra Nr. Vium Mejeri.

3.2.12 Affald

Der er siden godkendelsen i 2006 blevet etableret en dekanter til forbedret afvanding af slam. Slammet kan opkoncentreres til 16 % frem for som tidligere 7 %.

Den forbedrede afvanding af slam har igen medført, at der er blevet produceret en lavere mængde slam, og der dermed er behov for færre transporter. Det tørre slam kan afsættes til biogasanlæg.

Rejektvandet fra afvandingen ledes tilbage til indløbet til renseanlæg.

3.2.13 Overjordiske olietanke

Der er ingen olietanke på renseanlægget.

3.2.14 Jord og grundvand

Der er stillet vilkår om, at tanke og beholdere regelmæssigt skal kontrolleres for utæthed, idet udslip eller udsivning vil kunne medføre forurening af jord og grundvand.

3.2.15 Til og frakørsel

Ingen nye forhold ud over, at ny slamtørre dekanter har medført færre transporter af slam.

3.2.16 Indberetning/rapportering

Der er stillet vilkår om, at driftskontroller skal opbevares på en sådan måde, at de kan stilles til rådighed for tilsynsmyndigheden i et elektronisk format, idet driftskontrollerne blandt andet viser den udledte vandmængde pr døgn, temperatur mv.

Da Miljøstyrelsen således ikke har haft tilstrækkeligt datagrundlag til vurderingen, er der stillet vilkår om at virksomheden årligt skal fremsende disse data fra den interne kontrol.

Der er stillet vilkår om, at renseanlægget skal oplyse driftskontroltal vedr. belastningen med COD fra driftsstederne. Dette med henblik på at sikre, at belastningen af renseanlægget ikke øges ud over, hvad dimensioneringen af renseanlægget berettiger til.

3.2.17 Driftsforstyrrelser og uheld

Der er vilkår om virksomhedens underretningspligt ved driftsforstyrrelser og uheld.

3.2.18 Risiko/forebyggelse af større uheld

Renseanlægget har i forbindelse med sagsbehandlingen fremsendt en uddybet beredskabsplan.

På baggrund af det fremsendte materiale vurderer Miljøstyrelsen, at der er en høj grad af sikkerhed for, at der ikke sker driftsnedbrud på rensesanlægget. Miljøstyrelsen vurderer desuden, at det fremsendte viser, at evt. uheld vil blive håndteret.

Der er gode og fyldestgørende procedurer for håndtering af spildevandet ved evt. mindre nedbrud.

Der er ikke nogen procedure for det ekstreme tilfælde, at rensesanlæggets rensfunktion helt standser, men det følger af godkendelsens vilkår, at udledningen i så fald må ophøre. Det vil sige, at spildevandet, i det omfang det fortsat produceres, må transporteres til rensning et andet sted.

3.2.19 Ophør

Af hensyn til tilsynsmyndighedens mulighed for at sikre miljøforholdene på virksomhedens areal i tilfælde af ophør, er der fastsat vilkår om virksomhedens forpligtelser i forbindelse med evt. ophør af driften, herunder at anlægget skal bringes tilbage i en miljømæssig tilfredsstillende tilstand. Vilkåret er i overensstemmelse med godkendelsesbekendtgørelsens krav om dette.

3.2.20 Bedst tilgængelige teknik

Udstyret på rensesanlægget må betegnes som BAT (den bedste tilgængelige teknik). Da anlægget blev projekteret var det BAT og denne anlægstype med aktivt slam anlæg er også i dag at betragte som BAT. Den hidtil dokumenterede drift giver ikke anledning til at revurdere denne konklusion.

Sammenlignet med andre spildevandsrenseanlæg med tilsvarende teknik ligger udlederkoncentrationen af N, P, BI5, COD dog ikke alle år på et niveau, der kan betegnes som BAT-AEL.

I relation til vandplansudkastets tekniske notat, som på baggrund af de tidligere rensesanlægs renssevne udpeger udledningen til en særlig indsats (etablering af efterpolering) skal det nævnes, at udstyr som fx fuldautomatiske sandfiltre med selvrensende returskyl normalt ikke betragtes som BAT for rensesanlæg, men som en ekstra foranstaltning, der kan etableres, hvis der er særlige recipienthensyn, der fordrer det.

3.3 Udtalelser/høringssvar

3.3.1 Udtalelse fra andre myndigheder

Miljøstyrelsen har indhentet udtalelse fra Naturstyrelsen Vestjylland. Naturstyrelsen har den 31. august 2011 fremsendt deres høringssvar, som er indarbejdet i afsnittene vedrørende vurdering af godkendelsens effekter på natur og miljø (kapitel 3 og Bilag B).

Miljøstyrelsen har (6. maj 2011) modtaget Ringkøbing-Skjern Kommunes udtalelse til sagen i forbindelse med at Kommunen har videresendt sagen til Miljøstyrelsen. Kommunen udtaler, at det rensede spildevand fra anlægget udledes til Vorgod Å sammen med spildevandet fra Videbæk Renseanlæg. Siden anlæggets etablering i 2007 er faunaindekset nedstrøms udledningen i Vorgod Å steget fra 4 til 7, hvilket indikerer en betydelig forbedret spildevandsrensning end tidligere.

3.3.2 Udtalelse fra borgere mv.

Genoptagelse af sagen har været annonceret i Videbæk Spjald Avis den 6. september 2011 samt Herning Folkeblad og Ugeavisen Ringkøbing den 7. september 2011. Der er ikke modtaget nogen henvendelser vedrørende sagen.

3.3.3 Udtalelse fra virksomheden

Virksomheden har med mail af 18. november 2011 bl.a. givet nedenstående kommentarer til udkast til miljøgodkendelse fremsendt 13. oktober 2011. Øvrige kommentarer er indarbejdet i godkendelsen

"Arla Foods skal i øvrigt anmode Miljøstyrelsen om at genoverveje kravværdierne alene for udledning af BI5 og total kvælstof, idet Arla accepterer kravværdier for de øvrige parametre. Begrundelsen for denne anmodning er, at renselanlægget under de nuværende driftsforhold er overdimensioneret og derfor forventeligt har rensset bedre end ved fuld stofmæssig kapacitetsudnyttelse af dimensioneringsgrundlaget.

I den verserende parallelle sag om udvidelse af renselanlægget har Arla fremsendt et notat fra DMU. Heraf fremgår at der ikke vil være problemer i Vorgod Å, såfremt der med den ansøgte fremtidige udledning er et indhold på 6 mg BI5 pr. liter.

På baggrund af ovenstående skal vi anmode Miljøstyrelsen om at genoverveje om Arla Foods forslag til kravværdier på netop 6 mg BI5 pr liter og 4 mg total N pr. liter helt eller delvist kan imødegås."

Miljøstyrelsen har forholdt sig til notat fra DMU (31. august 2011) angående koncentration af BI5, og har gennemarbejdet datamateriale for sagen i Bilag D. Miljøstyrelsen konkluderer, at der med god margin kan overholdes en god økologisk tilstand med en grænseværdi på 6 mg BI5 pr. liter hvorfor Miljøstyrelsen fastsætter dette krav i afgørelsen.

Miljøstyrelsen har endvidere vurderet Arlas anmodning om en kravværdi på 4 mg N pr. liter. Miljøstyrelsen havde i udkast til miljøgodkendelse foreslået en grænseværdi på 3 mg N pr. liter. Målinger fra 2009 og 2010 viser at ud-

ledningen fra renselanlægget kan overholde 3 mg N pr liter. Men Miljøstyrelsen anerkender at virksomheden i enkelte perioder i 2008 lå over 3 mg/l. I betragtning af, at de hidtidige målinger er foretaget hvor anlægget ikke har været fuldt belastet, og N ikke er den afgørende parameter i henhold til Ringkøbing Fjord har Miljøstyrelsen valgt at imødekomme virksomhedens anmodning på dette punkt om 4 mg N pr liter. Udledningen af N er stadig langt under 1 % af den samlede tilførsel af N til Ringkøbing Fjord.

4. FORHOLDET TIL LOVEN

4.1 Lovgrundlag

Oversigt over det anvendte lovgrundlag findes i Bilag M.

4.1.1 Miljøgodkendelsen

Godkendelsen gives som et tillæg til virksomhedens miljøgodkendelse af 15. juli 2004 og gives under forudsætning af, at såvel de vilkår, der er anført i denne godkendelse som vilkår i førnævnte godkendelse overholdes.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøbeskyttelseslovens § 78a.

4.1.2 Listepunkt

F 105 Virksomheder for behandling og forarbejdning af mælk eller flydende mælkefraktioner, når den modtagne mængde mælkebaseret råvare er på mere end 200 tons pr. dag i gennemsnit på årsbasis. Eksempelvis mejerier og virksomheder for fremstilling af ost, tørmælk, smør og smørblandingsprodukter. (i) (s).

4.1.3 Revurdering

Godkendelsen vil blive revurderet i overensstemmelse med gældende regler i godkendelsesbekendtgørelsen om, at en miljøgodkendelse skal revurderes senest 8 år efter, at godkendelsen er meddelt første gang. Revurderingen vil senest påbegyndes i 2019.

4.1.4 VVM-bekendtgørelsen

Virksomheden er opført på bilag 2 i VVM-bekendtgørelsen. Der er den 6. december 2011 truffet særskilt afgørelse om at projektet ikke er VVM-pligtigt.

4.1.5 Habitatdirektivet

Renseanlægget leder spildevand ud til Vorgod Å, som løber ud i Skjern Å, der er habitatområde H61, og som løber forbi Borris Hede, der er habitatområde H60 samt fuglebeskyttelsesområde F37. Skjern Å løber ud i gennem Skjern Enge, der er fuglebeskyttelsesområde F43 og ender i Ringkøbing Fjord, der er fuglebeskyttelsesområde F43, habitatområde H62 og Ramsarområde R2. Renseanlægget er derfor omfattet af reglerne i habitatbekendtgørelsen. Der er foretaget en foreløbig vurdering af projektet jf. reglerne i habitatbekendtgørelsen. Vurderingen er vedlagt i Bilag B.

4.1.6 Juridisk vurdering af sammenlægning af 3 renseanlæg

Der blev ved godkendelsen i 2006 indhentet juridisk bistand, der afklarer, at det er en fuldt acceptabel løsning at lade de 3 mejerier om indbyrdes at afklare, hvor meget hver enkel virksomhed kan lede til det fælles renseanlæg, og at lade en enkelt virksomhed være miljømæssigt og juridisk ansvarlig for udledningen.

Det betyder, at de forskellige lovgivninger omkring miljøansvarlighed vil rette sig mod den person eller det selskab, der er opført som miljøansvarlig for renselanlægget, dvs. pt. Nr. Vium Mejeri.

Imidlertid er det fortsat også nødvendigt for godkendelses- og tilsynsmyndighed at kende til sammensætningen af det spildevand, der kommer ind på renselanlægget, helt parallelt med forholdene på et offentligt renselanlæg, hvor hver enkelt virksomhed med tilslutning til det offentlige kloaksystem har en tilslutningstilladelse, som myndigheden for renselanlægget udsteder.

Derfor vil det også fremover være nødvendigt for de enkelte virksomheder, uanset ejerskab eller placering i Arlas organisation, at orientere om, og i nogle tilfælde ansøge om, ændringer i spildevandsudledningen.

4.2 Øvrige afgørelser

Ud over denne godkendelse gælder følgende godkendelser fortsat: Miljøgodkendelsen af 15. juli 2004, med de ændringer, der er indført med denne afgørelse.

4.3 Tilsyn med virksomheden

Miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed for virksomheden.

4.4 Offentliggørelse og klagevejledning

Denne miljøgodkendelse vil blive annonceret i Videbæk Spjald Avis tirsdag den 6. december 2011, i Herning Folkeblad Onsdag og Ugeavisen Ringkjøbing onsdag den 7. december 2011 og kan ses på www.mst.dk.

Miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af

- ansøgeren
- enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- kommunalbestyrelsen
- Sundhedsstyrelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer i det omfang, de har klageret over den konkrete afgørelse, jf. miljøbeskyttelseslovens §§ 99 og 100
- lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø eller rekreative interesser som formål, og som har ønsket underretning om afgørelsen

En eventuel klage skal være skriftlig og sendes til Miljøstyrelsen Aarhus, Lyseng Alle 1, 8270 Højbjerg eller aar@mst.dk. Klagen skal være modtaget senest den 4. januar 2012 inden kl. 16.00. Miljøstyrelsen Aarhus videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Miljøstyrelsen. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Virksomheden vil få besked, hvis vi modtager en klage.

Betingelser, mens en klage behandles

Virksomheden vil kunne udnytte miljøgodkendelsen i den tid, Natur- og Miljøklagenævnet behandler en eventuel klage, medmindre nævnet bestemmer andet. Forudsætningen for det er, at virksomheden opfylder de vilkår, der er stillet i godkendelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen indebærer dette dog ingen begrænsning for Natur- og Miljøklagenævnets adgang til at ændre eller ophæve godkendelsen.

Søgsmål

Et eventuelt søgsmål om miljøgodkendelsen skal anlægges ved domstolene inden 6 måneder fra offentliggørelsen.

4.5 Liste over modtagere af kopi af afgørelsen

Navn	E-mail adresse
Arla Foods amba	Helle Nielsen: hlnis@arla.dk Birgitte Koch: birgitte.koch@arlafoods.com
Arla Foods amba, Nr. Vium Mejeri	Lars Schmidt: lars.schmidt.christensen@arlafoods.com Lillian Madsen: lillian.madsen@arlafoods.com
Arla Foods amba, ARINCO	Anne Sønderbæk: ansod@arlafoods.com
Arla Foods Ingredients Group P/S Danmark Protein	Erik Veslov: erik.veslov@arlafoods.com Pernille Nielsen: pernille.nielsen@arlafoods.com
Naturstyrelsen Vestjylland	VES@nst.dk
Naturstyrelsen	nst@nst.dk
Ringkøbing-Skjern Kommune	post@rksk.dk
Sundhedsstyrelsen, Region Midt	midt@sst.dk ;
Fødevarerregion Vest	Region.vest@fvst.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dn@dn.dk ;

Friluftsrådet, kreds Midt-Vestjylland	midtvestjylland@friluftsradet.dk ;
Danmarks Fiskeriforening	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen	gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Dansk Sportsfiskerforbund	midtvestjylland@friluftsradet.dk ;
Dansk Ornitologisk Forening	ringkoebing-skjern@dof.dk ; natur@dof.dk ;

5. BILAG

Bilag A Teknisk notat - Dimensionering og stofudledning

Dette notat beskriver og sammenligner udledningen fra de tre mejerier før og efter etablering af det fælles renseanlæg, den godkendte udledning, udsving i koncentration i det udledte for enkeltår mv.

A.1. Dimensionering

Anlægget i Nr. Vium blev ved godkendelsesbehandlingen i maj 2006 dimensioneret til at modtage spildevand svarende til 195.000 PE(BOD). De offentlige renseanlæg, der i dimensioneringsgrundlag ligger tættest på i størrelse, er Marselisborg renseanlæg (Aarhus), som er dimensioneret til 220.000 PE, samt Herning renseanlæg, der er dimensioneret til 175.000¹⁸ PE.

Dimensioneringen er maj 2006 angivet til at være baseret på en 33 % overkapacitet i forhold til de tre produktionsenheders belastning på etableringstidspunktet i 2006¹⁹.

Anlægget er godkendt til at udlede maksimalt 8230 m³/døgn, svarende til en 17,5 % forøgelse i forhold til de tidligere godkendelser på sammenlagt maksimalt 7000 m³/døgn. Krav til koncentrationer af stof i det udledte er uændrede. Det betyder, at der blev godkendt en forøgelse af udledt stofmængde på 17,5 %.

A.2. Koncentration i udledningen

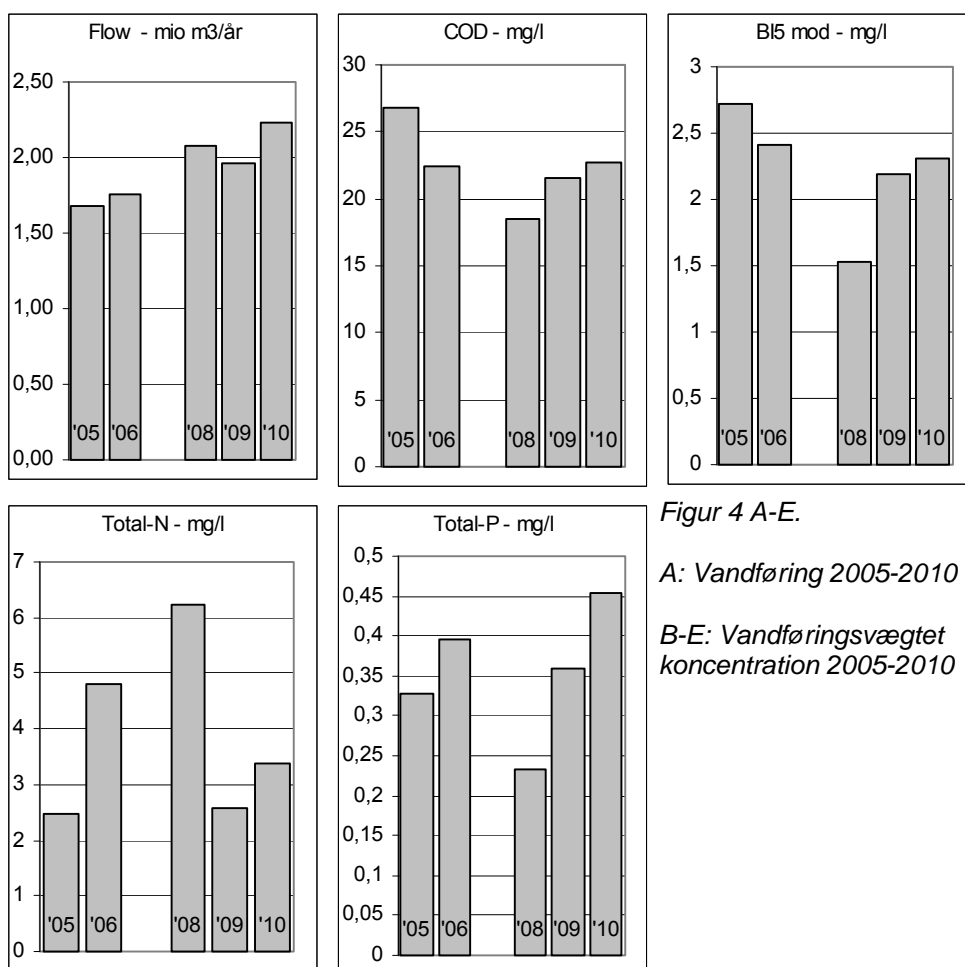
Tabel 10 og **Figur 4** viser udviklingen i koncentrationen af de vigtigste spildevandsparametre i udledningen fra de tre mejerier og nu det fælles renseanlæg i perioden 2005-10. Data i figurer og tabeller her og i det følgende stammer fra akkrediterede målinger fra egenkontrolprogram på virksomheder (2005 og 2006) og fælles renseanlæg (2008-2010). Tal fra 2007 er ikke taget med i betragtningerne her, idet der dette år blev udledt både fra det nye fælles renseanlæg og fra de tidligere renseanlæg, og tallene fra dette år derfor ikke vil bidrage til at illustrere udviklingen fra før til efter etablering af det ansøgte.

¹⁸ By- og Landskabsstyrelsens rapport " punktkilder 2009, bilag 1.7 a www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/10B91A8A-3937-4AB8-A246-12F0DB5C2126/119653/punktkilder20091.pdf

¹⁹ S. 4 i godkendelsen af 2006

Tabel 10: Vandføringsvægtet koncentration i det udledte spildevand.
 Tal for 2005 og 2006 vandføringsvægtet for de 3 gamle renseanlæg.
 Alle tal er afbildet i Figur 4.

	BI5 mod	COD	Total-N	Total-P	flow
	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	Mio m ³ /år
2005	3,7	26,8	2,5	0,33	1,68
2006	2,4	22,4	4,8	0,40	1,76
2008	1,5	18,4	6,2	0,23	2,08
2009	2,2	21,5	2,6	0,36	1,96
2010	2,3	22,7	3,4	0,45	2,24



Figur 4 A-E.

A: Vandføring 2005-2010

B-E: Vandføringsvægtet koncentration 2005-2010

Dataene (**Tabel 10** og **Figur 4**) viser ingen korrelation mellem koncentrationer og flowet af spildevand gennem renseanlægget.

Figur 5 A og **5 B** viser en grafisk fremstilling af alle analyseresultaterne for henholdsvis perioden før og efter 2007.

90 % af alle målinger ligger inden for spændet af de tynde pinde, mens 50 % af alle målinger ligger inden for spændet af den brede barre. Medianen er angivet som en vandret linje midt i den brede barre.

Stabilitet

Ved sammenligning af **Figur 5 A** og **5 B** ses det, at det nye renseanlæg giver en mere stabil drift end de tidligere. Koncentrationerne i det udledte ligger tættere på en fælles median. Det kan ses ud fra at 5 %, 25 %, 75 % og 95 % fraktilerne ligger tættere på medianen på graferne for det nye renseanlæg end på graferne for de gamle renseanlæg. Det gælder for alle parametre, undtaget total-N i indkøringsåret 2008.

Total-P

Medianen i P-målingerne af koncentration fra de gamle anlæg på Danmark Protein og Nr. Vium er ligger for alle måleår under 0,4 mg/l, men spredningen er højere end på det nye anlæg.

I 2008-09 ligger udløbskoncentrationen af fosfor (vandføringsvægtet koncentration) i spildevandet fra det nye anlæg på niveau med gennemsnittet for de tidligere anlæg.

I perioden 2008-2010 er der sket en stigning i P koncentrationen. Medianen af alle de årlige prøver er mere end fordoblet fra 2008 til 2010, og halvdelen af alle prøver i 2010 har højere værdier end den næsthøjeste måling i 2008. På det nye renseanlæg ligger medianen i 2009 på lige knapt 0,4 og i 2010 på tæt ved 0,5 mg/l. I 2008 lå halvdelen af alle prøver på under 0,2 mg/l. i 2008 var 25 % af alle prøver over ca. 0,25 mg/l, mens det i 2010 er næsten alle prøver (95 %). I 2010 er halvdelen af alle prøver over 0,46, mens det i 2008 er under 5 % (en enkelt prøve).

Total-N

Koncentrationen af N i det udledte fra de 3 gamle renseanlæg var for alle 3 anlæg svingende. På det nye renseanlæg har der, bortset fra det første år, 2008, været en lav og stabil koncentration i det udledte.

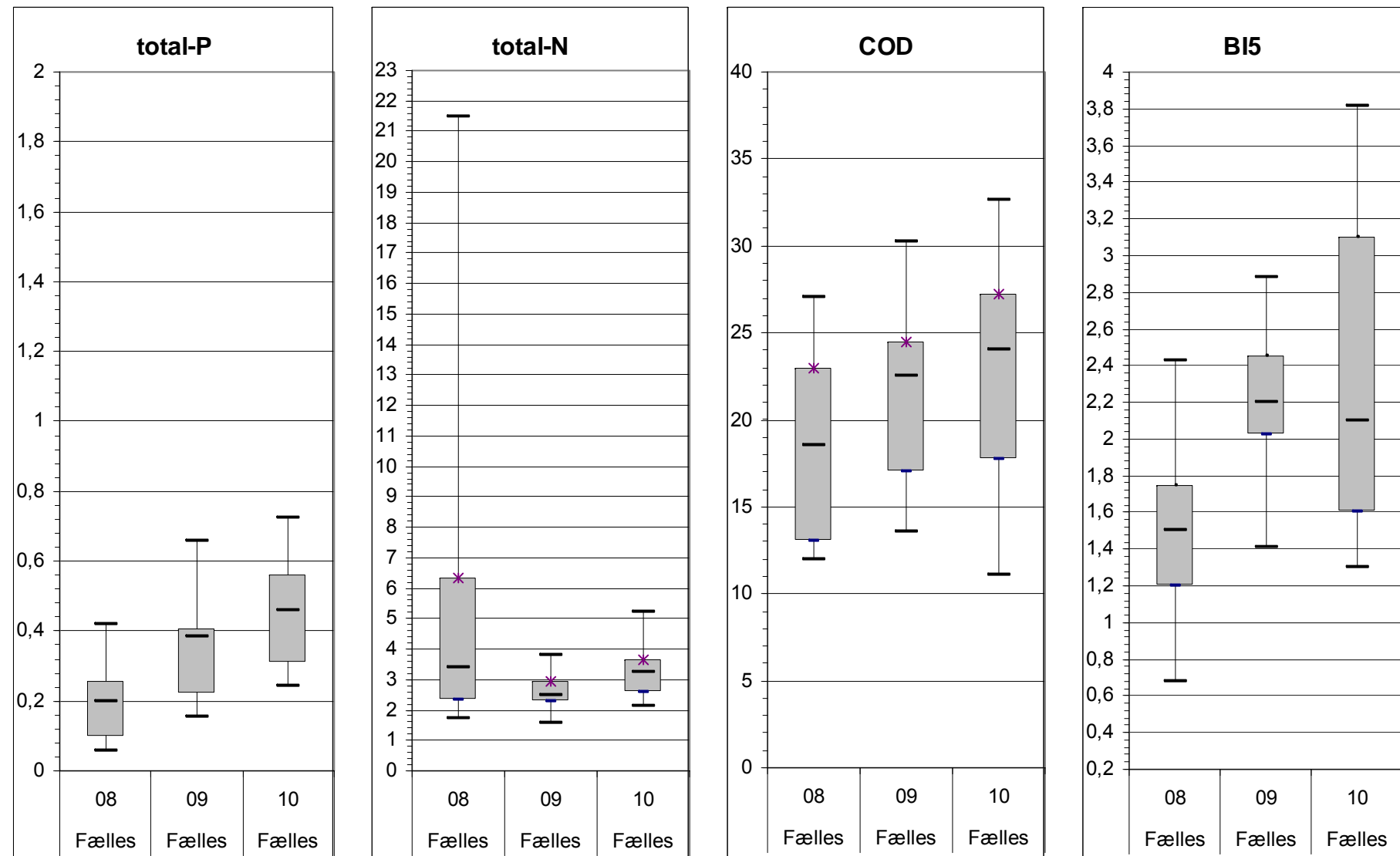
Iltforbrugende stof, BI5 og COD

Koncentrationen af iltforbrugende stof fra de gamle anlæg var meget forskellig på de 3 virksomheder. Der er forholdsvis høje og svingende værdier på ARINCO og Nr. Vium, mens der er forholdsvis lave koncentrationer i det udledte fra Danmark Protein. Mere end halvdelen af alle COD prøver ligger under 20 mg/l, mens mere end 75 % af alle BI5 prøver ligger under 1,6 mg/l.

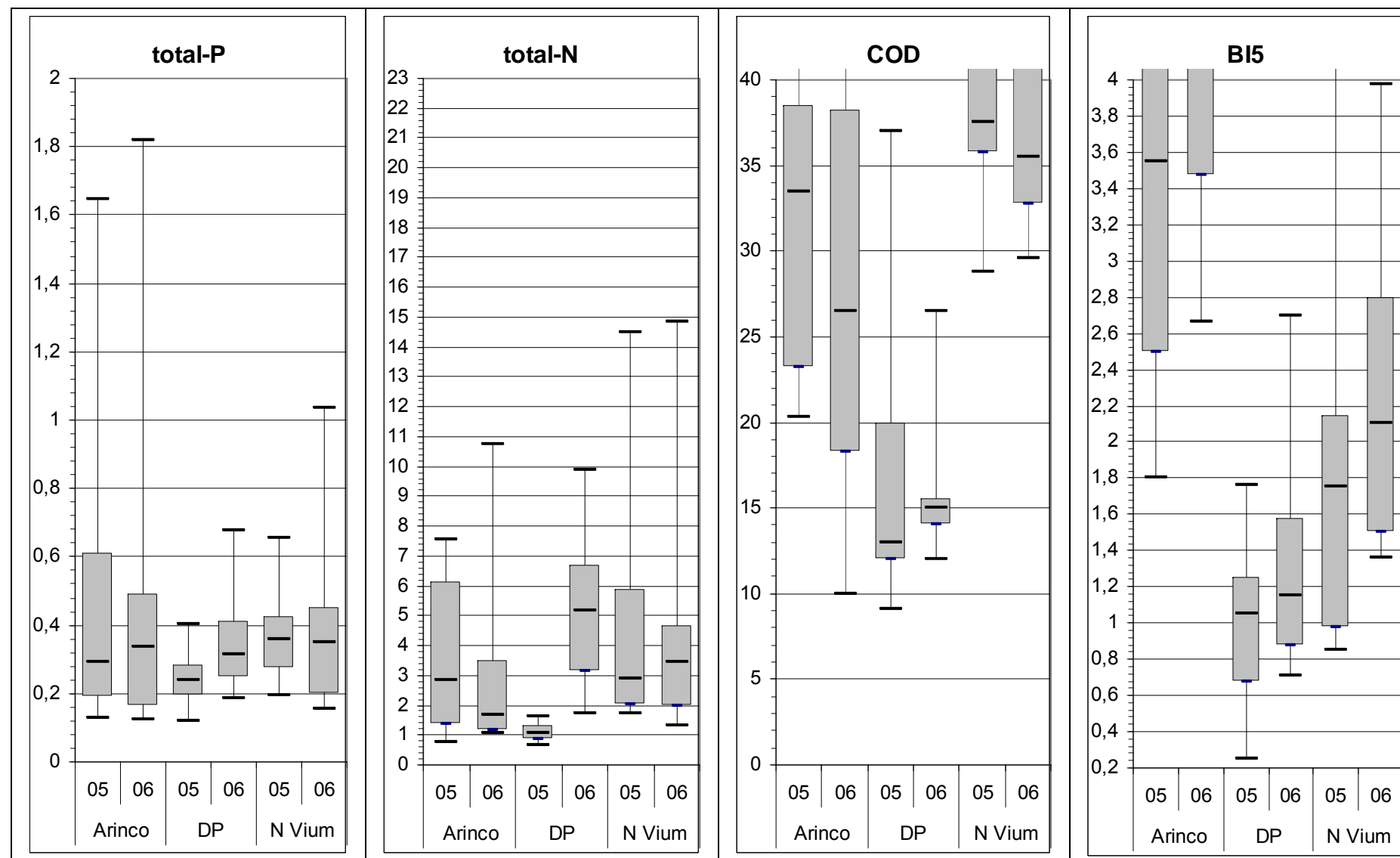
Stabiliteten på renseanlægget, illustreret ved udsving i COD-koncentration, er tydeligt bedre på det nye anlæg end på de gamle, samlet set.

Efter etableringen af det fælles renseanlæg er der sket et fald i den udledte koncentration af BI5 fra 2,7 mg/l i perioden 2005-06 til 2 mg/l i perioden 2008-10.

I perioden 2008-2010 ses en stigning i koncentration af både COD og BI5, samt en mindre nedgang i stabiliteten.



Figur 5A. Boksplot for egenkontrolmålinger, fælles renseanlæg. Viser fraktilerne 5 %, 25 %, 50 % 75 % og 95 %. Enheden på y-akse er mg/l. Eksempel: For total-P i 2008 ligger 75 % af alle egenkontrolmålinger under 0,24 mg/l. For total-P i 2010 ligger 95 % af alle egenkontrolmålinger over 0,22 mg/l.



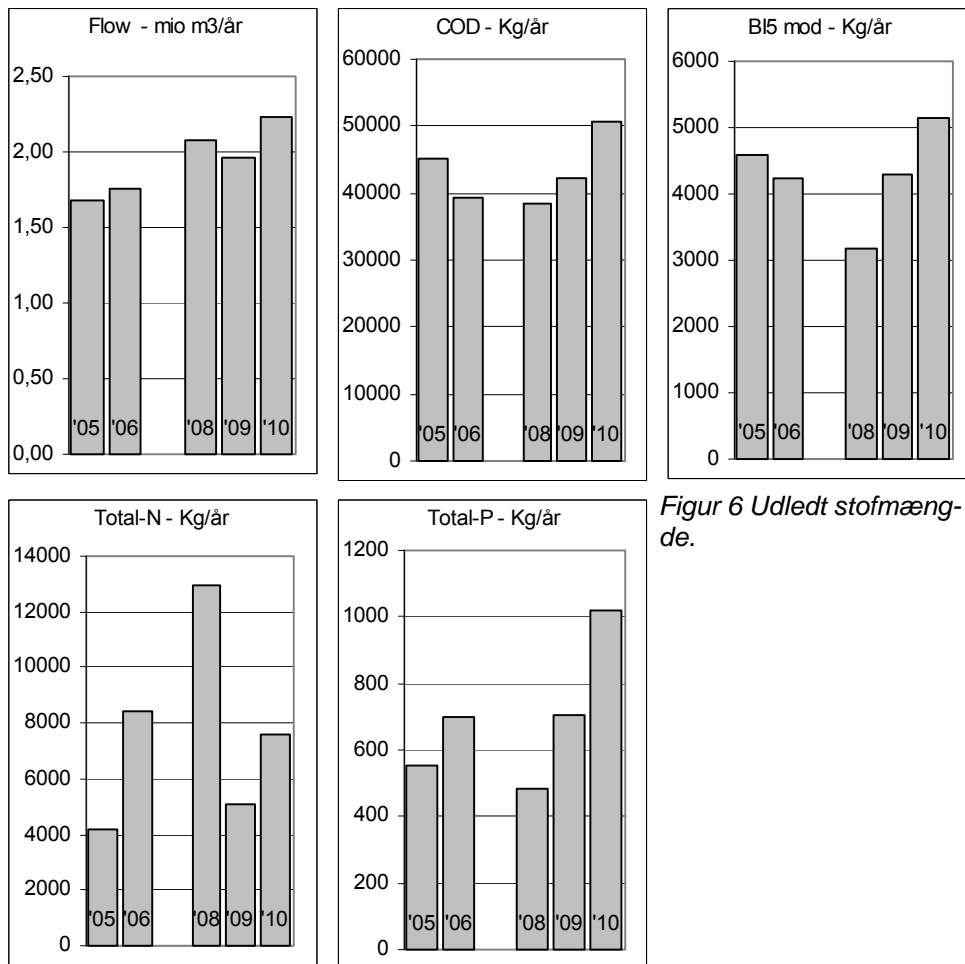
Figur 5B. som Figur 5A for renseseffekt før 2007.

A.3. Stofmængde i udledningen

Tallene i **Tabel 11** og søjlediagrammerne i **Figur 6** viser stofmængden i det udledte. Der er umiddelbart ikke nogen markant forskel, hverken forbedring eller forværring, på de udledte stofmængder før og efter 2007.

Tabel 11 Udledt stofmængde.

	BI5.	COD	Total-N	Total-P	Målt vandmængde
	Kg/år	Kg/år	Kg/år	Kg/år	mio m ³ / år
2005	4585	45.036	4169	552	1,68
2006	4245	39.431	8454	699	1,76
2007					
2008	3165	38.304	12.965	483	2,08
2009	4300	42.161	5080	706	1,96
2010	5162	50.670	7558	1017	2,24



Figur 6 Udledt stofmængde.

Udviklingen i iltforbrugende stof og P svarer til den der ses på boksplottene i **Figur 5**. Der er en stigning fra 2008-2010.

A.4. Potentielt udledt stofmængde – hidtidige godkendelser

Det er relevant at kende den totale stofmængde, der gives godkendelse til, da det er denne størrelse, som potentielt kan påvirke omgivelsernes miljø og natur som følge af godkendelsen (**Tabel 12**)

Antages det, at renseseffekten på rensesanlægget er stabil, kan den udledte stofmængde ved maksimal udnyttelse af døgnvandmængden beregnes (for godkendelsen af maj 2006 svarende til en årlig udledning på 8230 m³/dg. *365 dg.= 3,003 millioner m³/år og for de tidligere separate godkendelser svarende til en årlig udledning på 2,555 millioner m³/år).

Tabel 12 Godkendt maksimal udledning af stofmængder, samt højeste faktiske udledning af stofmængder.

Rækken N benytter det næsthøjeste års udlederkoncentration som beregningsgrundlag, idet der ses bort fra det problematiske år 2008.*

	Godkendt maximal udledning	Største målte udledning i perioden 2007-10	Maximalt tilladt udledning før etableringen af det fælles rensesanlæg (i alt for de tre anlæg)	Maximalt godkendt udledning jf. ikke gældende godkendelse af 19. maj 2006
	ton/år	ton/år	ton/år	ton/år
BI5	7,5	5,2	25,6	30,0
COD	75	50,7	192,0	225,0
SS	30,0	12,9	38,3	45,1
N	9,0	13,0	20,4	24,0
N		7,6		
P	0,9	1,0	2,6	3,0

Det ses, at den faktiske udledning er betydeligt lavere end de gamle godkendelsers rammer, både før og efter 2007.

Bilag B Vurdering af påvirkningen på Natura 2000-områder, Ramsar-områder, Bilag IV-arter

Habitatbekendtgørelsens § 6 og 7 foreskriver, at der skal foretages en screening eller vurdering af om et projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Hvis denne vurdering konkluderer, at der kan ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder skal der foretages en egentlig miljøkonsekvensvurdering.

Miljøministeriets vejledning til bekendtgørelsen definerer den indledende vurdering som en "foreløbig vurdering", som skal være baseret på et kvalificeret skøn. Denne vurdering er foretaget nedenfor. Vurderingen er foretaget af det samlede projekts påvirkning i sig selv og i forbindelse med påvirkningen fra andre planer og projekter, som det er fastslået i ordlyden af habitatbekendtgørelsen.

I det følgende er de internationale naturbeskyttelsesområder i forbindelse med Skjern Å, som gennemløbes af åen nedstrøms udledningen fra renseanlægget, gennemgået, og udledningens indhold af miljøfarlige stoffer, næringsstoffer og iltforbrugende stofs eventuelle påvirkning vurderet.

For de dele af Natura 2000-områderne, som udgøres af vandløb kommer den mest væsentlige mulige påvirkning fra de iltforbrugende stoffer i udledningen. Allerede ved den første målestation i vandløbet umiddelbart nedstrøms udledningen ses en meget høj kvalitet i faunasammensætningen. På den baggrund sammenholdt med den store fortyndingseffekt, vandløbets selvrensende effekt samt afstanden på ca. 10 km fra udledningen til det første habitatområde (H61 Skjern Å), vurderes det, at udledningen ikke vil påvirke hverken miljøtilstand eller de akvatiske habitatarter og naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for de akvatiske dele af habitatområderne.

Udledningen af miljøfarlige stoffer vurderes samlet i afsnit 0. Udledningen fra renseanlægget overskrider ikke miljøkvalitetskravene for de relevante stoffer ved udledningspunktet. Miljøstyrelsen vurderer, at der heller ikke i de internationale naturbeskyttelsesområder længere nedstrøms er nogen påvirkning fra miljøfarlige stoffer i opløsning, som følge af udledningen i selv.

B.1.Borris Hede

Habitatområde nr. 60

Området er et 4750 ha stort område, der er dækket af især hede og skov. Grænser op til Skjern Å, og gennemløbes af Omme Å.

Udpegningsgrundlaget er følgende arter:

- 1037 Grøn Kølleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*),
- 1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*),
- 1106 Laks (*Salmo salar*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*).

Derudover naturtyperne:

- 2310 Indlandsklitter med lyng og visse
- 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3160 Brunvandede søer og vandhuller
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 3270 Vandløb med tidvis blottet mudder med enårige planter
- 4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 5130 Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
- 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
- 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Naturtyperne markeret med * er *prioriterede naturtyper*, som er ved at forsvinde eller trues af udryddelse indenfor EU. EU har derfor et *særligt* ansvar for at bevare dem.

Vurdering:

Området ligger forholdsvis langt nedstrøms udledningen, og vandløbets selvrenssevne har utvivlsomt reduceret en evt. påvirkning fra iltforbrugende organisk stof (B15) til et ikke målbart niveau. Påvirkning fra udledningen vurderes ikke at kunne have nogen indflydelse på udpegningsgrundlag eller natur i det hele taget i habitatområdet.

Fuglebeskyttelsesområde nr. 37

Udpegningsgrundlag: Rørdrum (*Botaurus stellaris*), Rørhøg (*Circus aeruginosus*), Blå Kærhøg (*Circus cyaneus*), Hjejle (*Pluvialis apricaria*), Tinksmed, (*Tringa glareola*), Mosehornugle (*Asio flammeus*), Rødrygget Tornskade (*Lanius collurio*). Alle arter er beskyttet som ynglefugle i fuglebeskyttelsesområdet.

Vurdering:

Ingen af disse fugles ynglesucces, fourageringsmuligheder eller andre forhold kan påvirkes af udledningen fra Nr. Vium Mejeri.

B.2.Skjern Å

Nationalpark Skjern Å

Der pågår pt. arbejde med henblik på oprettelse af en nationalpark i området, der muligvis kommer til at omfatte områder også i Ringkøbing Fjord. Det forventes, at Nationalpark Skjern Å kan indvies i 2013.

Habitatområde nr. 61

Den nedre del af Skjern Å samt flere tilløb til Skjern Å er udpeget som habitatområde. I Vorgod Å begynder habitatområdet ca. 10 km nedstrøms ud-

ledningen fra renseanlægget, nærmere bestemt ved Vonåens tilløb til Vor-god Å. Habitatområdets areal er ca. 2.580 hektar.

Skjern Å fremstår i habitatområdet med velbevarede eller genetablerede slyngninger. De mest vandløbsnære arealer er for størstedelens vedkom-mende uopdyrkede, men i hele habitatområdet findes også vandløbsnære arealer under dyrkning.

Udpegningsgrundlaget er følgende arter:

- 1037 Grøn kølleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*)
- 1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)
- 1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)
- 1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)
- 1106 Laks (*Salmo salar*)
- 1318 Damflagermus (*Myotis dasycneme*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 1831 Vandranke (*Lurionium natans*)

Derudover naturtyperne:

- 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vand-aks
- 3160 Brunvandede søer og vandhuller
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
- 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230 Riggær
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Naturtyperne markeret med * er *prioriterede naturtyper*, som er ved at for-svinde eller trues af udryddelse indenfor EU. EU har derfor et *særligt* ansvar for at bevare dem.

Vurdering:

Allerede ved den første målestation i vandløbet umiddelbart nedstrøms ud-ledningen ses en meget høj kvalitet i faunasammensætningen. På den bag-grund sammenholdt med den store fortyndingseffekt, vandløbets selvren-sende effekt samt afstanden på ca. 10 km fra udledningen til habitatområde 61 Skjern Å, vurderes det, at udledningen ikke vil påvirke hverken miljøtil-stand eller de habitatarter og naturtyper, der har dannet grundlag for habi-tatområde 61 Skjern Ås udpegningsgrundlag.

B.3. Ringkøbing Fjord

Beskrivelse

Ringkøbing Fjord er landets største lagunefjord. Fjorden er aflang i form, ca. 10-12 km på tværs øst-vest, og ca. 30 km lang nord-syd. Fjordens areal er på ca. 290 km² og den er dermed den største af de vestjyske fjorde.

Fjorden har i mange år været forurenet af næringsstoffer, især i forbindelse med udretningen af Skjern Å. Vandet i fjorden har derfor været uigennem-sigtigt, antallet af forskellige dyrearter i fjorden begrænset. Genetableringen af Skjern Å er blandt andet foretaget med henblik på at reducere udledningen af næringsstoffer til fjorden.

Ringkøbing Fjords miljøforhold som beskrevet i Ringkøbing Amts basisanalyse til vandplansarbejdet²⁰ er opsummeret kort her:

Ringkøbing Fjords økologiske balance kollapsede sidst i 1970'erne, hvor fjorden ændrede sig fra at være et område med klart vand og udbredt plantedække, til et område med uklart vand og få bundplanter. Ændringerne var en følge af tilførsel af store mængder næringsstoffer gennem mange år. I en årrække frem til en ændring i slusepraksis i 1995 var fjorden domineret af blågrønalger med en sommersigtdybde på ikke meget over 0,5 m.

Siden 1995 har man ved betjening af slusen i Hvide Sande forsøgt at fastholde fjordens saltholdighed på et stabilt, højt niveau mellem 8 og 15 promille. I løbet af 1996 blev fjorden koloniseret af sandmuslinger, som via et stort filtreringspotentiale øgede sommersigtdybden til godt 2 m. Sigt dybden er dog siden faldet til ca. 1,5 m.

På trods af den svingende miljøtilstand udgør Ringkøbing Fjord sammen med Skjern Å et unikt naturområde i Danmark.

Naturresevater og fredning

For at sikre fjordens samlede naturværdier blev hele Ringkøbing Fjord fredet i 1985. Denne fredning er senere revideret i 1996. Fredningen omfatter 29.100 ha. Fredningen begrænser jagt og færdsel, herunder sejlads, for at give fuglene fred, men størstedelen af fjorden kan trods det bruges til friluft-aktiviteter.

Tipperne er et lavtliggende område overvejende bestående af enge omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 på en halvø beliggende i den sydlige ende af Ringkøbing Fjord. På Tipperne foretages videnskabelige undersøgelser af planter og dyr, blandt andet følges fuglelivet året igennem. Området kan kun besøges på bestemte tidspunkter og dage.

Klægbanken er en næsten 3 km. lang og smal ø, der hovedsageligt er bevokset med tagrør, beliggende i den østlige side af fjorden ud for sommerhusområdet Stauning Vesterstrand. Klægbanken er et naturvidenskabeligt reservat, der indgår i Tippernes arbejdsområde.

²⁰ http://www.vandognatur.dk/Emner/Naturplaner/Naturomraa-der/69_Ringkoebing_Fjord_og_Nymindestroemmen.htm

Tipperne og Klægbanken blev reservater allerede i 1928.

Begge områder er vigtige yngleområder for fugle, men specielt Tipperne er vigtige for vadefugle.

Habitatområde 62, Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen

Habitatområdet dækker det meste af Ringkøbing Fjord med øer og halvøer, undtaget den nordlige del, markeret ved en linie ca. fra Hvide Sande til Ringkøbing.

Områdets areal er 27.690 hektar.

Udpegningsgrundlaget er følgende arter

- 1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)
- 1199 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)
- 1102 Majsild (*Alosa alosa*)
- 1103 Stavsild (*Alosa fallax*)
- 1106 Laks (*Salmo salar*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 1831 Vandranke (*Luronium natans*)

Derudover naturtyperne:

- 1130 Flodmundinger
- 1150 * Kystlaguner og strandsøer
- 1330 Strandenge
- 2110 Forstrand og begyndende klitdannelser
- 2120 Hvide klitter og vandremiler
- 2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
- 2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
- 2160 Kystklitter med havtorn
- 2170 Kystklitter med gråris
- 2190 Fugtige klitlavninger
- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3160 Brunvandede søer og vandhuller
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv
- 7230 Riggær

Naturtyperne markeret med * er *prioriterede naturtyper*, som er ved at forsvinde eller trues af udryddelse indenfor EU. EU har derfor et *særligt* ansvar for at bevare dem.

Vurdering af udledningens påvirkning er samlet sidst i afsnittet om Ringkøbing Fjord.

Fuglebeskyttelsesområde nr. 43 Ringkøbing Fjord

Den geografiske udstrækning af fuglebeskyttelsesområdet er sammenfaldende med habitatområdets på nær enkelte detaljer.

Områdets areal er 28.640 hektar.

Udpegningsgrundlaget er følgende arter:

A021	Rørdrum (<i>Botaurus stellaris</i>)	(Y) F1
A034	Skestork (<i>Platalea leucorodia</i>)	(Y) F1
A036	Knopsvane (<i>Cygnus olor</i>)	(T) F4
A037	Pibesvane (<i>Cygnus columbianus</i>)	(T) F2, F4
A038	Sangsvane (<i>Cygnus cygnus</i>)	(T) F2, F4
A040	Kortnæbbet Gås (<i>Anser brachyrhynchus</i>)	(T) F4
A043	Grågås (<i>Anser anser</i>)	(T) F4
A045	Bramgås (<i>Branta leucopsis</i>)	(T) F2, F4
A046	Mørkbuget Knortegås (<i>Branta bernicla bernicla</i>)	(T) F4
A048	Gravand (<i>Tadorna tadorna</i>)	(T) F4
A050	Pibeand (<i>Anas penelope</i>)	(T) F4
A052	Krikand (<i>Anas crecca</i>)	(T) F4
A054	Spidsand (<i>Anas acuta</i>)	(T) F4
A056	Skeand (<i>Anas clypeata</i>)	(T) F4
A067	Hvinand (<i>Bucephala clangula</i>)	(T) F4
A070	Stor Skallesluger (<i>Mergus merganser</i>)	(T) F4
A075	Havørn (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	(Tn) F2
A081	Rørhøg (<i>Circus aeruginosus</i>)	(Y) F1
A082	Blå Kærhøg (<i>Circus cyaneus</i>)	(Tn) F2
A103	Vandrefalk (<i>Falco peregrinus</i>)	(Tn) F2
A119	Plettet Rørvagtel (<i>Porzana porzana</i>)	(Y) F1
A125	Blishøne (<i>Fulica atra</i>)	(T) F4
A132	Klyde (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	(YT) F1, F4
A149	Almindelig Ryle (<i>Calidris alpina</i>)	(YT) F1, F5
A151	Brushane (<i>Philomachus pugnax</i>)	(Y) F1
A157	Lille Kobbersneppe (<i>Limosa lapponica</i>)	(T) F2, F4
A191	Splitterne (<i>Sterna sandvicensis</i>)	(Y) F1
A193	Fjordterne (<i>Sterna hirundo</i>)	(Y) F3
A194	Havterne (<i>Sterna paradisaea</i>)	(Y) F3
A222	Mosehornugle (<i>Asio flammeus</i>)	(Y) F1

Y: Ynglende art.

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Tn: Trækfugle, der opholder sig i området i nationalt betydende antal.

Vurdering af udledningens påvirkning er samlet sidst i afsnittet om Ringkøbing Fjord.

Ramsarområde nr. 2 Ringkøbing Fjord

For habitatområdet (H62), Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen, er især den prioriterede naturtype *kystlagune (1150)* følsom overfor påvirkning fra næringsstofholdige og iltforbrugende udledninger.

Også for fuglebeskyttelsesområdet (F43) er naturtypen kystlagune mest væsentlig, idet specielt de planteædende fugle (svaner, gæs og ænder), men også hvinand og stor skallesluger, er afhængige af en udbredt undervandsvegetation som fødegrundlag, hvilket igen er betinget af en god miljøtilstand i den prioriterede naturtype *kystlagune*.

Da det er vurderet, at kystlagunen er det mest følsomme udpegningsgrundlag i forhold til den mulige påvirkning fra projektet, skal det derfor vurderes, hvorvidt denne naturtype påvirkes væsentligt af projektet.

Den mest væsentlige påvirkning fra Arlas udledning på naturtypen kystlagune er næringsstoffer og iltforbrugende stof. Næringsstofferne kan hæmme undervandsvegetationen ved at bevirke periodevise masseopblomstringer af søsalat og stor produktion af mikroalger, som reducerer lystilgængeligheden i fjorden og dermed planternes udbredelsesområde, mens de iltforbrugende stoffer kan medvirke til øget iltvind mv, som også kan reducere udbredelsen af undervandsvegetationen.

Iflg. DMU (Jens Würgler 22. juli 2011) og Naturstyrelsen Vestjylland Vand (31. august 2011) er Ringkøbing Fjord fosfor-begrænset i store dele af året. Det betyder, at tilførsel af fosfor vil medføre øget algevækst i de perioder af året, hvor fosfor er den begrænsende faktor. Det vil derfor have størst effekt for bevaring/forbedring af fjordens miljøtilstand at begrænse tilledningen af fosfor til fjorden.

Forslaget til Natura 2000-planen for Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen indeholder følgende passus:

- *Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:*
- *Lagune (Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen) på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.*

Udledningen fra renseanlægget er med nærværende afgørelse godkendt til at omfatte 12 tons N og 0,9 tons P, hvilket svarer til hhv. 0,3 % af den samlede N- og 0,7 % af den samlede P-belastning på Ringkøbing Fjord.

Naturstyrelsen Vestjylland har vurderet udledningen og fremsendt følgende udtalelse vedr. indholdet af næringsstoffer i udledningen (høringssvar af 31. august 2011):

"Det vurderes, at bidraget ikke i sig selv vil have en væsentlig effekt på miljøtilstanden i Ringkøbing Fjord, men da fjorden er fosforbegrænset i ca. halvdelen af året, kan udledningen bidrage til den kumulerede effekt af næringsstofftilførsler, som vanskeliggør en fremtidig opfyldelse af målsætningerne for Ringkøbing Fjord.

Den samlede belastning af Ringkøbing Fjord er faldende (Naturstyrelsen Vestjylland Vand 31. august 2011)."

Udsvingene i indholdet af næringsstoffer i vandet i Ringkøbing Fjord, eksempelvis som følge af resuspension af sedimentbundet fosfor, er væsent-

ligt større end den koncentrationsforøgelse, den godkendte udledning fra Nr. Vium Mejeris renseanlæg medfører, jf. koncentrationsmålinger fremsendt til sagen (Naturstyrelsen Vestjylland Vand 31. august 2011). Det betyder, at det ikke kan afgøres, hvorvidt forringelser i natur- og miljøkvalitet i fjorden som følge af forhøjede koncentrationer af P i vandsøjlen skyldes udsving forårsaget af naturfænomener eller påvirkningen fra Arlas udledning.

I vejledning til habitatbekendtgørelsen (juni 2011) er væsentlighedsbegrebet udfoldet. Det fremgår bl.a. at en påvirkning ikke i sig selv skal betragtes som væsentlig hvis den indebærer udsving i bestandsstørrelser, der er mindre end de naturlige udsving, der anses for at være normale for den pågældende art eller naturtype.

Det er Miljøstyrelsens samlede vurdering at:

Det eksisterende projekt (etablering af fælles renseanlæg og tilladelse til udledning af spildevand) reducerer den tilladte udledning af fosfor med 70 %, udledning af kvælstof med 50 % og udledningen af organisk stof med 40 % i forhold til 2006-godkendelsen. Udledningen bidrager med mindre end 1 % af den samlede tilledning af P til Ringkøbing Fjord og resulterer i variationer i bestandsstørrelser, der er væsentligt mindre end de naturligt forekommende. Samtidig er der sket en betydelig forbedring af miljøtilstanden i de berørte vandløb. På denne baggrund har Miljøstyrelsen konkluderet, at projektet ikke er af væsentlig betydning for miljøtilstanden i området eller af væsentlig betydning for bevaringsmålsætningen for udpegningsgrundlaget jf. Miljøministeriets vejledning om habitatbekendtgørelsen. Der skal dermed ikke foretages en egentlig miljøkonsekvensvurdering af udledningens påvirkning på Natura 2000-områderne.

Miljøstyrelsen vurderer endvidere, at reduktionen i udledning af iltforbrugende stof som følge af afviklingen af de tre separate renseanlæg og etableringen af et fælles renseanlæg har medvirket til en mindre belastning af Ringkøbing Fjord. Denne afgørelse har således medvirket til at sikre overholdelse af Ramsarkonventionens artikel 3,1 og 4,4.

B.4. Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter) uden for habitatområder

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder eller udenfor. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder.

Grøn kølleguldsmed og Odder findes på vandløbsstrækningerne nedstrøms udledningen. Da der umiddelbart nedstrøms udledningen, som skal godkendes, er konstateret en meget høj naturkvalitet, defineret ved DVFI, kan det konstateres, at en evt. påvirkning fra iltforbrugende stof fra udledningen er meget lokal, og ikke giver udslag i reduceret faunasammensætning umiddelbart nedstrøms udledningen.

Beregningerne i Bilag D viser, at den godkendte koncentration af B15 i udledningen, også i kumulation med andre godkendelser i området med stor sikkerhed og stor margin vil kunne opretholde en særdeles god faunasammensætning i vandløbet.

Det vurderes derfor, at Odder og Grøn kølle guldsmed ikke påvirkes af udledningen.

B.5. Udledning af miljøfarlige stoffer

Det skal vurderes, om udpegningsgrundlag for de forskellige internationale naturbeskyttelsesområder kan påvirkes af de miljøfarlige stoffer, der udledes fra renseanlægget.

Der har etableret sig den praksis omkring påvirkningen på habitatområder fra miljøfarlige stoffer, at miljøkvalitetskravene jf. bekendtgørelsen om miljøkvalitetskrav til vandområder er tilstrækkelige til at sikre ethvert udpegningsgrundlag, medmindre helt særlige forhold gør sig gældende.

I Niras' risikovurdering for Ringkøbing-Skjern Kommune er følgende vurdering foretaget: *Det vurderes umiddelbart, at arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne, ikke er mere følsomme over for akutte giftvirkninger fra de udledte stoffer end de organismer, som stofferne er testet på.*

Naturstyrelsen Vestjylland har oplyst, at der er konstateret indhold af metallerne zink, kobber, nikkel og bly, der overskrider 90 %-fraktilen og/eller 75 %-fraktilen for landsdækkende data for sediment og/eller muslinger. Sandmuslingerne er desuden belastede med kviksølv (høringssvar, 31. august 2011).

Specifikt er det i udkast til vandplan opsummeret for metallerne zink og kobber, at koncentrationen i sedimentet overskrider Ecotoxicological Assessment Criteria (EAC) - grænseværdier for hvornår der er risiko for negative biologiske effekter fastsat i OSPAR-regi.

Da sandmuslingerne er af helt afgørende betydning for den økologiske tilstand i Ringkøbing Fjord, er det meget væsentligt at sikre, at sandmuslingerne ikke belastes yderligere.

Udledningen fra renseanlægget overskrider ikke miljøkvalitetskravene for de relevante stoffer ved udledningspunktet og Miljøstyrelsen vurderer, at der heller ikke i de internationale naturbeskyttelsesområder længere nedstrøms er nogen påvirkning fra miljøfarlige stoffer i opløsning, som følge af udledningen i selv.

Bilag C Grænseværdier for klorid

Det har været nødvendigt at opsamle tidligere udmeldinger og fastsatte grænseværdier for klorid for at afgøre, hvilken grænse for koncentration i vandløbet, udledningens størrelse skal sammenholdes med.

Nedenstående er et resume af de udmeldinger og grænseværdier, det har været muligt at finde. Nederst i teksten findes argumentationen for at vælge den grænseværdi, som udledningens størrelse er blevet vurderet op imod.

Klorid er en del af almindeligt kogsalt, natriumklorid, NaCl.

Opsamling

Miljøministeriet

Miljøministeriet (daværende Skov- og Naturstyrelse) har d. 3. juli 2003 skrevet til en række amter, at miljøkvalitetskravet for klorid i ferskvand bør være 15 mg/l.

Miljøministeriet (daværende Skov- og Naturstyrelse(SNS)) skrev d. 19. juli 2007, at nævnte grænseværdi på 15 mg/l ikke kan betragtes som et miljøkvalitetskriterie (MKK), idet der ikke bør udarbejdes MKK for klorid. Samtidig tilkendegiver SNS, at udledningen af salt og klorid skal forvaltes ved, at der fastsættes grænser ud fra samme fremgangsmåde, som benyttes ved fastsættelse af grænseværdier for ethvert andet miljøfremmet stof.

Denne afgørelse benytter derfor samme fremgangsmåde, dvs. den resulterende koncentration i recipienten som følge af udledningens størrelse på det miljømæssigt værst tænkelige tidspunkt eller under de miljømæssigt værst tænkelige forhold, vurderes i forhold til tålegrænser for de mest sårbare organismer.

Naturstyrelsen Ribe

Naturstyrelsen Ribe har i forbindelse med en sagsbehandling omkring udledning af klorid til et vandløb 19. november 2010 fået foretaget den vurdering hos DHI, at 30 mg/l sandsynligvis ikke vil have en effekt.

Regionplan

I gældende landsplandirektiv (regionplan for tidligere Ringkøbing Amt) er der fastsat en maksimalgrænse for koncentration af klorid i vandløbet på 100 mg/l og ingen korttidskrav. Landsplandsdirektivet og regler fastsat heri er fortsat gældende og juridisk bindende.

Ringkøbing-Skjern Kommune

Ringkøbing Skjern Kommune har juni 2010 hos Niras fået udarbejdet *risikovurdering for Skjern Å-systemet, incl. Ringkøbing Fjord. Brug og udledning af medicin og hjælpestoffer*. Her sammenfattes udledningen fra de dambrug, der leder spildevand til Skjern Å systemet. Niras har jf. skrivelsen ikke benyttet data fra andre udledere af spildevand end dambrug og de offentlige renseanlæg. Niras konkluderer, at der kan accepteres belastning i vandmil-

jøet på 100 mg/l i gennemsnit over 24 timer, og maksimal akutbelastning på 200 mg/l, svarende til et korttidsskrav.

Litteratur

Miljøstyrelsen har foretaget en mindre litteratursøgning og fundet belæg for, at klorid har målbare effekter i meget blødt vand på de mest sårbare arter ved en kloridkoncentration på 64 mg/l²¹.

Vandet i Skjern Å-systemet må formodes at være ganske blødt, geologien i oplandet taget i betragtning (GEUS, Lærke Thorling)

Vurderingsgrundlag

Da der ikke foreligger nogen endelig central udmelding om fastlæggelse af grænser for klorid, har Miljøstyrelsen i denne sagsbehandling valgt at vurdere udledningen i sig selv i forhold til en grænse på 50 mg/l i miljøet. Grænsen er sat forholdsvist lavt sammenlignet med tidligere udmeldte grænseværdier ud fra følgende betragtninger:

- da der ikke er tilstrækkeligt kendskab til andre kilder til udledning, må overslagsberegninger nødvendigvis være konservative,
- den opsamlede litteratur, der beskriver målbare effekter på organismer ved 64 mg/l i blødt vand,
- oplysninger i Ringkøbing Amts sagsbehandling, der indikerer at 100 mg/l var at betragte som en højt sat, midlertidig grænseværdi, der kunne fungere indtil der blev fastsat nationale grænseværdier.

Den her brugte fremgangsmåde viser, at der ikke er grundlag for at fastsætte grænseværdi for udledningen, da den resulterende koncentration i recipienten som følge af udledningen i sig selv bliver under 50 mg/l. Da 50 mg/l som beskrevet ovenfor er et miljømæssigt forholdsvist konservativt vurderingsgrundlag, er virksomhedens udledning *i sig selv* dermed vurderet med ganske stor sikkerhed for miljøet.

²¹ J. F. R. Elphick et al 2011. Chronic toxicity of chloride to freshwater species: Effects of hardness and implications for water quality guidelines. Environ Toxicol Chem 30:239-246.

Bilag D Tilstanden i Vorgod Å samt påvirkninger fra udledningen

Der foreligger en række analyser af naturkvaliteten i Vorgod Å nedstrøms udledningen fra Arlas renseanlæg i form af faunaundersøgelser. Resultaterne fra det seneste 10-år er samlet i **Tabel 13**.

Tabel 13 Vandløbsbedømmelser

Vandløbsbedømmelser op- og nedstrøms spildevandsudledningen fra bl.a. Arla Foods Nr. Vium. Den røde streg markerer etableringen af renseanlægget og nedlæggelsen af vandindtag fra Nr. Vium dambrug.

Station	Opstrøms udledningen	Nedstrøms udledningen		
	2130039	2130037	2130036	2130033
Afstand fra udledningen	ca. 50 m	ca. 170 m	ca. 290 m	ca. 550 m
2010	7	7		
2009	7			
2008	7			
2007	7	4		
2006	7 + 7		7	
2005	7 + 7		7	
2004	7 + 7 + 6	5	7	6
2003	7 + 7	4		7
2002	7			
2001	7			
2000	5 + 7	5		
1999	7 + 6	5		

Det ses, at tilstanden før ombygningen typisk var en faunakvalitet på 4-5, mens der i 2010 er registreret en 7'er.

Da Arla i efteråret 2007 byggede renseanlægget, hvor de tre mejeritudledninger blev samlet til en, tillægges forbedringen af tilstanden bl.a. det nye renseanlæg, idet der ikke i samme tidsrum har været nye tiltag eller ændringer i udledningen fra Videbæk Renseanlæg.

Nr. Vium Dambrug, der ligger nedstrøms spildevandsudledningen men med vandindtag opstrøms, er i 2006/2007 blevet ombygget til modeldambrug og har ikke længere godkendelse til at indtage vand fra Vorgod Å. Nr. Vium Dambrug indtog før ombygningen ca. halvdelen af åens vandføring, og vandføringen i Vorgod Å nedstrøms vandindtaget er siden ombygningen derfor øget betydeligt. Da spildevandet fra spildevandsudledningen derved fortyndes mere, vurderes ombygningen af Nr. Vium Dambrug også at være

et miljøforbedrende tiltag, og en del af forklaringen på hvorfor miljøtilstanden nedstrøms spildevandsudledningen er forbedret.

I det følgende er der foretaget en vurdering af hvorledes udledningerne til Vorgod Å påvirker miljøtilstanden i åen. Det kan på denne baggrund konkluderes, at der med vilkårene i denne godkendelse ikke vurderes at være risiko for at forringe den opnåede tilstand. Selv med en vis forøgelse af mængden i udledningen fra Arla, vil der med denne afgørelses vilkår kunne undgås en forringelse af den nuværende tilstand. Beregningerne er vist i tabel 15. Beregningerne bygger på en sammenhæng mellem BI5 og DVFI opstillet af DMU, se tabel 14. Der er i beregningerne benyttet median vandføring, men også ved beregning med en vandføring svarende til median minimumsvandføring (1900 l/s) vil der ikke ske en forringelse af miljøtilstanden.

Vurdering af udledningerne

I Vorgod Å tilledes (via fælledledningen) spildevand fra Videbæk og Egeris kommunale renseanlæg samt Nr. Vium Mejeris renseanlæg. Bidraget fra Egeris renseanlæg (under 1 l/s) er så beskedent, at der i denne forbindelse kan ses bort fra det.

Bidraget fra Egeris Mølleå, umiddelbart opstrøms fællesledningen, er antaget til en BI5-konc. der kan korreleres til den målte DVFI (4-5). Der er således ikke tale om en detaljeret beregning af de samlede bidrag, men en teoretisk anslået størrelse. Det samlede bidrag til BI5 i Egeris Mølleå består af regnbetingede udløb fra Videbæk By og Arlas arealer samt punktkildeudledning af spildevand fra ARINCO, plus det bidrag, der generelt er fra ejendomme i det åbne land. Frem til 2010 har der desuden været bidrag fra Herborg Dambrug, der for ganske nylig er nedlagt.

DMU har i en endnu ikke publiceret undersøgelse fastlagt sammenhængen mellem målt DVFI og BI5-koncentration (**Tabel 14**), som er benyttet i de beregninger, der er foretaget i dette bilag. De forudsatte relationer mellem BI5 og DVFI er opstillet for en middelsituation.

Tabel 14 Sammenhæng mellem BI5 og DVFI (DMU notat: Vurdering af betydning af produktionsudvidelse ved tre Arla-virksomheder for miljøtilstanden i Vorgod Å af Peter Wiberg-Larsen 31. august 2011) Sammenhængen er overordnet som beskrevet, men der er faktorer som fysiske forhold, okkerpåvirkning, vandføring og anden stofmæssig påvirkning, der har indflydelse på den fundne DVFI på en given station.

DVFI	BI5
1 og 2	3,72
3	2,56
4	1,97
5	1,57
6	1,50
7	1,32

Baggrund

Frem til feb. 2008, har Nr. Vium Dambrug indtaget mellem 800-1100 l/s vand fra Vorgod Å. Indtaget har ligget ca. 2,2 km opstrøms tilløb fra Egeris Mølleå og fællesledningen og har udgjort ca. halvdelen af medianminimumsvandføringen.

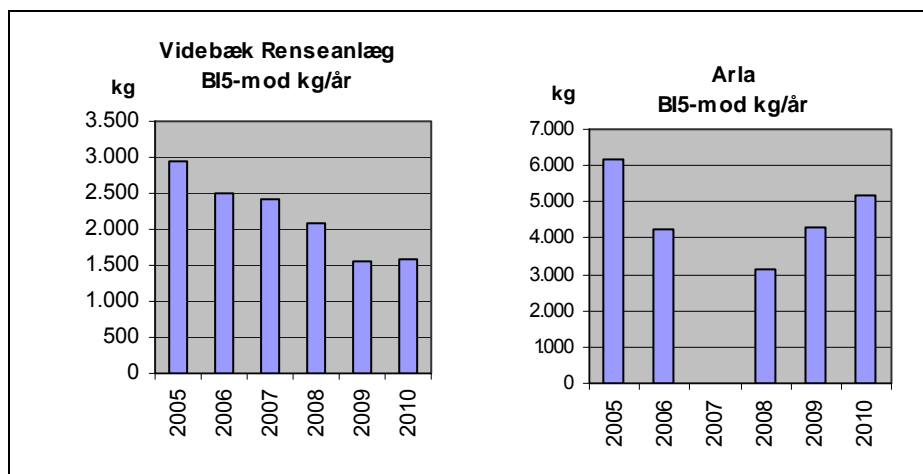
På en opstrøms station i Vorgod Å udtages NOVANA-vandprøver, hvor der bl.a. måles BI5. Her er der målt 0,94 mg/l, som er valgt som niveauet for BI5 i Vorgod Å opstrøms udløbet fra fællesledningen.

Der er ikke mange sammenhørende data, og beregningerne bygger derfor til dels på antagelser.

Figur 7 viser de udledte mængder iltforbrugende stof fra hhv. Videbæk renseanlæg og Nr. Vium Mejeris renseanlæg. Udledningen fra det kommunale renseanlæg viser tilsyneladende en faldende tendens, men tendensen kan være tilfældig og er afhængig af andre faktorer end nedbør (mindre vandforbrug, renovering af utætte kloakker o.l.)

Arlas udledning af vand er stigende med nogenlunde konstant koncentration af BI5. Koncentrationen af BI5 2008-2010 er i gennemsnit knapt 2 mg/l.

Arlas årlige udledte mængde BI5 er ca. 2-4 gange så stor som udledningen fra Videbæk renseanlæg, med en tendens til at Arlas udledning bliver større, og udledningen fra det offentlige renseanlæg bliver mindre.



Figur 7 Udledte mængder fra Arla og Videbæk Renseanlæg

Eksempler

På baggrund af sammenhængen mellem BI5 og DVFI i **Tabel 14**, er der foretaget beregninger på en række eksempler.

Tabel 15 viser alle eksemplerne med mellemregninger og et beregningseksempel. Det ses af eksempel A2, at der ikke i alle situationer er en sam-

menhæng mellem vurderet BI5-niveau og opnået DVFI. Her er der i den virkelige verden kun opnået DVFI 4 mod den teoretisk beregnede DVFI 7, hvilket kan tilskrives den usikkerhed, der er på de udførte beregninger.

En 2007-10-situation uden vandindtag til dambruget (eksempel A1) viser en lavere koncentration af BI5 og en god korrelation mellem BI5-niveau og DVFI.

Eksempel B2 viser, at med denne godkendelses grænseværdi på 6,0 mg/l BI5 i udledningen vil der, selv med fuld udnyttelse af udledningstilladelsen på det offentlige renseanlæg, kunne opretholdes den nuværende meget høje naturkvalitet i Vorgod Å.

Tabel 15. Oversigt over BI5-niveau og DVFI i forskellige eksempler.

		Vorgod Å		Egeris Mølleå		Videbæk renseanlæg		Arlas renseanlæg		Konc. og vandføring i Vorgod Å efter udledning		DVFI	
		q	C	q	C	q	c	q	c	c	q	beregnet	målt
A1	Aktuel situation (gsn. 2008-2010)	3010 a)	<u>0,94</u>	330	1,8 d)	29 c)	<u>2,5</u>	66 c)	<u>2</u>	1,06	3435	7	<u>7</u>
A2	Før sammenlægning af Arla-reseanlæggene (gsn. 2005-2006) og før omlægning af dambrugsindtag	2060 b)	<u>0,94</u>	330	1,8 d)	34 e)	<u>2,8</u>	56 e)	<u>2,6</u>	1,12	2480	7	<u>4</u>
B1	Godkendt udledning fra Nr. Vium Mejeris renseanlæg og nuværende udledning fra Videbæk renseanlæg	3010 a)	<u>0,94</u>	330	1,8 d)	22 e)	<u>3,1</u>	95 x)	6,0 x)	1,18	3457	7	
B2	Godkendt udledning fra Nr. Vium Mejeris renseanlæg og godkendt udledning fra Videbæk renseanlæg	3010 a)	<u>0,94</u>	330	1,8 d)	40 x)	8 x)	95 x)	6,0 x)	1,21	3475	7	
	Fuld udnyttelse af 2006-godkendelse og godkendt udledning fra Videbæk renseanlæg	3010a)	<u>0,94</u>	330	1,8 d)	40 x)	8 x)	95 x)	10 x)	1,35	3475	6	

c og q er hhv. koncentration og vandføring. Målte værdier er understreget. Beregnede værdier er markeret med gult.

x) max værdier fra godkendelser

a) vandføringen er anslået som: Vorgod Å median vandføring: 3440 minus 330 l/s fra Egeris Mølleå = 3010 l/s

b) vandføringen er anslået som: a) minus indtag til Nr. Vium Dambrug gennemsnit af tilladelse 950 l/s

Beregningseksempel A1: $3010 \text{ l} \times 0,94 \text{ mg/l} + 330 \text{ l} \times 1,8 \text{ mg/l} + 29 \text{ l} \times 2,5 \text{ mg/l} + 66 \text{ l} \times 2 \text{ mg/l} = 3627,9 \text{ mg}$, som divideres med den samlede vandføring på 3435 l/s => $c=1,06 \text{ mg/l}$ svarende til en DVFI på 7.

c) q: gennemsnit for de 3 år

d) DVFI 4 til 5 svarende til ca. $c=1,8 \text{ mg/l BI5}$

e) Den reelle vandføring det pågældende år er benyttet

f) DVFI = 7 svarende til maks. $c = 1,32 \text{ mg/l BI5}$

Bilag E Fortyndingsberegninger 1

Geografisk udstrækning af blandingszonens udstrækning i worstcase. Skemaet viser et udsnit på 200 m af åen, med udløbet placeret i øverste venstre hjørne. Tallene i skemaet viser hvor stor fortynding af udledningen der er sket i det pågældende geografiske punkt. Farvemarkeringen illustrerer fortyndingsgraden. Eksempel: 2 meter fra bredden og 24 meter nede af åen er udledningen fortyndet 10 gange x eller mere.

Fortynding	Afstand fra bredden (m)	Afstand nedstrøms udledningen (m)																												
		4	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80	88	96	104	112	120	128	136	144	152	160	168	176	184	192	200			
< 10	0,40	4,3	6,0	8,4	10,3	11,8	13,2	14,4	15,4	16,3	17,0	17,6	18,1	18,5	18,8	19,1	19,3	19,4	19,5	19,6	19,7	19,7	19,8	19,8	19,8	19,8	19,9			
	0,80	5,0	6,4	8,7	10,5	12,0	13,4	14,5	15,5	16,4	17,1	17,7	18,2	18,6	18,9	19,1	19,3	19,4	19,5	19,6	19,7	19,7	19,8	19,8	19,8	19,8	19,9			
	1,20	6,2	7,2	9,2	10,9	12,4	13,7	14,8	15,8	16,6	17,3	17,8	18,3	18,7	18,9	19,2	19,3	19,5	19,6	19,6	19,7	19,8	19,8	19,8	19,8	19,8	19,9			
	1,60	8,5	8,4	10,0	11,5	12,9	14,1	15,2	16,1	16,9	17,5	18,0	18,4	18,8	19,0	19,2	19,4	19,5	19,6	19,7	19,7	19,8	19,8	19,8	19,8	19,8	19,9			
10 - 20	2,00	12,8	10,3	11,0	12,3	13,5	14,6	15,6	16,5	17,2	17,8	18,2	18,6	18,9	19,1	19,3	19,4	19,6	19,6	19,7	19,7	19,8	19,8	19,8	19,8	19,9	19,9			
	2,40	21,0	13,2	12,5	13,3	14,4	15,4	16,2	17,0	17,6	18,1	18,5	18,8	19,1	19,3	19,4	19,5	19,6	19,7	19,7	19,8	19,8	19,8	19,8	19,9	19,9	19,9			
	2,80	37,7	17,7	14,4	14,7	15,4	16,2	17,0	17,6	18,1	18,5	18,8	19,0	19,2	19,4	19,5	19,6	19,7	19,7	19,8	19,8	19,8	19,8	19,9	19,9	19,9	19,9			
	3,20	74,0	24,8	17,1	16,4	16,8	17,3	17,8	18,3	18,6	18,9	19,1	19,3	19,4	19,6	19,6	19,7	19,7	19,8	19,8	19,8	19,8	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9			
20 - 50	3,60	159,1	36,4	20,7	18,7	18,4	18,6	18,8	19,0	19,2	19,4	19,5	19,6	19,7	19,7	19,8	19,8	19,8	19,8	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9			
	4,00	374,1	55,8	25,6	21,5	20,4	20,1	20,0	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9			
	4,40		89,4	32,4	25,1	22,8	21,8	21,2	20,9	20,6	20,4	20,3	20,2	20,1	20,1	20,0	20,0	20,0	20,0	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9			
	4,80		150,1	42,0	29,7	25,7	23,8	22,6	21,9	21,4	21,0	20,7	20,5	20,4	20,3	20,2	20,1	20,1	20,0	20,0	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9		
> 50	5,20		263,4	55,5	35,6	29,2	26,0	24,2	23,0	22,1	21,6	21,1	20,8	20,6	20,4	20,3	20,2	20,1	20,1	20,0	20,0	20,0	20,0	19,9	19,9	19,9	19,9			
	5,60			75,1	43,1	33,2	28,5	25,8	24,1	22,9	22,1	21,5	21,1	20,8	20,6	20,4	20,3	20,2	20,1	20,1	20,0	20,0	20,0	20,0	19,9	19,9	19,9			
	6,00				103,3	52,4	37,7	31,0	27,4	25,1	23,6	22,6	21,9	21,4	21,0	20,7	20,5	20,4	20,3	20,2	20,1	20,1	20,0	20,0	20,0	19,9	19,9			
	6,40					144,1	63,7	42,6	33,6	28,9	26,1	24,3	23,1	22,2	21,6	21,2	20,9	20,6	20,4	20,3	20,2	20,1	20,1	20,0	20,0	20,0	19,9	19,9		
> 50	6,80						201,1	76,3	47,4	36,0	30,3	26,9	24,8	23,4	22,5	21,8	21,3	21,0	20,7	20,5	20,3	20,2	20,2	20,1	20,0	20,0	19,9	19,9		
	7,20							273,1	88,9	51,7	38,0	31,3	27,6	25,2	23,7	22,7	21,9	21,4	21,0	20,7	20,5	20,4	20,3	20,2	20,1	20,1	20,0	19,9	19,9	
	7,60								343,0	98,5	54,7	39,3	32,0	28,0	25,5	23,9	22,8	22,0	21,5	21,1	20,8	20,6	20,4	20,3	20,2	20,1	20,1	20,0	19,9	19,9
	8,00									374,1	102,2	55,8	39,8	32,3	28,1	25,6	24,0	22,8	22,1	21,5	21,1	20,8	20,6	20,4	20,3	20,2	20,1	20,1	20,0	19,9

Beregning af fortynding er sket efter løsningsmetoden anvist i "Lærebog i Vandforurening" af Poul Harremoës og Anders Malmgren, side 106-108, jf. endvidere Miljøprojekt nr. 690, 2002, afsnit 3.

Bilag F Fortyndingsberegninger 2

Geografisk udstrækning af blandingszonens udstrækning i worstcase (højeste målte koncentration af udledt stof og lav vandføring i Vorgod Å jf. afsnit 3.2.7). Skemaet viser et udsnit på 50 m af åen, med udløbet placeret i øverste venstre hjørne. Tallene i skemaet viser, hvor stor fortynding af udledningen der er sket i det pågældende geografiske punkt. Farvemarkeringen illustrerer fortyndingsgraden. Den røde markering viser den geografiske udstrækning af den zone, hvor koncentrationen af bly er over miljøkvalitetskravet. Der er ikke taget hensyn til andre kilder.

Fortynding	Afstand fra bredden (m)	Afstand nedstrøms udledningen (m)																											
		1	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50		
< 13,5	0,40	2,5	3,2	4,3	5,2	6,0	6,7	7,3	7,9	8,4	8,9	9,4	9,8	10,3	10,7	11,1	11,4	11,8	12,2	12,5	12,9	13,2	13,5	13,8	14,1	14,4	14,7		
	0,80	4,2	4,2	5,0	5,7	6,4	7,1	7,6	8,2	8,7	9,2	9,6	10,1	10,5	10,9	11,3	11,7	12,0	12,4	12,7	13,0	13,4	13,7	14,0	14,3	14,5	14,8		
	1,20	10,7	6,6	6,2	6,7	7,2	7,7	8,2	8,7	9,2	9,6	10,1	10,5	10,9	11,3	11,6	12,0	12,4	12,7	13,0	13,3	13,7	14,0	14,2	14,5	14,8	15,0		
	1,60	38,8	12,4	8,5	8,2	8,4	8,8	9,2	9,6	10,0	10,3	10,7	11,1	11,5	11,8	12,2	12,5	12,9	13,2	13,5	13,8	14,1	14,4	14,6	14,9	15,2	15,4		
	2,00	135,9	27,9	12,8	10,8	10,3	10,3	10,5	10,7	11,0	11,3	11,6	12,0	12,3	12,6	12,9	13,2	13,5	13,8	14,1	14,4	14,6	14,9	15,2	15,4	15,6	15,9		
13,5 - 20	2,40		75,0	21,0	15,0	13,2	12,6	12,4	12,4	12,5	12,6	12,8	13,1	13,3	13,6	13,8	14,1	14,4	14,6	14,9	15,1	15,4	15,6	15,8	16,0	16,2	16,4		
	2,80		243,3	37,7	22,1	17,7	15,9	15,0	14,6	14,4	14,4	14,4	14,6	14,7	14,9	15,0	15,2	15,4	15,6	15,8	16,0	16,2	16,4	16,6	16,8	17,0	17,1		
	3,20			74,0	34,7	24,8	20,8	18,8	17,7	17,1	16,7	16,5	16,4	16,4	16,5	16,6	16,7	16,8	16,9	17,0	17,2	17,3	17,4	17,6	17,7	17,8	17,9		
	3,60			159,1	57,8	36,4	28,2	24,3	22,0	20,7	19,8	19,3	18,9	18,7	18,5	18,4	18,4	18,4	18,4	18,5	18,5	18,6	18,6	18,7	18,7	18,8	18,9		
	4,00			374,1	102,2	55,8	39,8	32,3	28,1	25,6	24,0	22,8	22,1	21,5	21,1	20,8	20,6	20,4	20,3	20,2	20,1	20,1	20,0	20,0	20,0	20,0	19,9		
20 - 50	4,40				192,0	89,4	58,0	44,2	36,8	32,4	29,5	27,6	26,2	25,1	24,3	23,7	23,2	22,8	22,5	22,2	22,0	21,8	21,6	21,5	21,4	21,2	21,1		
	4,80					382,7	150,1	87,8	62,4	49,5	42,0	37,2	33,9	31,5	29,7	28,4	27,3	26,4	25,7	25,1	24,6	24,2	23,8	23,5	23,2	22,9	22,6	22,4	
	5,20						263,4	137,6	90,8	68,2	55,5	47,6	42,3	38,5	35,6	33,4	31,7	30,3	29,2	28,2	27,4	26,6	26,0	25,5	25,0	24,6	24,2	23,8	
	5,60							223,8	136,1	96,4	75,1	62,1	53,5	47,5	43,1	39,7	37,1	34,9	33,2	31,7	30,5	29,4	28,5	27,7	27,0	26,3	25,8	25,3	
	6,00								376,9	209,9	139,5	103,3	82,1	68,5	59,2	52,4	47,3	43,4	40,3	37,7	35,6	33,8	32,3	31,0	29,9	29,0	28,1	27,4	26,7
> 50	6,40								332,2	205,7	144,1	109,6	88,1	73,8	63,7	56,2	50,6	46,1	42,6	39,7	37,3	35,3	33,6	32,2	30,9	29,8	28,9	28,1	
	6,80									305,5	201,1	145,4	112,3	90,9	76,3	65,9	58,1	52,1	47,4	43,7	40,6	38,1	36,0	34,2	32,7	31,4	30,3	29,3	
	7,20										273,1	187,3	138,8	108,7	88,9	75,0	65,0	57,5	51,7	47,1	43,5	40,5	38,0	35,9	34,1	32,6	31,3	30,2	
	7,60											343,0	224,9	161,0	123,0	98,5	81,9	70,1	61,3	54,7	49,5	45,4	42,0	39,3	37,0	35,1	33,4	32,0	30,8
	8,00												374,1	240,7	170,1	128,6	102,2	84,5	71,9	62,7	55,8	50,4	46,1	42,6	39,8	37,4	35,4	33,7	32,3

Bilag H Temperaturberegninger

Der har hidtil været en vejledende temperaturgrænse på 25 grader i det udledte.

Under antagelse af worstcaseforhold, dvs. laveste vandføring i åen og højeste vandføring i udløbet med T=25 grader fås i en sommersituation med 15 grader varmt åvand en forøgelse på ½ grad udelukkende fra renseanlægget. (1. skema, 1. kolonne).

I kumulation med udledningen fra det offentlige renseanlæg fås en temperaturstigning på ca 2/3. grad. (2. skema, 2. kolonne).

Også under vinterforhold med en større vandføring men lavere vandløbs-temperatur ses en acceptabel temperaturstigning.

Den 3. kolonne (sommer før 2006) viser forholdene som de ville være, såfremt der ikke var foretaget investeringer i miljøforbedrende tiltag på Nr. Vium Dambrug. I sommersituationen ville temperaturstigningen være uacceptabel og den nuværende situation fra Arlas udledning kan kun accepteres, fordi der er foretaget miljømæssige tiltag på Nr. Vium Dambrug.

Skema 1			
Beregn temperatur ved sammenblanding af 2 vandmasser			
	sommer		vinter
	nu	Før 2006	
v1	95,25	95,25	95,25
t1	25	25	25
v2	1800	1000	3000
t2	15	15	5
Tslut	15,50	15,87	5,62

Skema 2			
Beregn temperatur ved sammenblanding af 3 vandmasser			
Her medregnet T fra offentligt renseanlæg			
	sommer		vinter
	nu	Før 2006	
v1	95,25	95,25	95,25
t1	25	25	25
v2	1800	1000	3000
t2	15	15	5
v3	34	34	34
t3	25	25	25
Tslut	15,67	16,14	5,83

$$t \text{ slut} = (t1v1 + t2v2) / v1+v2$$

T1 – temperatur i udledning fra Arla

V1 – vandføring i udledning fra Arla

T2 – temperatur i Vorgod Å

V2 – vandføring i Vorgod Å

T3 – temperatur i offentlig udledning

V3 – vandføring i offentlig udledning

Bilag I Miljøteknisk beskrivelse

Miljøteknisk beskrivelse for Fælles renseanlæg, Arla Foods,

Sønderupvej 24, 6920 Videbæk – opdateret sep. 2011

A Oplysninger om ansøger og ejerforhold		
1)	Ansøgerens navn, adresse og telefonnummer	Arla Foods amba, Sønderhøj 14, 8260 Viby J, telefon nr. 89 38 10 00.
2)	Virksomhedens navn, adresse, matrikelnummer og CVR- og P-nummer	Arla Foods amba, Sønderupvej 24, 6920 Videbæk. Matrikelnr: 1 ad, 1ax Sønderup Gdr. Nr. Vium Renseanlægget er beliggende på matrikelnr. 1 ah. CVR:25 31 37 63 Pnr: 1.003.024.571
3)	Navn, adresse og telefonnummer på ejeren af ejendommen, hvorpå virksomheden er beliggende eller ønskes opført, hvis ejeren ikke er identisk med ansøgeren	./.
4)	Oplysning om virksomhedens kontaktperson: Navn, adresse og telefonnummer	Nr. Vium Mejeri tlf. 96 94 56 00 Driftsleder renseanlæg Tommy Dybdal tlf. 72 17 79 83 I forbindelse med godkendelsen af renseanlægget skal Helle Nielsen, Arla Foods, Sønderhøj 14, 8260 Viby J, tlf.nr. 89 38 14 96, hlnis@arlafoods.com kontaktes.
B Oplysninger om virksomhedens art		
5)	Virksomhedens listebetegnelse jf. bilag 1 og 2 i bek. om godkendelse af listevirksomheder, for virksomhedens hoved-aktivitet og eventuelle biaktiviteter	F 105 Hovedaktivitet Denne miljøtekniske beskrivelse omfatter udledning af spildevand fra det fælles renseanlæg.
6)	Kort beskrivelse af det ansøgte projekt. Angivelse af	Denne miljøtekniske beskrivelse omfatter en lovliggørelse af eksisterende forhold på det fælles renseanlæg i Nr. Vium. Miljøcenter Århus udtaler, at godkendelsen af 19. maj 2006 er meddelt i

	om der er tale om nyanlæg eller om driftsmæssige udvidelser/ændringer af bestående virksomhed.	strid med reglerne i habitatbekendtgørelsen og derfor er ugyldig. Der skal derfor ske en lovliggørelse.
7)	Vurdering af, om virksomheden er omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse om kontrol med risiko for større uheld med farlige stoffer	IR
8)	Hvis det ansøgte projekt er midlertidigt, skal det forventede ophørstidspunkt oplyses	IR
C	Oplysninger om etablering	
9)	Oplysning om, hvorvidt det ansøgt kræver bygningsmæssige udvidelser/ændringer	Følgende bygninger og anlæg blev etableret i forbindelse med etablering af renseanlægget i 2006. Ny driftsbygning hvor indløbsbygværk, blæserstation, slamafvanding og el-tavler etableres. Derudover opføres en mandskabsbygning ved indgangen til renseanlægget. Se i øvrigt anlægs- og procesbeskrivelse pkt. 17.
10)	Forventede tidspunkter for start og afslutning af bygge- og anlægsarbejder og for start af virksomhedens drift. Hvis ansøgningen omfatter planlagte udvidelser eller ændringer, jf. lovens § 36, oplyses tillige den forventede tidshorisont for gennemførelse af disse	IR
D	Oplysninger om virksomhedens beliggenhed	
11)	Situationsplan med nordpil i ex. 1:4000	Situationsplan nr. 5132 er vedlagt.
12)	Redegørelse for virksomhedens	Det fælles renseanlæg for de 3 virksomheder er etableret på samme sted som de tidligere renseanlæg for Danmarks Protein og Nr. Vium mejeri lå.

	lokaliseringsovervejelser	<p>Arealet hvor renseanlægget er etableret er udlagt til område for virksomheder med særlige beliggenhedskrav, og Videbæk Kommune har udarbejdet lokalplan nr 10 for området, der understøtter dette formål.</p> <p>Da der her er tale om lovliggørelse af eksisterende forhold har vi ikke været inde og se på alternative placeringsmuligheder. I forbindelse med etablering af renseanlægget blev det vurderet, at den valgte placering var den bedste, fordi man kunne udnytte dele af de eksisterende anlæg. Renseanlægget ligger desuden tæt på driftstederne således spildevandet kun skal pumpes et kort stykke vej.</p>
13)	Virksomhedens daglige driftstid	Renseanlægget er i drift hele døgnet alle ugens dage.
14)	Oplysninger om til- og frakørselsforhold samt en vurdering af støjbelastning i forbindelse hermed.	Beskrevet i støjrapport.
E Tegninger over virksomhedens indretning		
15)	<p>Den tekniske beskrivelse, jf. punkt F og H , skal ledsages af tegninger, der – i det omfang det er relevant – viser følgende:</p> <p>a) placering af alle bygninger og andre dele af virksomheden på ejendommen</p> <p>b) produktions- og lagerlokales placering og indretning, herunder placering af produktionsanlæg mv. Hvis der foretages arbejder udendørs, angives placeringen af dette</p> <p>c) placering af skorstene og andre luftafkast</p>	<p>a) Situationsplan for renseanlægget nr. 5132 er vedlagt.</p> <p>b) IR</p> <p>c) IR</p> <p>d) Grontmij, som er et akkrediteret firma, har foretaget en støjkortlægning i januar 2010 af Danmarks Protein herunder det fælles renseanlæg. Støjrapporten er tidligere indsendt til MST Århus. I forbindelse med kortlægning af støjforholdene blev det vurderet, at de eneste betydende støjkilder på renseanlægget er luftindtag fra blæserrum og dør til blæserrum, og støjniveauet fra disse kilder er beskrevet i støjrapporten som hhv. kilde 1090 og 1091. Det er vurderet, at der ikke er andre betydende støjkilder på renseanlægget. Uddrag af støjrapporten med disse 2 støjkilder er vedlagt – se bilag 2.</p> <p>e) Situationsplan incl. kloakplan nr. 5132 er vedlagt</p> <p>f) Se tegn. nr. 5132 som er vedlagt. Jernchlorid opbevares i kemikaliehus 5 i 20 m³ glasfibertank med opsamlingskar. Polymer opbevares i driftsbygningen.</p> <p>g) IR</p>

	<p>d) placering af støj- og vibrationskilder</p> <p>e) virksomhedens afløbsforhold, herunder kloakker, sandfang, olieudskiller, brønde, tilslutningssteder til offentlig kloak og befæstigede arealer</p> <p>f) placering af oplag af råvarer, hjælpestoffer og affald, herunder overjordiske såvel som nedgravede tanke og beholdere samt rørføring</p> <p>g) interne transportveje</p> <p>Tegningerne skal forsynes med målestok og nordpil</p>																																					
F Beskrivelse af virksomhedens produktion																																						
16)	<p>Oplysninger om produktionskapacitet samt art og forbrug af råvarer, energi, vand og hjælpestoffer, herunder mikroorganismer</p>	<p>Dimensioneringsgrundlaget er baseret på parametrene angivet i følgende skema:</p> <table border="1" data-bbox="539 1462 1497 1590"> <thead> <tr> <th colspan="2">Vandmængde m³/dg</th> <th colspan="2">BI5 kg/dg</th> <th colspan="2">COD kg/dg</th> <th colspan="2">Total-N kg/dg</th> <th colspan="2">Total-P kg/dg</th> <th colspan="2">SS kg/dg</th> </tr> <tr> <th>50%</th> <th>Max</th> <th>50%</th> <th>80%</th> <th>50%</th> <th>80%</th> <th>50%</th> <th>80%</th> <th>50%</th> <th>80%</th> <th>50%</th> <th>80%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>6238</td> <td>8230</td> <td>10752</td> <td>13742</td> <td>17865</td> <td>23074</td> <td>1352</td> <td>1717</td> <td>308</td> <td>387</td> <td>2046</td> <td>2599</td> </tr> </tbody> </table> <p>Forbruget af kemikalier til renseanlægget er opgjort i det grønne regnskab under punktet øvrige kemikalier. Forbrug af jernchlorid i 2009: 314.280 kg Forbrug af polymer i 2009: 55.740 kg</p> <p>Der vedlægges datablade på de 2 polymerer, der anvendes – se bilag 3.</p> <p>Der anvendes polymer for at afvande slammet. Polymeren bindes til slammet, og rejktvandet ledes tilbage til indløb til renseanlægget, så der ledes ikke polymer ud med det rensede spildevandslam.</p>	Vandmængde m ³ /dg		BI5 kg/dg		COD kg/dg		Total-N kg/dg		Total-P kg/dg		SS kg/dg		50%	Max	50%	80%	50%	80%	50%	80%	50%	80%	50%	80%	6238	8230	10752	13742	17865	23074	1352	1717	308	387	2046	2599
Vandmængde m ³ /dg		BI5 kg/dg		COD kg/dg		Total-N kg/dg		Total-P kg/dg		SS kg/dg																												
50%	Max	50%	80%	50%	80%	50%	80%	50%	80%	50%	80%																											
6238	8230	10752	13742	17865	23074	1352	1717	308	387	2046	2599																											
17)	Systematisk beskrivelse af virk-	<p>Anlægs- og procesbeskrivelse <u>Tilløb og forbehandling</u></p>																																				

	<p>somhedens procesforløb, herunder materialestrømme, energiforbrug og – anvendelse, beskrivelse af de væsentligste luftforurenings- og spildevandsgenererende processer / aktiviteter samt affaldsproduktion. De enkelte forureningskilder angives på tegningsmateriale</p>	<p>De 3 indløb fra driftstederne løber til hvert sit indløbskammer i indløbsbygværket og her er on-line målere placeret. Spildevandet løber videre til et blandekammer og derfra gennem finrist og fordeles til 2 procestanke.</p> <p><u>Utilsigtede udslip fra driftstederne</u></p> <p>Der er mulighed for by-pass af spildevandet fra driftstederne til sikkerhedsbassiner vha. de spjæld, der er placeret mellem tilløbs- og blandekammer for hvert af de 3 tilløb.</p> <p><u>Procestanke og renseprincip</u></p> <p>Processpildevand opblandes med returslam fra efterklaringstankene inden tilledning til procestankene. Renseprincippet er baseret på biologisk fosforreduktion ved tilledning til en anaerob fortank (i inderzone), efterfulgt af et kombineret anoxisk/aerob procesafsnit i en ydertank. I det aerobe procesafsnit optages fosforen samtidig med, at det organiske stof nedbrydes under forbrug af ilt. Kvælstofreduktionen foretages gennem en simultan denitrifikation i procestanken. Blæsere i blæserrum i driftsbygningen sikrer beluftning i procestanken. Omrørere medvirker til, at slammet kan holdes i suspension samt cirkulere dette mellem anoxiske og aerobe zoner.</p> <p>Fra procestankene ledes spildevandet via udløbskasser til en samletank og videre til fordelerbygværk.</p> <p><u>Efterklaringstanke</u></p> <p>Fra fordelerbygværkerne fordeles spildevandet via 3 flokkuleringsbrønde til de respektive efterklaringstanke. I flokkuleringsbrøndene kan der ske tilsætning af polymer for en optimal slamseparation. Bundfældet slam fra efterklaringstankene føres retur til fordelerbrønd for procestankene. En mindre del af bundfældet slam udtages som overskudsslam og føres til slamafvanding.</p> <p><u>Flowmåling og iltning</u></p> <p>Det rensede spildevand iltes i ny iltningbrønd. Spildevandet går til flowmålerbrønd inden udledning til Vorgod Å. der er mulighed for udtagning af spildevandsprøver.</p> <p><u>Slamafvanding og slamlager</u></p> <p>Overskudsslam pumpes til en homogeniseringstank inden afvanding. Slammet afvandes i dekantere, hvor slammet kan opkoncentreres op til 16% tørstof imod tidligere 7% tørstof. Det betyder færre transporter af slam. Som hjælp til slamafvandingen tilsættes polymer.</p> <p>Det afvandede overskudsslam lægges på slamlager inden det køres ud på landbrugsjord.</p> <p>Det afvandede overskudsslam kan med den nye dekanter afsættes til biogasanlæg</p> <p>Rejektvandet fra afvandingen ledes tilbage til indløbet til renselanlæg.</p> <p>Driftsmanualen består af mange ringbind og disse kan besigtiges på renselanlægget ved et tilsyn. Ifølge aftale vedlægges indholdsfortegnelse af mapperne – se bilag 4.</p> <p>Årsagen til der er sandfang på delstrømmen fra DP er, at regnvand fra befæstede arealer fra DP ledes til renselanlægget.</p> <p>Det er blot en ekstra sikkerhedsforanstaltning, at der er etableret en me-</p>
--	--	--

		<p>kanisk rist.</p> <p>Efterklaringstankene er nedgravede tanke med vand, der ledes til recipient. Hvis en efterklaringstank lækker således, at vandet siver ud i den omgivende jord vil en niveau elektrode melde lav vandstand i tanken og dermed give alarm.</p> <p>Ifølge leverandøren af renseanlægget foretages tæthedsprøvning af tanke normalt ved påfyldning af vand og efterfølgende visuel kontrol af, om der sker udsivning. Denne kontrol er udført på både procestanke og klaringsstank ved seneste udbygning. Det er ikke normalt at udføre en 10-årig beholderkontrol som kendt fra gyllebeholdere. Leverandøren har ikke tidligere været stillet overfor krav, der er mere restriktive end tæthedsprøvning inden fyldning af tankene. Alle konstruktioner udføres med omfangsdræn, der føres til inspektionsbrønd, hvor der kan udtages prøver til kontrol af, om der sker udsivning fra konstruktionen.</p>
18)	Oplysninger om energianlæg (brændselstyper og maksimal indfyret effekt)	IR
19)	Oplysninger om mulige driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift	<p>Der er truffet foranstaltninger mod uheld, der kan føre til udledning af forurenende stoffer i spildevandet. Foranstaltningerne består af online måling af kritiske parametre fra hvert af de 3 driftssteder.</p> <p>Overskrider registreringer ved online måling grænseværdier for kritiske parametre, vil spildevandet fra det pågældende driftssted automatisk ledes til sikkerhedsbassiner.</p> <p>Der er på driftsstederne procedurer, der beskriver hvorledes utilsigtede udslip til renseanlægget meldes. Procedurene er kendt af alle relevante medarbejdere.</p> <p>Der er udarbejdet en risikoanalyse for renseanlægget, hvor forskellige risici i diverse situationer er beskrevet samt hvad der iværksættes af tiltag i tilfælde af uheldssituationer. Heri er det beskrevet, hvordan det håndteres hvis rensningsprocessen går i stå, risikoanalysen vedlægges – se bilag 5.</p> <p>Der er kapacitet til opbevaring af spildevandet i 3 døgn.</p> <p>I risikoanalysen er der beskrevet, hvordan spildevandet renses, hvis der sker uheld/nedbrud.</p> <p>Bygningen til kompressorrummet er dimensioneret for nødvendigt luftudskiftning. Der er luftindtag til kompressorrummet.</p> <p>Der er 10 kompressorer til rådighed, ved almindelig drift er 6-8 nødvendigt. Der er til hver procestank tilknyttet 5 blæsere således at sandsynligheden for manglende beluftning p.g.a defekt blæser er meget lille. Blæserne er overvåget af SRO anlægget og driftspersonalet alarmeres straks en blæser bliver defekt. Der vil i næsten alle situationer være reservekapacitet på blæserne, så umiddelbart er et enkelt blæserudfald ikke kritisk.</p> <p>Kritiske parametre</p>

			Parameter	Alarmgrænse	Bemærkninger
			ilt	> 60%	Hvis iltniveauet falder til under 60% får den vagthavende en alarm via sms .
			pH	6,5-8,5	Hvis pH falder til under 6,5 og over 8,5 i mere end 5 min. får den vagthavende en alarm via sms .
			SS	15 mg/l	Hvis SS stiger til mere end 15 mg/l i mere end 5 min. får den vagthavende en alarm via sms .
			Temp	< 25 °C	Hvis temp stiger over 25 °C i mere end 5 min. får den vagthavende en alarm via sms .
		<p>Parametrene måles i udløbet.</p> <p>Alle kritiske parametre måles on-line med alarmudkald. Alle data opsamles på SCADA anlæg.</p> <p>Ved kritisk alarm, får den vagthavende alarmer som sms og tilkaldes dermed. der er 24 timers vagt på renseanlægget 365 dage om året.</p> <p>Sikkerhedsbassiner er angivet på tidligere fremsendte tegning – denne tegning nr. 5132 afløb vedlægges igen – se bilag 6.</p> <p>Risikoanalysen med handlingsplan vedlægges – se bilag 5.</p>			
20)	Oplysninger om særlige forhold i forbindelse med opstart/nedlukning af anlæg	Renseanlægget er i drift hele tiden.			
G Oplysninger om valg af bedste tilgængelige teknik					
21)	Redegørelse for den valgte teknologi og andre teknikker med henblik på at forebygge, og hvis dette ikke er muligt, at begrænse forureningen fra virksomheden, herunder begrundelse for hvorfor dette anses for den bedste tilgængelige teknik	<p>Nr. Vium mejeri er certificeret efter ISO 14001.</p> <p>Indsatsen omkring energibesparelser foregår på alle driftssteder og Arinco og Danmarks Protein har et certificeret energiledelsessystem efter DS/EN 16001.</p> <p>Igennem handleplaner udfærdiget på baggrund af miljø- og energiledelsessystemerne tages der højde for bedste tilgængelige teknik ved anlægsarbejder og ændringer i produktionen og ved løbende forbedringer og optimeringer.</p> <p>De 3 virksomheder arbejder med at minimere tilledningen til renseanlægget og der anvendes i videst mulig udstrækning genbrugsvand i produktionen på de 3 virksomheder. Der arbejdes på at øge mængden af genbrugsvand, sådan at mængden af oppumpet vand fra borerne kan reduceres.</p>			

<p>Redegørelsen skal indeholde oplysninger om mulighederne for</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ at effektivisere råvareforbruget ○ at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer, ○ at optimere produktionsprocesserne ○ at undgå affaldsfrembringelse og hvis dette ikke kan lade sig gøre, om mulighederne for genanvendelse og recirkulation og ○ at anvende bedste tilgængelige renseteknik <p>Redegørelsen skal tillige belyse de energimæssige konsekvenser ved den valgte teknologi, herunder om der er valgt den meste energieffektive teknologi</p> <p>Desuden skal redegørelsen indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt</p>	<p>Forbrug af rengøringsmidler og vand forsøges løbende reduceret ved optimering af CIP processerne.</p> <p>Der pågår en stadig vurdering af kemikalier til rengøring og desinfektion, som mængdemæssigt udgør den største del af virksomhedernes kemikalieforbrug.</p> <p>Da anlægget blev projekteret var det BAT og denne type anlæg bruges også i dag. Envidan har i forbindelse med en fremtidig udvidelse af renseanlægget vurderet hvilke muligheder, der er for udvidelse.</p> <p>Envidan har beskrevet 3 udbygningsmuligheder som alle kan betragtes som BAT (Best Available Technology) afhængig af den vægtning, der lægges på de enkelte faktorer f.eks. driftsøkonomi, grøn energi, sikkerhed mod slamflugt, slamproduktion, kemikalieforbrug mv.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udvidelse af aktiv slamanlægget med samme teknik som nuværende 2. Udvidelse med anaerob bioforgasning på delstrøm 3. Udvidelse med membran anlæg (MBR = Membrane Bio reactor) <p>Konklusionen i forhold til BAT er, at det nuværende type anlæg med aktiv slamanlæg er BAT med henvisning til ovenstående kommentarer.</p> <p>På renseanlægget er der indført BAT jf. ovennævnte kommentarer.</p> <p>Der er ikke indført tiltag som renser bedre end BAT. I forbindelse med en fremtidig udvidelse er der ikke tiltag, der vil kunne give en bedre rensning, når der inddrages faktorer som driftsøkonomi, grøn energi, sikkerhed mod slamflugt, slamproduktion, kemikalieforbrug mv.</p> <p>MST Århus har på et møde afholdt den 9. maj 2011 nævnt, at sandfilter til efterpolering kunne inddrages i vurderingen.</p> <p>Da renseanlægget skulle bygges valgte man et renseanlæg, der var Best Available Technology og som også er BAT i dag. Det var ikke inde i overvejelserne, at etablere et sandfilter til efterpolering, da den type anlæg man valgte kunne rense til under udlederkravene og blev betragtet som BAT. Det er ikke standard procedure heller ikke i forhold til BAT at installere et sandfilter til efterpolering, i tilknytning til den type anlæg, der er etableret på renseanlægget, da den yderligere renseseffekt er minimal, og ikke kan stå mål med de økonomiske udgifter, der er til investering og drift af et sandfilter.</p> <p>Der er etableret et nyt fuldautomatisk saltanlæg på Nr. Vium Mejeri (afgørelse om ikke godkendelsespligt februar 2011) i stedet for et semiautomatisk anlæg som tidligere. Projektet omhandler nyt saltrum med silo-tankfundamenter på 300 m² med nyt anlæg for saltbehandling forenden af osteri 3 bygning. Der etableres 5 nye siloer (250 m³).</p> <p>1 stk silo til tørsalt og 4 stk siloer til saltlage. Konstruktioner og afløb udføres med 0,5 m opkant hele vejen rundt om silofundament og afløb til mejerispildevand. Der er udarbejdet en procedure i tilfælde af udslip af saltlage. Hvis der</p>
--	--

sker et udslip af saltlage til sikkerhedsbassinet, lukkes bassinet, således at saltlagen ikke løber til renseanlægget. Det er medarbejderen i kontrolrummet på mejeriet der lukker for bassinet.

Personalet på Nr. Vium Mejeri er instrueret om, at vagthavende (døgnvagt) på renseanlægget skal kontaktes, så vedkommende kan tage stilling til, hvordan udslippet skal håndteres.

Beskrivelse af projektet er tidligere fremsendt til MST Århus I forbindelse med behandling af sagen.

Oplysninger om forbrug af oppumpet vand pr. råvare fås fra de grønne regnskaber.

Nr. Vium	Råvarer Tons	Vand m3	Nøgletal m ³ vand/ ton råvare	Tilledning reanseanlæg m3	Nøgletal m ³ sp.vand/ ton råvare
2010	255.077	414.885	1,63	338.765	1,32
2009	231.730	416.125	1,80	343.532	1,48
2008	234.470	361.075	1,54	307.034	1,31
2007	265.230	422.682	1,59	232.930	0,88

Årsagen til at der i Nr. Vium skete en stigning i nøgletallene i 2009 er, at der på det tidspunkt blev etableret mikrofiltrering hver dag istedet for som tidligere kun om søndagen. Det medførte et større vandforbrug til rengøring og derved mere spildevand. Desuden blev der etableret et RO-anlæg til kedel vand, og regenereringsvandet blev dengang lukket i kloak, hvor det nu bliver brugt til genbrugsvand.

Arinco	Råvarer Tons	Vand m3	Nøgletal m ³ vand/ ton råvare	Tilledning reanseanlæg m3	Nøgletal m ³ sp.vand/ ton råvare
2010	738.004	593.409	0,80	670.359	0,91
2009	581.659	515.332	0,89	488.595	0,84
2008	469.800	516.907	1,10	489.199	1,04
2007	483.489	484.777	1,00	489.237	1,01

DP	Råvarer Tons	Vand m3	Nøgletal m ³ vand/ ton råvare	Tilledning reanseanlæg m3	Nøgletal m ³ sp.vand/ ton råvare
----	-----------------	------------	--	---------------------------------	---

		2010	757.469	656.031	0,87	1.371.180	1,81
		2009	651.853	608.163	0,93	1.199.249	1,84
		2008	726.584	695.043	0,96	1.283.522	1,77
		2007	638.229	665.482	1,04	1.153.038	1,81
		<p>Talmaterialet stammer fra de grønne regnskaber. Vi har hermed givet de efterspurgte oplysninger, men fremadrettet bør sagen behandles i forbindelse med tilsyn på de respektive driftssteder.</p> <p>Forbrug af hypochlorit kan ses af vedlagte oversigt over årligt forbrug af aktivstoffer – se bilag 7.</p>					
H	Oplysninger om forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger						
	Luftforurening						
22)	<p>For hvert enkelt stof eller stofklasse angives massestrømmen for hele virksomheden og emissionskoncentrationen fra hvert afkast, som er nævnt under punkt 15. Det angives endvidere emissioner af lugt og mikroorganismer. For de enkelte afkast angives luftmængde og temperatur</p> <p>Stofklasser, massestrøm og emission angives som anført i Miljøstyrelsens gældende vejl. om begrænsning af lugt- og luftforurening fra virksomheden</p> <p>For mikroorganismer oplyses det systematiske navn, generel biologi og økologi, herunder eventuel patogenicitet, samt muligheder for</p>	IR					

	<p>overlevelse/påvirkning af det ydre miljø. Koncentrationen af mikroorganismer i emissionen angives</p> <p>Beskrivelse af de valgte rensningsmetoder og rensningsgraden for de enkelte tilførte stoffer og mikroorganismer</p>							
23)	Oplysninger om virksomhedens emissioner fra diffuse kilder	IR						
24)	Oplysninger om afvigende emissioner i forbindelse med opstart/nedlukning af anlæg	IR						
25)	Beregning af afkasthøjder for hvert enkelt afkast med de beregningsmetoder, der er angivet i miljøstyrelsens gældende vejl. om begrænsning af lugt- og luftforurening fra virksomheder	IR						
Spildevand								
26)	Hvis der søges om tilladelse til at aflede spildevand, skal virksomheden udarbejde en spildevandsteknisk beskrivelse. Beskrivelsen skal indeholde følgende;	<p><u>Spildevandets oprindelse</u> Fra Nr. Vium og Arinco tilledes processpildevand til det fælles renseanlæg. Fra Danmarks Protein tilledes processpildevand og overfladevand. Der tilledes ikke sanitært spildevand til renseanlægget.</p> <p><u>Spildevandsmængde og sammensætning mm. samt forurenende stoffer</u> Se vedlagte oversigt over rengøringsmidler fra de 3 driftsteder.</p> <p><u>Maksimal mængde mm.</u></p> <table border="1"> <tr> <td>Vandmængde</td> <td>BI5 kg/dg</td> <td>COD kg/dg</td> <td>Total-N kg/dg</td> <td>Total-P kg/dg</td> <td>SS kg/dg</td> </tr> </table>	Vandmængde	BI5 kg/dg	COD kg/dg	Total-N kg/dg	Total-P kg/dg	SS kg/dg
Vandmængde	BI5 kg/dg	COD kg/dg	Total-N kg/dg	Total-P kg/dg	SS kg/dg			

	<ul style="list-style-type: none"> ○ oplysninger m spildevandets oprindelse, herunder om der er tale om produktionsspildevand, overfladevand, husstildevand og kølevand ○ for hver spildevandstype oplyses om mængde, sammensætning og afløbssteder for det spildevand som virksomheden ønsker at aflede, herunder oplysninger om temp., pH og koncentrationer af forurenende stoffer, samt oplysninger om mikroorganismer ○ maksimale mængder af spildevand pr. døgn og pr. år samt variationen i afledning over døgn, uge, måned eller år ○ oplysning om størrelse af på sandfang og olieudskillere ○ en beskrivelse af de valgte rensemetoder og rensningsgraden for de enkelte tilførte stoffer og mikroorganismer 	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">m³/dg</th> <th colspan="2"></th> <th colspan="2"></th> <th colspan="2"></th> <th colspan="2"></th> <th colspan="2"></th> </tr> <tr> <th>50%</th> <th>Max</th> <th>50%</th> <th>80%</th> <th>50%</th> <th>80%</th> <th>50%</th> <th>80%</th> <th>50%</th> <th>80%</th> <th>50%</th> <th>80%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>6238</td> <td>8230</td> <td>10752</td> <td>13742</td> <td>17865</td> <td>23074</td> <td>1352</td> <td>1717</td> <td>308</td> <td>387</td> <td>2046</td> <td>2599</td> </tr> </tbody> </table>												m ³ /dg												50%	Max	50%	80%	50%	80%	50%	80%	50%	80%	50%	80%	6238	8230	10752	13742	17865	23074	1352	1717	308	387	2046	2599
		m ³ /dg																																															
		50%	Max	50%	80%	50%	80%	50%	80%	50%	80%	50%	80%																																				
6238	8230	10752	13742	17865	23074	1352	1717	308	387	2046	2599																																						
<p><u>Kølevand</u> IR</p> <p><u>Størrelse og kapacitet</u> Se vedlagte tegning nr. 5132 og nr. 3760. Der er sandfang på indløb fra DP. Der er ingen olieudskillere.</p> <p><u>Beskrivelse af de valgte rensemetoder</u> Opbygningen af renseanlægget er beskrevet i miljøgodkendelsen af 19. maj 2006 og er stadig gældende. Der tilledes ikke sanitært spildevand til renseanlægget.</p> <p><u>Miljøfarlige stoffer</u> Der vedlægges en samlet oversigt som excel-fil over det årlige forbrug af aktivstoffer i 2010. Der vedlægges kun data fra 2010, da det vil være problematisk og tidskrævende at skaffe data længere tilbage – se bilag 7.</p> <p><u>Metaller</u> Kilder til tungmetaller kan stamme fra mælken. Der vedlægges data hentet fra Fødevarerdatabanken, der viser indhold af stoffer i mælkeprodukter – se bilag 9.</p> <p>Der vedlægges et datablad på jernkloridsulfat – se bilag 8.</p> <p>Enheden for tungmetallerne er µg/l og ikke mg/l som angivet i brevet fra MST Århus.</p> <p>Arla Foods har udarbejdet en oversigt over de seneste 13 analyseresultater for tungmetaller samt analyserapporter fra 2008-2011 – disse vedlægges – se bilag 10.</p> <p>Bly: 4,6 µg/l er målt 18.3.2009. De 10 efterfølgende analyser ligger under dette niveau (6 under detektionsgrænsen på 1 og 4 stk. mellem 1,4 og 4,3).</p> <p>Krom: 3,4 µg/l er målt 12.11.2009. De efterfølgende 6 stk. analyser ligger under dette niveau (3 under detektionsgrænsen på 0,5 og 3 stk mellem 0,73 og 1,7).</p> <p>Kobber: 6,1 µg/l er målt 12.11.2009. De efterfølgende 6 stk. analyser ligger under dette niveau (2 under detektionsgrænsen på 0,5 og 4 stk mellem 2,2-4,1)</p> <p>Zink: 25 µg/l er målt 21.11.2008. De efterfølgende 12 stk. analyser ligger under dette niveau (8 under detektionsgrænsen på 5 og 4 stk mellem 11 og 22)</p> <p>Analyserne er alle foretaget på prøver, der ikke er filtreret gennem et</p>																																																	

0,45 µm filter.

Kommentarer til de miljøkvalitetskrav MST har oplyst i skemaet

For alle 4 parametre gælder kravet for den opløste fase af vandprøven, som MST også gør opmærksom på.

Bly: 0,34 µg/l – ingen kommentarer.

Krom: 3,4 µg/l – denne værdi gælder for Cr VI. For Cr III gælder 4,9 µg/l.

Kobber: 1 µg/l – Der er tilføjet en fodnote til denne værdi, der siger, at der skal tages hensyn til den naturlige baggrundskoncentration, hvis kravet ikke kan overholdes. Der er i øvrigt angivet en øvre kravværdi på 12 µg/l.

Zink: 3,1 µg/l – denne værdi gælder for blødt vand (H<24 mg/CaCO₃/l). For øvrigt vand gælder værdien 7,8 µg/l.

Hvis man lægger de seneste 4 analyseresultater til grund (1 år tilbage) vil der skulle fortyndes ca. 7 gange for, at alle miljøkvalitetskrav er overholdt. Denne fortynding er beregnet på baggrund af analyseresultater foretaget på ufiltrerede prøver. Fortyndingsgraden afhænger af om man vælger et analyseresultat længere tilbage eller om man ser på de nyere data og vi mener, at det er mest relevant at vurdere på nyere data.

Fremadrettet vil vi bede analyselaboratoriet om at analysere prøverne for tungmetaller på filtrerede prøver. Vi forslår, at man efter 1 år tager sagen op og vurderer på dataene.

Som anført ovenfor er det det totale indhold af tungmetaller, der er analyseret.

Det er kun EDTA som kan medvirke til øget koncentration af metaller. De øvrige chelat-dannere der bruges er lettere nedbrydelige og vil ikke øge koncentrationen.

Mælk indeholder zink – se vedlagte data fra Fødevarerdatabanken – se bilag 9, hvor indholdet af zink fremgår.

MST Århus henviser til målinger af zink i udløb fra 2007 inden ibrugtagning af det fælles renseanlæg. Der er ikke i brevet præciseret, hvor der er målt og derfor er det ikke muligt at redegøre for de høje værdier. Med henvisning til de seneste analyseresultater strækkende sig fra 2008-2011, hvor værdierne er væsentligt under det nævnte niveau, og da de seneste 4 analyser for det sidste år, ligger under detektionsgrænsen på 5 µg/l har vi ikke brugt yderligere ressourcer på dette spørgsmål.

Der er intet, der tyder på, at driften fremadrettet vil resultere i så høje niveauer af zink. Dette viser analyseresultaterne på de ufiltrerede prøver også.

Årlig forbrug 2010:

Nr. Vium	2010 Tons
Nr.Vium - Nacl	1636

		<table border="1"> <tr> <td>Arinco - NaCl</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>DP - NaCl</td> <td>27</td> </tr> <tr> <td>DP - HCl</td> <td>799</td> </tr> <tr> <td>Renseanlæg – Jernkloridsulfat</td> <td>314</td> </tr> </table> <p>Saltsyre bruges til at justere pH med.</p> <p>MST Århus har meldt tilbage, at de ønsker alle egenkontrolldata tilsendt. Da det er meget omfattende og tidskrævende for driftspersonalet at genere så mange data og pga ferie vil disse data blive eftersendt i uge 22.</p> <p>Der findes ikke egenkontrol målinger på BI5.</p> <p>Bemærkninger til punkt evt. påbud henvises til Arla Foods kommentarer i forbindelse med redegørelse for analyseresultater. Hvis MST i givet fald afgiver et påbud bedes det sendes til den centrale administration i Viby.</p>	Arinco - NaCl	5	DP - NaCl	27	DP - HCl	799	Renseanlæg – Jernkloridsulfat	314
Arinco - NaCl	5									
DP - NaCl	27									
DP - HCl	799									
Renseanlæg – Jernkloridsulfat	314									
27)	Oplysninger om, hvorvidt spildevandet skal afledes til kloak eller udledes direkte til recipient eller andet . Ansøgning om tilslutning til offentligt spildevandsanlæg indsendes særskilt til kommunen jf. miljøbeskyttelseslovens § 28	Spildevandet fra reneanlægget ledes til Vorgod Å.								
28)	Hvis der søges om tilladelse til direkte udledning til recipient, skal der indsendes oplysninger om opblandingsforhold i det modtagende vandområde	I mødenotat fra Miljøcenter Århus dateret den 6. oktober 2009 oplyses, at udledningen af spildevand fra reneanlægget i værste tilfælde udgør under 1/20 af vandføringen i Vorgod Å.								
29)	Hvis virksomheden ønsker at udlede 22 tons kvælstof eller 7,5 tons fosfor pr. år eller derover til recipient, skal ansøgningen tillige ledsages af de oplysninger,	IR								

	der fremgår af den til enhver tid gældende spildevandsbekendtgørelse	
Støj		
30)	Beskrivelse af støj- og vibrationskilder, herunder intern kørsel og transport samt udendørs arbejde og materialehåndtering jf. punkt 15	Støjrapport fra Danmarks Protein dateret den 1.2.2010 indeholder 2 støj-kilder fra det fælles renseanlæg. Støjrapporten er tidligere fremsendt til Miljøcenter Århus.
31)	Beskrivelse af de planlagte støj- og vibrationsdæmpende foranstaltninger for de enkelte støj- eller vibrationsfremkaldende anlæg, maskiner og køretøjer til intern transport og for virksomheden som helhed	Se støjrapport fra Danmarks Protein dateret den 1.2.2010
32)	Beregning af det samlede støjniveau i de mest støjbelastede punkter i naboområderne udført som "miljømåling – ekstern støj" efter Miljøstyrelsens gældende vejl. om støj	Se støjrapport fra Danmarks Protein dateret den 1.2.2010
Affald		
33)	Oplysninger om sammensætning og årlig mængde af virksomhedens affald, herunder farligt affald. For farligt affald angives EAK-koderne	<u>År 2009</u> Slammængde på 34.500 tons med et tørstofindhold på 1.277 tons Bortskaffelse af slam er reguleret iht. slambekendtgørelsen. Der vedlægges rapport til Plantedirektoratet samt oversigt over de landmænd, der er aftale med. Desuden vedlægges en underskrevet aftale som eksempel – se bilag 11
34)	Oplysninger om,	Slammet udspredes på landbrugsjord.

	hvordan affaldet håndteres på virksomheden og om mængden af affald og restprodukter, som oplagres på virksomheden	
35)	Angivelse af, hvor store affaldsmængder der går til henholdsvis nyttiggørelse og bortskaffelse	Slammet udsprede på landbrugsjord.
H Jord og grundvand		
36)	Beskrivelse af de foranstaltninger, der er truffet til beskyttelse af jord og grundvand i forbindelse med henholdsvis håndtering og transport af forurenende stoffer, oplagspladser for fast og lydende affald, samt nedgravede rør, tanke og beholdere	<p>Opbevaring af jernchlorid sker i godkendt beholder. Se placering på tegn. nr. 5132 Kemikaliehus 5, 20 m³ glasfibertank med opsamlingskar.</p> <p>Jernkloridsulfat pumpes fra godkendt kemikalietank i en ½ " slange frem til doseringsstedet. Pumpeslangen er fremført i en ø110 PVC føringsrør (ved evt. lækage vil jernkloridsulfaten forblive i fremføringsrøret). Der er tilknyttet alarmer ved følgende fejl i kemi installationen :</p> <p>Trykfald i pumpeledning (som indikerer slangebrud) Termisk udfald: lækage på kemitanke (ved en evt. lækage forbliver kemikaliet i badekarret under kemitanke) Alle pumper, ventiler, motorer ol. der ikke er manuelt betjent afgiver alarm ved fejl.</p>
I Forslag til egenkontrol		
37)	<p>Virksomhedens forslag til vilkår og egenkontrolvilkår for virksomhedens drift, herunder vedr. risikoforholdene</p> <p>Egenkontrolvilkår bør indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> o forslag til kontrolmålinger, herunder prøvetagningssteder o forslag til rutiner for vedligeholdelse og kontrol af renseforanstaltninger o forslag til meto- 	<p>Vilkår og egenkontrolvilkår jf. miljøgodkendelse af den 19. maj 2006 anses for at være tilstrækkelige og ønskes derfor bibeholdt.</p> <p>MST Århus nævner stikprøver, men det er flowproportionale prøver, der udtages.</p> <p>MST henviser til spildevandsbekendtgørelsen for offentlige renseanlæg. Der skal i denne forbindelse gøres opmærksom på, at imodsætning til kommunale renseanlæg kan vi foretage risikovurderingerne af indløb til renseanlæg fra de tre driftssteder. Vi har implementeret procedurer, der træder i kraft ved et evt. uheld på et af driftsstederne, så der er en høj sikkerhed. På den baggrund finder Arla Foods ikke anledning til at ændre kontrollen.</p> <p>Endelig skal Arla Foods henlede opmærksomheden på vejledning om virksomheders egen kontrol med ydre miljøforhold nr. 2 2010</p>

	<p>der til identifikation og overvågning af de aktuelle mikroorganismer i produktionen og i omgivelserne</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ forslag til overvågning af parametre, der har sikkerhedsmæssig betydning <p>Hvis virksomheden har et ledelsessystem opfordres til at koordinere forslag til egenkontrolvilkår med ledelsessystemets rutiner</p>	
J Oplysninger om driftsforstyrrelser og uheld		
38)	Oplysninger om særlige emissioner ved de under punkt 19 nævnte driftsforstyrrelser eller uheld	./.
39)	Beskrivelse af de foranstaltninger, der er truffet for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld	Se risikoanalyse med handlingsplan – se bilag 5.
40)	Beskrivelse af de foranstaltninger, der er truffet for at begrænse virkningerne på mennesker og miljø af de under punkt 19 nævne driftsforstyrrelser eller uheld	Se risikoanalyse med handlingsplan – se bilag 5.
K Oplysninger i forbindelse med virksomhedens ophør		
41)	Oplysninger om, hvilke foranstaltninger ansøgeren agter at træffe for at forebygge foru-	I forbindelse med eventuel ophør af virksomheden vil der blive truffet de fornødne foranstaltninger jf. aftale med relevante myndigheder.

	rening i forbindelse med virksomhedens ophør	
L	Ikke-teknisk resumé	
42	Oplysningerne i ansøgningen skal sammenfattes i et ikke-teknisk resumé	<p>Arla Foods ønskede i 2006 at etablere et fælles renseanlæg for de 3 driftssteder Danmarks Protein, Arinco og Nr. Vium, og der foreligger en miljøgodkendelse fra 19. maj 2006.</p> <p>I brev af den 7. september 2010 konkluderede Miljøcenter Århus, at miljøgodkendelsen af 19. maj 2006 er meddelt i strid med reglerne i habitatbekendtgørelsen og at Miljøcenter Århus derfor betragter miljøgodkendelsen som ugyldig, så sagen derfor skal tages op igen således renseanlægget lovliggøres.</p>
	Ansøgning udarbejdet	
	sep 2011	Opdateret af Helle Nielsen, Arla Foods Amba



BILAG J: Beliggenhed

**Nr. Vium Mejeri, Arla Foods amba
Sønderupvej 15 L, 6920 Videbæk**

Nr. Vium Mejeris renseanlæg
med udledning til Vorgod Å

Målestoksforhold ca. 1:25.000

Dato: 29.08. 2011

Sagsbehandler:

Henrik Møller Hestbech

J.nr.: MST-1270-00394



**Miljøministeriet
Miljøstyrelsen**

Miljøstyrelsen Århus



BILAG K - kommune og lokalplaner
Nr. Vium Mejeri, Arla Foods amba
Sønderupvej 15 L, 6920 Videbæk

Målestoksforhold ca. 1:50.000

Dato: 29.08. 2011

Sagsbehandler:

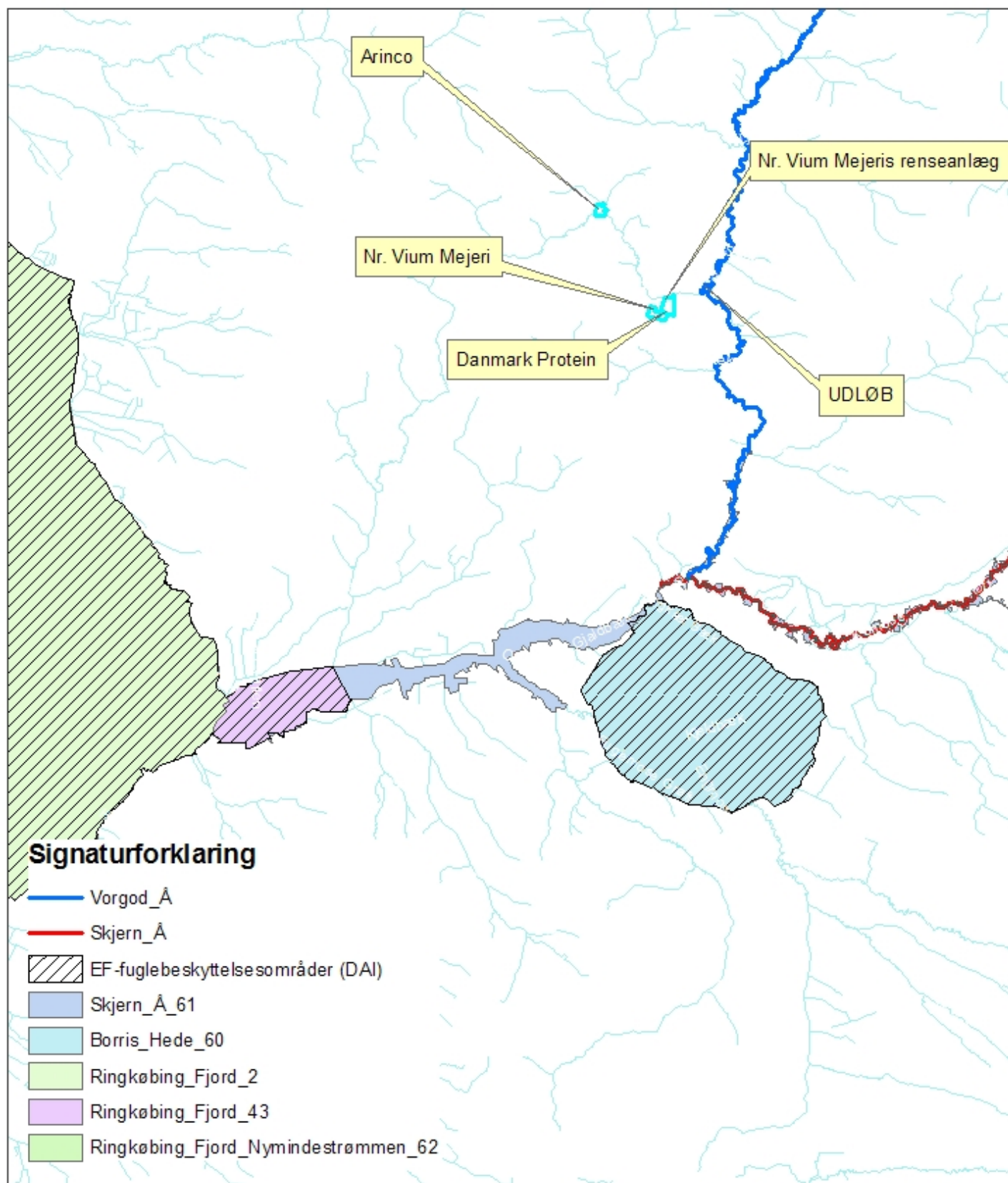
Karen Tamstorf

J.nr.: MST-1270-00394



Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen Århus



BILAG L - Natur temakort
Nr. Vium Mejeri, Arla Foods amba
Sønderupvej 24, 6920 Videbæk

Dato: 29.08.2011
 Sagsbehandler:
 Henrik Møller Hestbech/
 Anne Mette Kloster
 J.nr.: MST-1270-00394



Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen Århus

Målestoksforhold ca. 1:200.000

Bilag M Lovgrundlag - Referenceliste

Denne liste opsummerer love, bekendtgørelser og vejledninger, som er lagt til grund for denne afgørelse. Listen er ikke udtømmende i forhold til øvrige love og bekendtgørelser, som virksomheden i den daglige drift skal overholde.

Love

Lov om miljøbeskyttelse, lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

Lov om planlægning, lovbekendtgørelse nr. 1027 af 20. oktober 2008.

Bekendtgørelser

Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomheder (godkendelsesbekendtgørelsen), nr. 1640 af 13. december 2006 med senere ændringer

Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, nr. 1510 af 15. december 2010

Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer m.v. (akkrediteringsbekendtgørelsen), nr. 1353 af 11. december 2006

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (olietankbekendtgørelsen), nr. 724 af 1. juli 2008

Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 (spildevandsbekendtgørelsen), nr. 1448 af 11. december 2007

Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 408 af 1. maj 2007 med senere ændringer

Bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet, nr. 1669 af 14. december 2006.

Vejledninger fra Miljøstyrelsen

Nr. 2/2001 om begrænsning af luftforurening fra virksomheder (luftvejledningen)

Nr. 5/1999 om spildevandstilladelser

Nr. 3/1996 om supplement til vejledning om ekstern støj fra virksomheder.

Nr. 6/1995 om klassificering m.v. af kemiske stoffer og produkter.

Nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Nr. 3/1993 om godkendelse af listevirksomheder.

Nr. 4/1985 om begrænsning af lugtgener fra virksomheder.

Nr. 6/1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder.

Nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

Orienteringer, miljøprojekter og arbejdsrapporter fra Miljøstyrelsen

Orientering nr. 6/2008 om forebyggelse af jord -og grundvandsforurening på industrivirksomheder.

Orientering nr. 2/2006 om referencer til BAT ved vurdering af miljøgodkendelser.

Miljøprojekt nr. 1252/2008 om supplement til B-værdivejledningen.

BREF-dokumenter

BREF: European Commission, Integrated prevention and Pollution Control: Reference Document on Best Available Techniques in the Food, Drink and Milk Industries, August 2006

BREF-oplag: European Commission, Integrated Prevention and Pollution Control: Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from Storage, July 2006

Andet materiale

Dansk Ingeniørforenings norm for tæthed af afløbssystemer i jord, DS 455, 1985 med ændringer af 13. oktober 1990.

Bilag N Liste over sagens akter

Ved sagens behandling er følgende sagsakter indgået, sag nr. , MST-1270-00346 og MST-1270-00394:

MST-1270-00346		
Akt nr.	Emne	Dato
1	Telefonnotat, Pernille Søgaard	03-05-2010
2	Telefonnotat, Bjørn Hubert	03-05-2010
3	Telefonnotat, Pernille Nielsen	10-05-201
4	Høring af Miljøcenter Ringkøbing	11-05-2010
5	Telefonnotat, Birgitte Koch Arla	18-06-2010
6	Hørings svar Miljøcenter Ringkøbing	23-06-2010
7	Fra MC Ringkøbing om DP og planplansudkast	06-07-2010
8	Telefonnotat, Lisbeth Nielsen, MC Rin	08-07-2010
9	Sammenfatning af problemstilling som oplæg til møde med Arla den 18. aug. 2010	12-07-2010
10	Tillæg til udtalelse fra MC Rin	09-08-2010
11	Telefonnotat, Lisbeth Nielsen, MC Rin	09-08-2010
12	Telefonnotat Anders Skou, MST	16-08-2010
13	Datamateriale	25-08-2010
14	Referat fra møde den 18. aug 2010	01-09-2010
15	Udledningstilladelse til Videbæk renseanlæg	01-09-2010
16	Notat om habitatsvurdering	03-09-2010
17	Bemærkninger til mødereferat	07-09-2010
18	Opfølgning på møde	23-09-2010
19	Arlas svar på opfølgning til møde	23-09-2010
20	Anmodning om supplerende oplysninger	06-10-2010
21	Indsats i vandplansudkast ændret	11-10-2010
22	Opsummering af møde mellem MC Rin og MC Århus	25-10-2010
	Sagen overgået til MST-1270-00394, idet renseanlæg er overgået fra DK Protein til Nr. Vium Mejeri	

MST-1270-00394		
Akt nr.	Emne	Dato
1	Ansøgning om miljøgodkendelse	23-11-2010
2	Kvitteringsbrev fra Ringkøbing-Skjern Kommune	24-11-2010
3	Renseanlæg overgår til Nr. Vium Mejeri	03-12-2011
4	Spørgsmål til kommunen ang. miljøfremmede stoffer	17-02-2011
5	Svar fra kommunen – miljøfremmede stoffer i Skjern Å systemet	17-02-2011

6	Spørgsmål til NST, Q_{mm}	24-02-2011
7	Telefonnotat, kommunen	12-04-2011
8	Afgørelse fra MST 2005 om Q_{mm}	02-05-2011
9	Anmodning om supplerende oplysninger	02-05-2011
10	Spørgsmål til NST om kobber i Skjern Å	02-05-2011
11	Ang. Kobber i Skjern Å	03-05-2011
12	Udtalelse fra kommunen	06-05-2011
13	Mødereferat MST- Arla	12-05-2011
14	Mødereferat med kommentarer MST-Arla	12-05-2011
15	Følgrebrev til mødereferat med kommentarer	12-05-2011
16	Kommentarer og svar til møde	19-05-2011
17	Supplerende oplysninger	19-05-2011
18	Miljøteknisk beskrivelse opdateret	23-05-2011
19	Arlas kommentarer til mødereferat med kommentarer	09-06-2011
20	Egenkontroldata	10-06-2011
21	Ekstra spørgsmål til Arla	17-06-2011
22	Anmodning om udtalelse fra NST	21-06-2011
23	Svar på spørgsmål fra Arla	28-06-2011
24	Vandløbsberegninger	28-06-2011
25	Vandløbsberegninger 2	28-06-2011
26	Telefonnotat, DMU	22-07-2011
27	Referat fra videomøde	25-08-2011
28	Annonce genoptagelse af sag	31-08-2011
29	NST: udtalelse til udkast	31-08-2011
30	Arbejdsdokument ved Nr. Vium Mejeri renseanlæg	05-09-2011
31	Telefonnotat- pressekontakt	09-09-2011
32	Mødebekræftelse og dagsorden	09-09-2011
33	Notat om miljøkvalitets nedstrøms udledning	15-09-2011
34	Anmodning om rev. Miljøteknisk beskrivelse	15-09-2011
35	Input fra Arla til arbejdsdokument	16-09-2011
36	Telefonnotat. Helle Nielsen Arla	19-09-2011
37	Opdateret miljøteknisk beskrivelse	20-09-2011
38	Telefonnotat, Helle Nielsen	26-09-2011
39	Notat. fosfor til Ringkøbing Fjord	30-09-2011
40	Udkast til Arla	13-10-2011
41	Kommentarer fra Arla til udkast, inkl. DMU vurdering af Vorgod Å	18-11-2011